

השילם הזה

„התחביב“

של

שר הבטחון

הופך

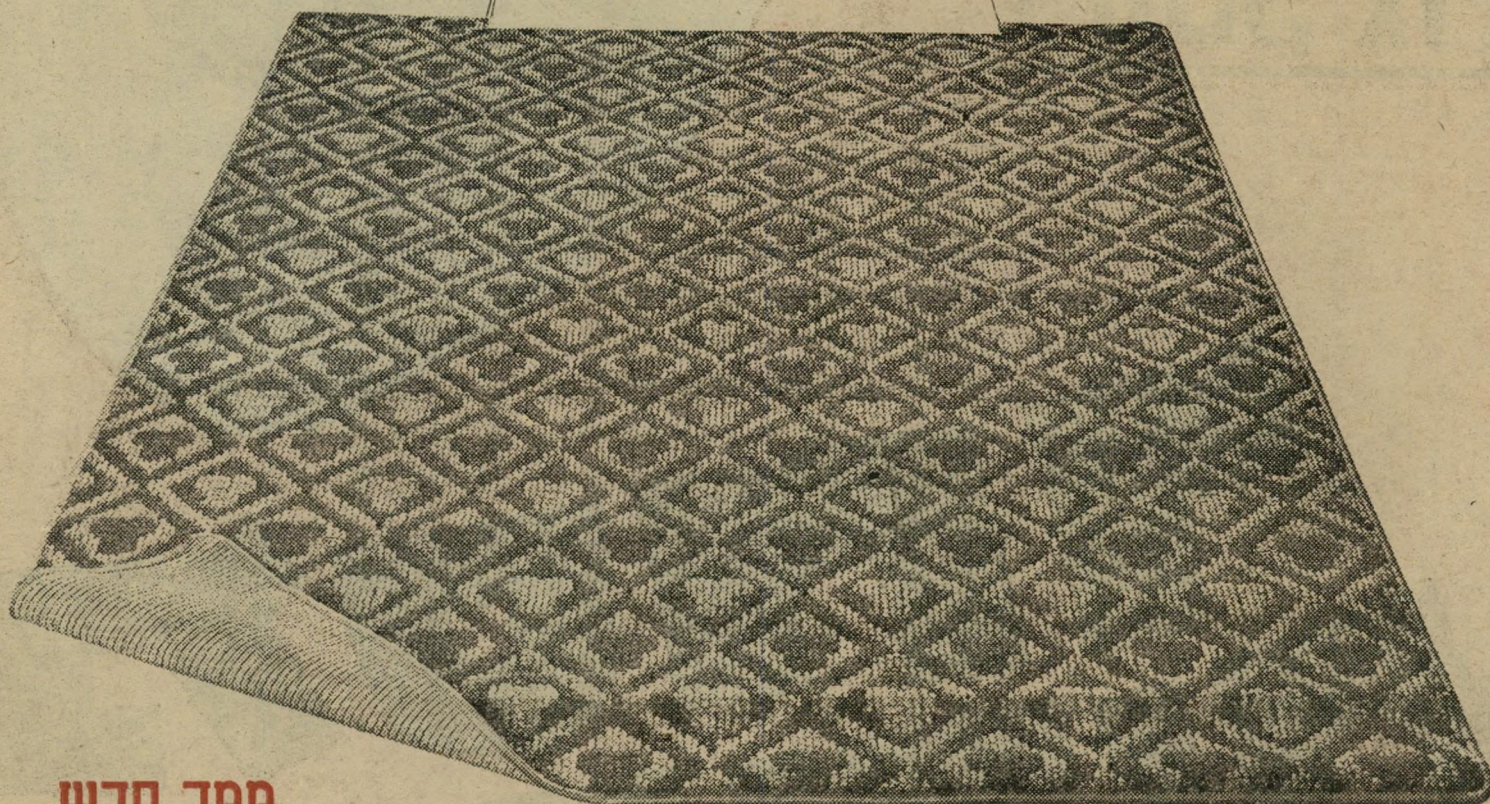
לעסק גדול

**מסחר
העתיקה
של דיין**

אנו בעד
החזקת
השטיחים

שטיחי
ירושלמי
כמובן

ממד חדש בייצור שטיחים

החידוש האחרון בייצור שטיחים –
שטיח ירושלמי, ENKALON סיב היוקרה שכבש את כל אירופה.
שטיחי ENKALON, מצטיינים בחוזק יוצא מגדר הרגיל,
ביופי מיוחד, בדיגום חדיש ביותר,
במחיר סביר ומיוצרים במיטב הידע והנסיון של שטיחי ירושלמי.

Enkalon®

אורה של הידור בדירה עם שטיחי ירושלמי

שטיחי
ירושלמי

האחרון הזה של הנפטר.

איך הצלחנו להשיג תצלומים אלה? כבר צילמנו בעבר

במקומות שהיו סגורים בפנינו. היה אמיל מיקרה, כשאישי העולם הזה התחפש כרופא כדי להגיע לחדר בו הוחזק איש תחת שמירה כפולה: של המשטרה ושל צהת בית החולים.

★ ★ ★

הפעם היו רבים שסברו, כי את צילומי יצחק סולם קיבלנו בדרכים בלתי מקובלות עוד יותר. יש עיתונאים של מערכות אחרות, המשוכנעים ששילמנו סכום כבר מאוד למישהו בבית החולים, כדי שיגניב מצלמה אל תוך החדר הסטרילי.

בשבוע שעבר הופנתה אלינו בקשה משונה — ודחקא מגוף מכובד מאוד: מועצת העיתונות הישראלית.

נאמר לנו: המועצה קיימה דיון בשאלה אם יש לפרסם שמותיהם של אנשים, שמגופם ילקח לב להשתלה — או להסתיר את השמות. הדיון הנוקב, בהשתתפותם של משתללי-הלב הפרופסור מוריס לוי ומנהל ביילינסון הד"ר קורן, לא הסתיים בהכרעה ברורה. הוחלט להקים ועדה מיוחדת לדון בכך סופית — אך בינתיים, למשך חודש לא תפרסם העיתונות שמות של תורמי-לב. הבקשה אלינו היתה: שנסכים גם אנחנו להתלטה זו. סירבנו, משני טעמים:

● המועצה, בה מיוצגים העיתונאים היוריים, לא טרחה אפילו להזמין נציג של העולם הזה לדיון זה. על כן אינה זכאית

מתאבלות בהלוויית סולם מחזיקות בשער, "העולם הזה"

לבקש מאיתנו הסכמה לאחר-מעשה, מבלי שנודע את פרטי הנימוקים בעד ונגד. ● חשוב עוד יותר: אנו סבורים, כי תפקידה של עיתונות הוא לגלות ולפרסם עובדות — לא להסתיר או לשטש אותן. אני סבור, כי תימרוני-ההתחמקות והטישטוש של רופאי ביילינסון, במקרה של יצחק סולם ז"ל, היו בלתי-מכובדים, ועירבבו ב

האמת פשוטה הרבה יותר. הצילומים הושגו בדרך המאפיינת את עבודת העולם הזה: עליי השקעת עבודה, מחשבה ויוזמה בלתי-פוסקות. כי בעוד שכתבי יתר הית עיתונאים גילו עניין בנעשה בביילינסון רק ביומיים הראשונים, ואחרי כן הסתפקו בדיווח טלפוני מהנהלת בית-החולים, לא כן צהת העולם הזה. במיוחד לא יוש גרינברג, שבילה שם ימים ולילות.

הוא למד להכיר לא רק את הכניסה הראשית — דרכה גורש פעם אחר פעם — אלא גם את נבכי המיסדרונות של הבניין הענק. הוא ידע מי עובר באיזה מיסדרון, ובאיזה שעה. למי מותר להיכנס לחדר מסויים, ולמה. כך הצליח למצוא את הדרך האחרית, שבשעה מסויימת היתה פתוחה לפניו. הוא הגיע עד לחלון הסטרילי, ושם צילם את הצילומים הבילעדיים שלו.

סיפורו של יוש, העיתונאי היחיד שהצליח לראות את סולם לאחר שנשתל בחזהו לב חדש, ליחה את הצילומים בגליון האחרון. השמטנו ממנו רק פרט אחד: יוש כתב כי שעה שניצב ליד חדרו של סולם, הוא הבחין בחתול שחור שהסתובב ליד החלון. כדאי לציין כאן, כי יוש הוא בן הדור הצעיר של העולם הזה. יחד עם עוד שלושה כתבים אחרים העובדים היום בהעולם הזה, סיים את הקורס שקיימנו במערכת זו, בקיץ האחרון. אני משוכנע שהם ימשיכו לתרום מרצינותם ולפוסים הקיימים של מערכת זו, שהיא המערכת הצעירה בארץ.

★ ★ ★

צילומיו של יוש הגיעו לשולחן המערכת ברגע האחרון ממש, כאשר הצבע האדום של השער כבר היה מודפס. לפי הית תוכנית היה השער הקידמי של השבוע שער צריך להיות מוקדש לניכסון, בקשר לביקורו של דיון בני-יורק (ראה תמונה). ניתנה הוראה לפרסם לעצור את המכונה. יוש שנון, מצאת הגרפיקאים של הית מערכת, הוועק למקום, ותוך זמן-שיא הוכן שער חדש — למרות שהגרפיקאים היו מוגבלים למתכונת שכבר הודפסה באדום. כעבור שעות מעטות, היה העיתון כבר ברחוב: פרי עבודתו של צהת-ממכתים, שמרתם להגיש לך מדי שבוע את העיתון הטוב והמעניין ביותר בשפה העברית.

אשכנזי

השער המתוכנן

מעשה החלוצי נימה מגונה של תעלומה וניחושים. בכל מיקרה של לקיחת לב מאדם שנפטר, יש לפרסם רשמית את שמו. אני גם סבור, כי כל מעשה הסודיות סביב הניתוח היה ילדותי. הרופאים התחמקו מפני צלמים ועיתונאים, עובדי בית-החולים קיבלו הוראה חמורה לא להרשות לעיתונאי להתקרב למקום.

לא קיבלנו את התכתבים האלה, והשקנו עבודה של מיטב הכתבים והצלמים, בראשותו של ראש המערכת אלי תבור, כדי להגיש לך דו"ח מפורט ומוסמך על הניתוח ומה שקרה סביבו, מייד אחרי ביצועו. בגלל יון האחרון אף היגשנו לך מיסמך בלעדי: תצלומים של יומי האחרון של יצחק סולם ז"ל, בתוך חדרי-ההתאוששות של ביילינסון. אחד התצלומים פורסם בשער העיתון. כאשר נערכה השבוע להחיותו של יצחק סולם, נשאו עימם חלק מהמתאבלים את תצלומי

עור נקי ומטוהר לחלוטין — הוא האמצעי הראשון בכל טיפול יופי. התחילי, לכן, את טיפול היופי היומי עם מי פנים "שרק". המטהרים לעומק ומנקים ברכות את נקבוביות עור פניך מכל שרידי אבק ואיפור. טיפול מתמיד ושיטתי במי פנים "שרק", מי הפנים המקובלים על נשות אידופה המטופחות, ישווה לעורך מראה מעודן ורענן. התחילי את היום עם "שרק", כי יופי מתחיל עם "שרק".

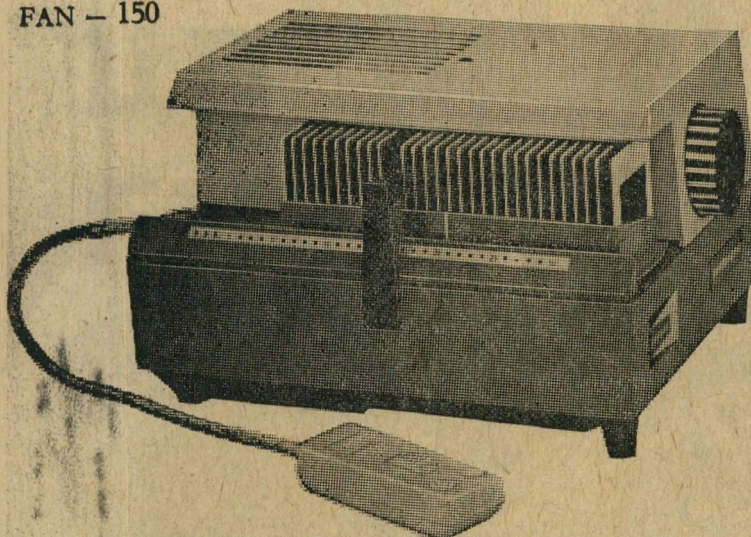

**יופי
מתחיל
עם
SCHERK**

זה עתה הגיע הדגם החדש של מקרן השיקופיות

ליזינג

FAN - 150

- ★ 3 מנועים נפרדים ללא רצועות.
- ★ עצמת אור חזקה במיוחד (נורת קוארץ יוד).
- ★ שלט רחוק לתנועה קדימה ואחורה ולחדות התמונה.
- ★ מחסניות ליזינג הפונקציונליות ביותר — מכילות עד ל-50 שיקופיות.
- ★ עצוב מודרני.

דרוש הדגמה בחנויות הצלום המובחרות.

סבל מטחורים
(HAEMORRHOIDS)

הישיבה כואבת! והריצה גסיכ! אם אתה סובל מטחורים (HAEMORRHOIDS) זה נורא! אבל כל זאת נחלת העבר. פרטין עוזר במהירות, מביא להקלה מידית. הכאב קטן מיד והנרוד נפסק, התפיחויות הבלתי נעימות מתכווצות — איזו רווחה!! נרות פרטין מורכבות מחומרי רפוי ומפסיקי כאב ונואלות אותך מיד מסבל הטחורים. פרטין — לרפוי טחורים. 4.50 ל"י.

PRATIN

ריסקו בעימי חייבי

אקוה ולוה - המתנה המתאימה לגבר

לך
עם
הזמן...

ה ש ת מ ש ב • I C E B L U E A Q U A V E L V A
לאחר הגילוח, התז מעט אקוה ולוה, והבטח לעצמך התחלה
מוצלחת ליום מהנה. אקוה ולוה קריר, מרענן ו...גברי!
היא תאהב זאת... ואתה תהנה מהרגשה מצוינת.

AQUA VELVA מוצר של **WILLIAMS**

מינצר בישראל ע"י בלסון בע"מ * המפיצים - חב' נורית בע"מ.

פרסום אירקיי

מכתבים

שנה טובה

בהתקרב שנת 1969 בחדאי יתחילו ויכוחים על כך האם מותר ליהודי לחוג את ראש השנה האזרחי, המקובל ברוב ארצות העולם.

ויכוחים אלה מהווים הוכחה נוספת ל־ צרות האופק ולרוח הגטואיסטית השוררת בחלקים רחבים של ציבורנו.

לאלה הטוענים שהאחד בינואר הוא חג "זר", נוצרי, יש להשיב:

(א) אין שום פשע בחגיגת חגים זרים; (ב) הנצרות אינה ייבוא זר, אלא היא צמחה על קרקע ארצנו, בתוך העם היהודי. רבי ישוע בן יוסף מנצרת הוא היהודי הראשון מפורסם ביותר בעולם.

(ג) ראש השנה האזרחי חל מוזמן להיות חג של כנסיה, אלא הפך לחג חברתי, אזרחי, בינלאומי ברוב המדינות, לא רק בארצות "נוצריות".

לכן תרשו לי, כאות מחאה נגד אחרת הבדלנות וההסתגרות התרבותית, הדתית והחברתית, השוררת אצלנו, לאחל שנה טובה לכל תושבי מדינתנו.

שנת שלום, חופש הפרט, אושר לכל אדם. חג שמח, ולשנה טובה תכתבו.

אלכסנדר זק, תל אביב

נמצא כבוד!

הודעתי למיקרא הכתבה שלכם 12 ילדים וזעקתי: לחם" (העולם הזה 1633).

על משפחת אידריס, המונה 14 נפשות

והגרה בחדר אחד.

מצד אחד מדברים

אצלנו על עידוד ה-

ילודה, ומצד שני

— מי שמקיים זאת,

הלכה למעשה, נופל

עליו נטל כבד מאוד,

ואין מי שיחמוך בו.

האם, בדרך זו

חושבים לעודד את

הילודה?

אני תיקווה כי

משרד השיכון יבין

כי חטא כלפי משפחת אידריס — ויתקן את

העוול אשר גרם לה!

אברהם שמש, חולון

הממכות של מע"י

השפה לא עשירה די כדי לתאר את המצב

של אחרייאוש השורר במקום העבודה שלי.

לא חשוב שם המפעל, כי במיפץ בכל

מקום המצב זהה.

כעת באה מכת מצריים חדשה עלינו:

"מיפקד חברים" קוראים לזה. שילחו עלינו

את הממכות הפעילים במע"י. היצורים הללו

מאיימים ומפחידים. המציאות היא, כי גם

הפועלים המתפקדים מחמת פחדם מתעבים

אותם ואת שולחיהם.

בורים אקדמון, חיפה

"עם ישראל חי!"

יש לי הרושם שבעיני הרוב הגדול של

אזרחי ארצנו רב-

סרן בני שליט,

מגיש המשפט נגד

משרד הפנים, אשתו

וילדיו, אינם גימנים

על העדה היהודית,

הפזורה בארבע פי-

נות תבל.

הם נחשבים לבני

העם העיברי, עם

ישראל, היושב לב-

טח בארצו.

אנו עם בארצנו,

לא "שוב" ולא "בנ-

טת ישראל" של ימ-

המנאט! יחי עם ישראל!

אחינועם ישראל שרזלי, ירושלים

שרזלי

ZENITH גארה להג'יש לך PACKAGE DEAL

24 שעות ביממה...

צוות המומחים המנוסה של "זניט"
עומד לשרותך — מוכן לכל קריאה
טלפונית — תוך 24 שעות!

השרות היעיל והמהיר של ZENITH
יתרון נוסף של מקלט "זניט"

העולם הזה, שבועון החדשות הישראלי,
המערכת והמינהל: תל אביב, רחוב קרליבך 12, טלפון 30134-5,
תאודור 136 • מען מברקי: עולמסרס • בית דפוס משה שהם
בע"מ, תל אביב, רח' מין 6 • גלוסות: צינקוגרפיה כספי בע"מ •
העורך הראשי: אורי אבנרי • המוציא לאור: העולם הזה בע"מ.

השוואה לא נכונה

קראתי את הכתבה שלכם על דרום אפרי-

קה הפשיסטית (העולם הזה 1630). אינני

מסכימה לדעתכם שהמדיניות הישראלית

תהפך, בעתיד, למדיניות האפרטהייד ש-

דרום אפריקה — בגלל הסיבות הבאות:

(א) בעוד שהאפריקאים טוענים לשוויון

זכויות בארצם, העולם הערבי טוען לבעלות

בלעדית על ארץ ישראל (אל-פתח לפחות).

(ב) דרום אפריקה יכולה להרשות לעצמה

את מדיניותה הנוכחית, נוכח עצמאותה בכל

מכתבים

(המשך מעמוד 5)

השטחים, ואילו ישראל עדיין מדינה תלויה.
(ג) המצב הכלכלי של האפריקאים לא מרשה להם לעשות שביטה, ולו ליום אחד, ואילו ערביי השטחים המוחזקים נמצאים במצב כלכלי שונה בהרבה.
כך שההשוואה רחוקה מלהיות מציאותית, ולו רק בעתיד.

שושי פודקוב, אדינבורג, סקוטלנד

למען משה (דיין)

אחרי הסיסמה הרבילית: "למען משה לא נחשה" (העולם הזה 1633) עוד יגידו:

"משה'לה" אכול את הבגד'לה" אשר מגישים לך מערי-צין הרבים.

זה מצחיק, לא!!
שורה יפתח, ירושלים

לטובת בנות ישראל

לפני כשבוע הר-שם בתיבת הדואר שלנו מכתב שהיה מיועד אלי, וזו לשונו:

"ברצוננו להודיעך ולהזהירך לטובתך ול-טובת כל בת ישראל: אנא תזהרי ותזהירי אחרות לכל תפלי לפח הערבי, כמו שנפלו כבר הרבה בנות ישראל לעולמים, ואין בי אפשרותן לצאת. אנא תרחמי על עצמך. (חתום) הדורש טובתם ושלוש כל בנות יש-ראלי."

פחדנים שכמותכם, טיפוסים מפוקפקים! האם אתם מפתחים לפרסם את כתובתכם? **דבורה נצה,** תל-אביב

בעד המיני

מפליא הדבר שבמדינה מתקדמת כמדינת ישראל עדיין קיימים אנשים המציבים להם כאויב את חצאת המיני. רוב האנשים בי ארץ מחייכים בבוז למישמע הערות כאלה. רוב הציבור בארץ הוא נגד מלחמתם במיני. ואני שייכת לרוב זה!

ברכה ברפמן, רמת-גן

בעד המיני — אבל...

אני מעריך מושבע של המיני, אבל הצער-רות הללו אשר הופיעו בסידרת הצילומים "מיסטריות בגשם" (העולם הזה 1631), המתחד-רות ביניהן מי תלבש בגדים יותר משוגעים — הגיעו לאבסורדים כמו מגפיים עד ל-ברכיים, פיזמות ואפילו שעונייד מסלצתיים. כל זה מעיד על רמה אינסלקטואלית גבוהה מאוד, בהשוואה לזו של קופים פשוטים.

אני מציע להכניס לאופנה גם שעוני-חשמל (מהסוג המשמש למדידת הצריכה בבתי). אפשר לתלותם על הצוואר או על הבטן.

ואם נישאר מקום בלתי-מנוצל על הגב: למה לא לתלות שם משהו מעורר קינאה. כמו ציור אשר בו יופיעו, למשל, יגאל תומרקין וסלבדור דאלי, כשהם חוגקים זה את זה בתאונה אמנותית.

זדמן שנוקפריצקן, חולון

כל הכבוד — פעמיים

כל הכבוד לצלם של העולם הזה. אני בטוח, שגם יתר העיתונים רצו לצלם את יצחק סר-לם ז"ל — בתור ההתאוששות.

אבל העובדה היא שרק בעולם הזה (1633) היו תמונות משם.

לכן, שוב, כל ה-כבוד.

משה מזרחי, בת-ים

מזרחי

זאת ביקורת, זאת?

מדור הקולנוע של העולם הזה יוציא אותי פעם מדעתי. בהמלצה לראות את הסרט הבוגר בקולנוע הוד בתל-אביב (העולם הזה 1633) כתוב כי כדאי לראות את הסרט מפני "שהתמונות שלו במקומן". איזה מין ביקורת זאת? באותה מידה אפשר לכתוב גם שהסרט

WANTED

מבוקשת נערת טרופי קולה

1969

במקום להציג דוגמנית אמריקנית לשם פרסום ה"טרופיקולה" בארץ, אנו מעדיפים לבחור באחת מנערות ישראל שאינן נופלות ביופי וחן מיתר הגנות בעולם.

אי לזאת אנו מכריזים בזה על תחרות נערת "טרופיקולה" שתעמוד במרכז מסע הפרסום של החברה בשנה הבאה.

נועמדות מגיל 16 ומעלה המעונינות להשתתף במבצע הנ"ל מתבקשות לשלוח, בדואר רשום, תצלומים לדוגמא אל "תחרות טרופיקולה", ת.ד. 1736 תל-אביב. בלוית שם, כתבת, גיל ומקצוע, עד - 15 בינואר 1969.

את נערת "טרופיקולה" תבחר ועדת שופטים המורכבת מצלם אופנה, פרסומאי, נציג טרופי קורפוריישן בישראל, ובפיקוח עורך דין החברה. גל התצלומים יוחזרו עם גמר התחרות.

נהפוך לטרופיקולה

חקצו נפלא כל אבטלה

בבית ספר "דיאנה" רוכש התלמיד, בנוסף לידע מקצועי, נסיון מעשי רב ובטחון עצמי בעבודה מעשית, וזאת תודות ללקוחות הרבות והקבועות המבקרות בסלון בית הספר והנהנות משרות מעולה הניתן במחירים נמוכים ביותר. למסיימי הקורס ניתנות תעודות סיום וסיוע לקליטתם בעבודה.

הקורס החדש נפתח: 1.1.69

בית-ספר ספרות נשים

דיאנה

פכר דיזנגוף ריינסות"א טל. 226066

ל מ ד

הנהלת חשבונות

במכון

לביא

בעזרת ספרי

לביא

* קורס בוקר מזורז ג'

* קורס ערב יסודי ג'

* קורס למתקדמים ד'

הפתיחה 26/12

תל-אביב, רחוב סמולנסקי 7, מפנת בן-יהודה 90, רמת-גן, שדרת הילד 21, עלי-קולנוע "אורדע".

מצולם על צוללוד, שצילמו אותו במצלמת קולנוע ושהתירגום מודפס בעברית. איך אפשר לקבל בדצינות ביקורת כזאת? **א. מבוראי, תל-אביב**

לעצור את שמעון צבר!

אם אבן יש אמת באינפורמציה של העולם הזה (1621) אודות ביקורו של שמעון צבר בישראל, מן הנכון לעצור מייד עם שובו ולהעמידו לדין באשמת בגידה והסתה על דברי הבלע שהשמיע בחו"ל נגד מדינת ישראל.

חומר ועדויות מרשיעות נגדו לא יהיה לתביעה שום קושי להשיג. כל המרכיבים הסטורנטים באירופה (לרבות מוסדות התעמולה של הלגה הערבית) הוצעו פו בחוכרות הסתה פרועה, פרי ידיו ועטו של צבר.

נמץ גיא, סיאול, קוריאה

כולם היו חברים

איני חושבת שהבדיחה "גמור מהר — רון לספר" שפירסמתם בעקבות הסיפור על מה שקרה בארץ לנסיכה האיסלקיה בי-יאטריץ דה-סאבויה (העולם הזה 1629), מתייחסת לכל הגברים הישראליים. אני מכיר רה אישית את מי שהיה חברה האישי בי-ארץ של הנסיכה במשך כל תקופת שהותה בתל-אביב, במלון סרתון.

נפגשנו ויצאנו יחד לבלות, והתרשמותי שלי, ושל האחרים שהכירתי, כי המאמר בי-עיתונכם מעמיד אותה באור שלילי, בזמן שההיפך הוא הנכון. חבל שאותו ישראלי אינו מעוניין לפרסם פרטים על אישיותה של הנסיכה (למרות הפצרותי), כדי להעמידה לפחות באור הנכון.

נורית לביא, תל-אביב

תודת היילים

תודתי ותודת חברי לכם על השימחה שהגשמתם לנו בזה שאירגנתם את הופעתה

עובד

של להקת הקצב הכוכבים החדשים, בעת מסיבת שיחרורנו משירות המילואים. כל הכבוד לכם.

יחזקאל עובד, פתח-תקווה

ממטולה עד — — —

לחסידיה צדיקה, המטולאית כביכול, ש"יצאה להגן על מפתי הסקנדינביות (העולם הזה 1628) — ישר כוחך. את בעד דיוק בפרטים? יפה. אך האם דייקת בפרטים על אודותיך?

צר לי מאוד, אבל את לא חסידה ולא צדיקה, אלא סתם מטורללת. אם את מתביי-שת במה שכתבת, אז אנא: אל תגולי מקום יקר בעיתון. או שתכתבי, אבל אל תמצאי שאת ממטולה. בזמן האחרון רבים הכות-בים, הקובעים שמקומם במטולה. אם כך — בואו אלינו ונכירכם!

מטולאית השומרת עדיין על כבוד המושבה, מסולה

"תרבות רעה"

אולי אתם מוכנים להפנות אותי אל ברכה צברי, גיבורת הכתבה שלכם "היא הוציאה אותי לתרבות רעה" (העולם הזה 1633)? גם אני רוצה להיות מוצא ל"תרבות רעה" — באותה צורה.

י. מ. רמת-גן

● לא מוכנים

ההיסטוריה חוזרת

זו לא הפעם הראשונה בהיסטוריה ש"נקבות הורסות זכרים, ומדיחות אותם פ"דרך הישר!

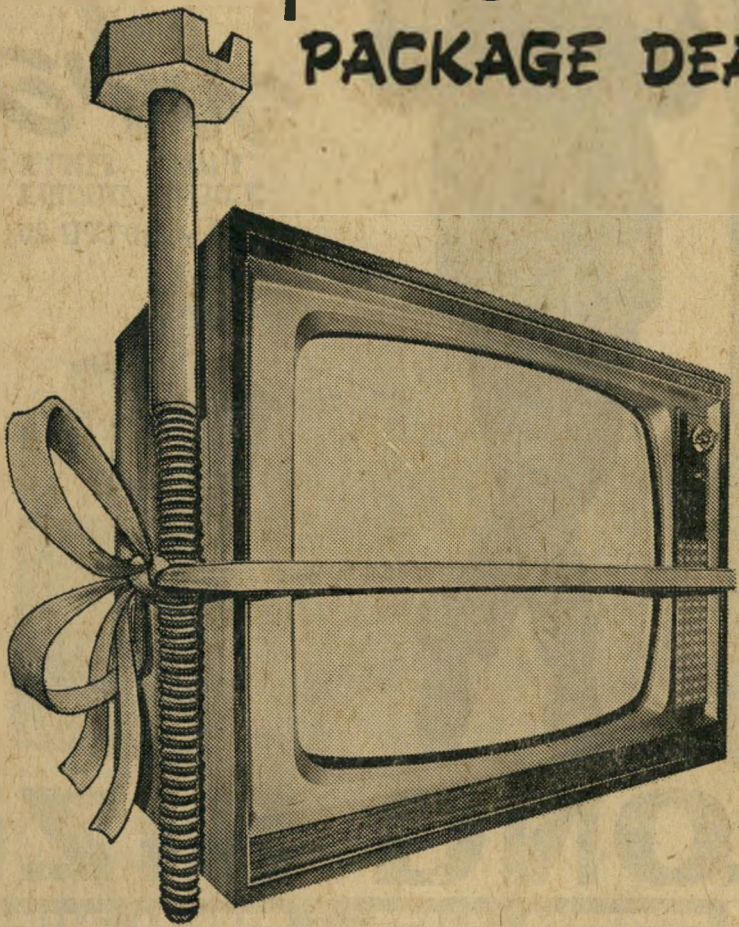
היו מקרים רבים לפני ברכה צברי. גם בתקופתנו אנו.

יפה, ראשון-לציון

זכות קדימה במדור זה תינתן למכתביהם של קוראים המצרפים את תצלומיהם למכתבים.

**גארה להג'יש לך
PACKAGE DEAL**

מה שבאח-באח

אין מקלט שאינו נזקק מפעם לפעם להחלפת חלק זה או אחר.

מלאי החלקים המקוריים של "זניט" מבטיח לך פעילות תקינה במשך של אורך חיי המקלט.

**מלאי החלקים המקוריים של ZENITH
יתרון נוסף של מקלט "זניט"**

שינוי כתובת —

מנוי המבקש לשנות את כתובתו מתבקש להודיע על-כך שבועיים מראש, על-מנת למנוע עיכוב במשלוח העתון למען החדש

בעולם

ויאט-נאם

שמיניות

באויר

מלחמת ויאט-נאם מתנהלת עתה — על צורתו של שולחן.

הסרט קאמלוט הראה מדוע המציא המ' לך האנגלי ארתור את "השולחן העגול" המפורסם של אבריו: כדי שיוכלו לשבת מסביבו, מבלי שיהיה יושב-ראש ולכולם מעמד (או מושב) שווה.

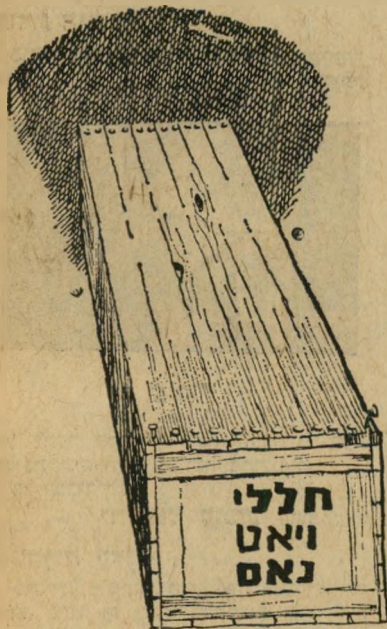
יש משאומתן ליד "שולחן מלבני", בין שני צדדים שחם היושבים זה מול זה. יש משאומתן ליד "שולחן מרובע", כשיש ארבעה צדדים שחם.

בפאריס נערך מזה כמה שבועות ויכוח גורלי על צורת השולחן של המשאומתן:

● הקומוניסטים תובעים שולחן מרובע, שסביבו יישבו (1) נציגי ויאט-נאם הצפונית, (2) אנשי החיאט-קונג, (3) נציגי ממשלת סייגון ו-(4) האמריקאים. העוקץ: זה יתן מעמד עצמאי לאנשי החיאט-קונג.

● שליחי סייגון חוששים, בצדק, כי ישיבה כזאת תהווה הכרה בחיאט-קונג, כצד עצמאי למשאומתן. במילים אחרות: זה יעניק מעמד שווה לממשלת סייגון ול-חיאט-קונג. התוצאה תהיה כי הוועידה תחליט להקים ממשלת-קואליציה בחיאט-נאם הדרומית, בהשתתפות שניהם.

כדי למנוע זאת, תובעים נציגי סייגון שולחן מלבני, כשמצידי האחד יישבו הם עצמם והאמריקאים, ובצד השני נציגי האנז'י

אין כאן מיצור של צורות גיאומטריות

הציור של קולט

החיים חשבים מן היוקרה

והחיאט-קונג. כך יוכלו לטעון כי החיאט-קונג אינם אלא חלק מחיאט-נאם הצפונית.

● האמריקאים מציעים, פשוט, שולחן עגול, כדי לשים קץ לחיכוך זה.

בנתונים הומצא כבר שולחן-עגול-חצוי, כי שבו שני חצאי יפירי שולחן מלבני. ואין כימעט צורה גיאומטרית שלא הוצעה על ידי מישהו, כולל שולחן הדומה לסיפורה 8.

מכתבו של אב

מכתב השבוע פורסם בעיתון האמריקאי המופיע בפאריס, ניו יורק הראלד טריבון. הוא התייחס לחיכוך על השולחן (ראה לעיל). אך הוא מזכיר רגשות דומים הפרי עמים בלב הורים ישראליים.

ביום שקראתי לראשונה על הוויכוח ה' מתנהל ביחס לסיפורי-הישיבה ליד שולחן השלום בפאריס, התמלאתי זעם. קשה לי האמין כי עניין כזה יכול להגיע לממדים כאלה של חסיבות. לאחר מכן, כאשר הור' פיעו בעיתונים שירטוטים של צורות ה' שולחן, יסבתי וציירתי כתשובה את הציור המצורף (ראה תמונה).

יש לי בן אחד המשרת בזרוע האחורית

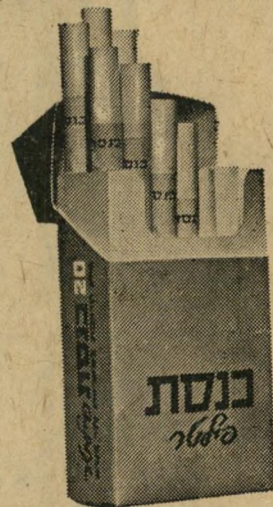
הסיגריה הארוכה יותר

כנסת

פילטר

ניחוח עשיר
בקופסת מכסובב
20 סיגריות - 1.1" כ"

LONG SIZE

היא שונה... היא אחרת!

הו פ י ע

"אלף" - אופק עברי

בעריכת יונתן רטוש

בהשתתפות פרופ' אמנון כץ וד"ר עוזי אורנן

★ מסתמן פתרון לבעיה הדמוגרפית!

★ הנפט של סעודיה במטוחי שליטתנו

★ התעלה - לרבונות ישראל?

★ תפקידו המזיק של בן-גוריון

האם שונה "פדרציה פלשתינאית" מן ה"אפרטהייד" הגזעני בדרום-אפריקה?

התנועה ה"פן-ערבית" - גורם אנטי-לאומי - מדכא כל תנועה לאומית ואת כל הלשונות המקומיות החיות ומשליט "לטינית": שפה ספרותית שאף אחד אינו מדבר בה.

דרוש בכל הקיסוסים

הוצאת "חרמון" ת. ד. 17223 תל-אביב.

המחיר 50 אגורה

ההפצה: "גד" - צ'לנוב 13 תל-אביב.

המנוי

קיבלת

חשבוך,

נא פרע

אותו בחקדם.

של חיליהם. זה עתה סיים את הסירונות וקיבל דרגת קצונה. יש לו סוּח מצויין, והוא מעדיף למות מאשר לשרוף את צוֹ הגיוס שלו.

בננו השני יסיים את לימודיו באוניברסיטה ביוני, ואז יגויס לצבא. הוא כבר השיג רשיון סייס פרטי. כאשר שאלוהו אם אינו רוצה לברוח לקנדה, כדי להימלט מהגיוס, השיב ברוגזה: "מה? לברוח כאשר ידיי מתגייסים?"

אני שוחררתי משירות בחיליהם בשנת 1946, בדרגת סגן-אלוף. גם אשתי וגם אני

נגוואן תי בינג
חתיכה עם פצצות

דאנג תי תוואט ובעלה
פצצה של חתיכה

היינו משוכנעים כי השתתפותנו במלחמת העולם השנייה היתה חיונית. אולם אנו מרגישים כי הסתבכותנו בוואט'נאם היא ביזבז חסרת-כלית של כסף, ובעיקר של בני-אדם.

מכה אחת יכולה עתה להשמיד את כל משפחתנו, ולשלול מן העולם שני מוחות חריפים, ושני בני-אדם המוכנים להקדיש את חייהם לשיפור תנאי-החיים בעולם. האם פלא הוא כי ליבנו מר עלינו, נוכח הוויכוח על צורת-השולחן של ועידת-הש"ל? לוס אנדז'ליס יוקרה נראה לנו פחות חשוב מאובדן-חיים. הרי הדוקרן הוצא אל מחוץ לחוק, לפני שנים רבות, מפני שסברו כי אובדן-חיים חשוב יותר מאובדן-יוקרה!

שתי נשים

שני גורלות

האחת באה מהדרום ופועלת למען נצחון הצפוניים. השנייה באה מהצפון ומתפללת לנצחון הדרומיים. האחת בזה לאיפור, ה שנייה שינתה את צורת עיניה עלידי ניתוח פלאסטי. האחת הרכיבה פצצות, השנייה נושאת אקדחים רק בתצלומים.

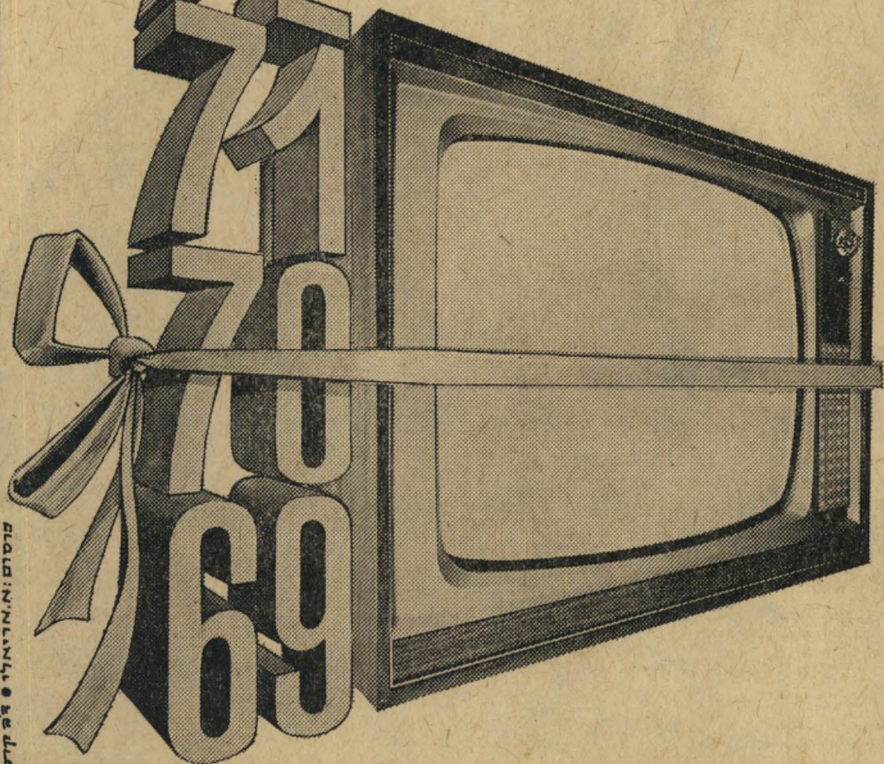
השתים מייצגות את שני המחנות הירי-בים בחיאט'נאם, ושתיהן באו לפאריס. מאי בקה-פירסומת ביניהן מרתק את העיתונות. "פרח הדובדבן". דאנג תי תוואט מאי ("פרח-דובדבן לבן") מלחה את בעלה, הגנרל קי, ראש משלחת ממשלת סייגון, בה הוא מכהן כסגן-נשיא.

כשהיתה בת 9, הרגו הקומוניסטים את אביה, שהיה קצין-משטרה בימי השלטון הצרפתי. עם חלוקת ויאט'נאם, ברחו האל-מנה, יחד עם ארבעת ילדיה, לדרום. היא חיפשה עבודה, הפכה דיילת בחברת-התעופה הלאומית החדשה, במסיבה של חיל-האוויר הכירה את בעלה, בן ה-33, שהיה מפקד החיל. הוא גירש את אשתו הצרפתייה.

אלוף-האוויר נשא את הדיילת, הפך ראש-המשך (בעמוד 10)

ZENITH

חאה להגיש לך
PACKAGE DEAL

אריכות ימים

כל מקלט קולט.... בשנה הראשונה.
הבעיות מתחילות אחר-כך.

מקלט "זניט", המורכב בפקוח מתמיד של מומחי "זניט" בארה"ב — גדול מפעלי הטלוויזיה בעולם! — מצטיין בשכלולים חדישים, המעניקים למקלט אריכות ימים.

אריכות ימי הקליטה הטובה לך ZENITH
יתרון נוסף לך מקלט "זניט"

"ציפרוני"

סוכנות לאינפורמציה וחקירות פרטיות
טלפונים 757613, 623001 • רחוב החשמל 8, תל-אביב

✱ איתורי כתובות
✱ חקירות מסחריות

"אולפן גרג" (בר-קמא)
פותח ב-29 בדצמבר
קורס ערב של חודש אחד

קצרות

עברית ו/או אנגלית
הצלחה מובטחת! הרשמה:
ת"א : גורדון 5, טלפון 236209
ירושלים : "הסקי", רח' בצלאל 18
חיפה : בית-ספר "במעלה".

(המשך מעמוד 9)
ממשלה, סולק ונתמנה לסגן-נשיא. לצורכי מירסומת הלבישו את אשתו במדי חיל-האוויר, כשאקדח על מותנה. אך היא העדיפה שמלות צרפתיות.

"אחות השלום" בשעה שהקומוניסטים הרגו את אבי "פרח-הדובדבן", כבר ישבה נגוואן חי בינג ("אחות השלום") ב"בית-הסוהר בסינגן, בתור פעילה קומוניסטית. כששוחררה, לא עברה צפונה. היא נשארה בדרום, הצטרפה למחתרת "חזית השיחרור", הנורע המדינית של הווייט-קונג, נתמנתה לחברת החעד המרכזי ולראש מחלקת-הנשים. היא נשואה ואם לשניים. מכיון שזכתה לחינוך צרפתי, קיבלה על עצמה תפקידים מדיניים, נסעה בשליחות חזית-השיחרור לקאהיר, לאלג'יר ולבירות אחרות. עתה היא מכהנת כראש משלחת הווייט-קונג בדעית-השלום, כאורחת ממ-שלט צרפתי, שהעמידה לרשותה וילה נאה. הלוחמת בת ה-41, הקושרת את שער השחרור בקשר חמור, מודה כי היא מוכנה "לצעוד עשרה קילומטרים כדי לשמוע את הסימפוזיה התשיעית של בטהובן בג'ונגל". אך המוסיקה שהיא משמיעה בפאריס היא שונה. היא מכריזה: "אנו שולטים בארבע חמישיות של ויאטנאם הדרומית. אנו נילחם עד שנשתלט גם על החמישית החמישית." במירוץ של שתי הנשים נראה, לפי שעה, שתחילת-ההפצצות האדומה מנצחת את חתי-בת-הפצצה של הגנרל קי.

ארצות-הברית

האח הגדול

של

איסר הקטן

את כולם העז ריצ'ארד ניקסון להחליף, חוץ מאשר אדם אחד: ראש הבולשת הפדרלית, האף-בי-איי, שתפקידה בארה"ב מקביל לתפקידו הש"ב והמטה הארצי של המשטרה. אדגאר הובר הוא זקן מופלג (73). הוא הומריסכסואל ידוע. הוא שנוא כמעט על כל הצמרת האמריקאית.

כולם פוחדים מפניו. גם דיק ניקסון. קומוניסטים וביטניקים. כפי ש' למד לוי אשכול, כשסילק מתפקידו את איסר הראל, אין זה קל להיפטר מאיש מני גנון-החושי. כי הוא יודע יותר מדי. תחת ידיו מצטברים חיקים, ובחיקים אלה מצטבר הרבה-הרבה חומר לא-נעים על ראשיה-של טון.

הובר כבר היה בתפקידו כשאישי בשראל לא שמע עדיין את שמו של "איסר הקטן". הוא נכנס לתפקידו בימי הנשיא קאלחין קולידג', לפני למעלה מארבעים שנה. מאז באו נשיאים והלכו — והובר נשאר. אפילו אנשים כמו רוזבלט, אייזנהואר וקנדי לא העזו לנגוע בו.

הובר שונא קומוניסטים, סטיוניסטים וביטניקים. הוא סבור שיש לתת חופש רב עוד יותר למשטרה האמריקאית, הידועה באלי-מותה הקיצונית. לא מכבר הכריז כי "החוק והסדר חשובים יותר מהדק". וכשאמריקאי בן-ימינו אומר "חוק וסדר", הוא מתכוון לאלות המשטרה.

שווייץ

לא רוצים

דו-לאומיות

הצרפתים בקנדה רוצים בעצמאות. ה' סקוטים והוולשים בבריטניה רוצים בשלטון עצמי. בני מחוז בראטאן בצרפת רוצים להיפרד. בבלגיה רבים הפלאמים עם ה' ואלונים. עכשיו זה הגיע לשווייץ השקטה. הפרלמנט קיים ישיבה רגילה במישכנו, בעיר הבירה ברן, כאשר לפתע קמה מהר מה. שלושים צעירים פרצו לאולם, צעקו והניפו כרזות. חברי הפרלמנט התנפלו עליהם, הסדרנים התערבו, ונערכה התכת-שות כללית.

זה היה שלב נוסף במאבק של קבוצה בדלנית, התובעת לחלק את הקאנטון ברן לשני קאנטונים, עלידי הקמת קאנטון חדש שייקרא "יורה". כי בני אזור היורה, בצפון-מערב שווייץ, הם דוברי-צרפתית, ו' נמאס להם לשבת בקאנטון אחד עם בני ברן, שהם דוברי גרמנית. ואם הדו-לאומיות והדו-לשוניות אינה מצליחה בשווייץ — היכן היא תצליח?

דוֹיָאֵל

דובק דוֹיָאֵל

יוצאת מן הכף

20 KING SIZE CIGARETTES

מרטון דיר יעקסון

מעריך העניקה

משרד החוץ חזר והודיע השבוע כי ערביי פלסטין אינם רוצים בהקמת מדינה משלהם, ואינם מוכנים לכרות שלום עם ישראל על בסיס זה.

זה קרה כמה ימים אחרי שהמלך חוסיין הכריז באוזני עיתונאי מכוון כי הוא מוכן לחתור על הגדה המערבית לטובת מדינה פלסטינית, אם הפלסטינים רוצים בכך. כלומר, המלך, הנמצא במגע יומיומי עם הפלסטינים משני עברי הירדן, מתייחס אל רצון פלסטיני זה כאל עובדה קיימת.

כמחצית העסקנים החשובים בגדה כבר הכריזו בפה מלא על רצונם במדינה פלסטינית — וחלק מהם עשו זאת בפומבי, בעיתונות הערבית והעולמית. תיקי משרד החוץ מלאים דוחות וקטעי-עיתונות על כך.

אך משרד החוץ פשוט קובע כי כל זה אינו קיים.

הוא בודאי משוכנע כי שקר זה דרוש למדיניות החוץ הישראלית. אף שאיננו מבין את נימוקיו, אני מניח כי מני עיו הם פאטיוטיים, וכי הוא פועל לפי מיטב מצפונו והבנתו המובלעת.

הצרה היא כי שקר זה מתפרסם בעיתוני ישראל כעובדה אובייקטיבית, וכי האזרח הישראלי הרגיל, שאין לו ברירה אלא להאמין לעיתוניו, סבור כי זוהי האמת.

והשבוע, כאשר גודע כי הנשיא בורגיבה הכריז, בראיון שנתן לטלביזיה היירדנית, כי הפיתרון הוא בהקמת מדינה פלסטינית — העולם הדבר בכל העיתונות בדיעה קטנטנה ומחובלת.

ואם אייפעת יוזמן הציבור הישראלי להכריע בשאלה שתקבע את גורל המדינה לדורות, לשכט או לחסר, הוא לא יידע אלא צרור של שקרים.

הוא לא יידע אילו ערבים הציעו שלום, ובאילו תנאים, ואילו תשובות ניתנו להם. הוא לא יידע אילו מנגעים התקיימו, ומה נאמר בהם.

(כאשר דיברתי על כך בכנסת, ציחה יו"ר הישיבה למחוק את הדברים מן הפרוטוקול, לפי דרישת משרד ראש-הממשלה, "מטעמי ביטחון").

הוא יידע רק כי "אף ערבי אחר אינו מוכן לעשות עימו שלום, בשום תנאי שהוא." זוהי התיוה אשר משרד החוץ מעוניין להפיץ בעולם, לצורך מאבקו המדיני.

תיוה שהיא "אמת דיפלומטית". כלומר: אי-אמת.

מצב זהו הוא מסוכן. אבל לאחרונה הוא מתחיל להיות גם מגוחך.

משרד החוץ משקר בישראל, כדי להשפיע על העולם.

שהרי אין להניח כי מישור במשרד החוץ מעוניין לשקר לציבור הישראלי דווקא (מה גם ששקרי של משרד החוץ יוצרים בישראל אחירה של אי-אמון בשלום, העוזרת בזירה הפנימית ל"נציים" שהם יריביו המושבעים של אבא אבן).

והנה נוצר מצב אבסורדי: **בעולם מפסיד משרד החוץ הישראלי את המאבק על דעת-הקהל, בצורה בולטת ודרמטית.**

דבריו נתקלים במשפחת-העמים באימון הפוחת והולך. החבלנים הפלסטיניים כובשים את לב העולם, ואת עמודי העיתונות העולמיים.

הטענה הגדולה של משרד החוץ, כי ישראל מוכנה לשלום כימעט בכל מחיר, וכי הערבים אינם מוכנים לשלום בשום מחיר, שוב אינה זוכה לאימון אפילו בחשינגטון, בלונדון ובפאריס. כי שם קוראים עיתונים אחרים.

תחת זאת הולכת מחיל אל חיל הטענה הנגי דית: שהערבים מוכנים להסדר של שלום, בתנאי שישראל תוותר על סיפוח שטחים — וכי ישראל מעדיפה את הסיפוח על השלום. ואילו בישראל עצמה זוכה טענתו של משרד-הביטחון לאימון מוחלט.

כלומר — תעמולת משרד החוץ, שנועדה כו' לה לגייס, מצליחה רק בישראל עצמה.

מבחינת השפעתו, הופך משרד החוץ למשרד-הפנים. במקום לשקר למען המולדת, הוא משקר עתה למולדת.

אבל האמת היא כי רשות כזאת כבר קיימת מזמן.

בכל הנוגע לענייני-הגורל של המדינה, משרד החוץ ממלא שליחות זו.

הוא מפקח על העיתונות. הוא "מדריך" אותה. הוא קובע את הערכותיה לגבי כל השטחים המסורים בידו. כלומר: לגבי היחסים בין ישראל וכל מדינות העולם, וגם לגבי היחסים בין ישראל והעולם הערבי.

משרד החוץ מעצב, מדרוך ויוזם את מרבית הידיעות על הנושאים האלה, המתפרסמים בעיתוני ישראל כעובדות כהווייתן.

משרד החוץ עושה זאת כדרכו, ולפי צרכיו שלו. צרכים שאין להם ולא כלום עם האמת.

אך נעשים הדברים בארצות-החוץ? בבריטניה ובארצות-הברית, למשל, אשר משרד החוץ שלהן אינם משקרים פחות ממשרד החוץ שלנו?

ברור, גם עיתון בריטי ואמריקאי הגון יפריז את משרד החוץ שלנו.

ישראל ישעיהו: מה הוא אשם?

סם את דברי משרד החוץ שלו, בידעו כי דובר משרד החוץ משקר למען המולדת.

אבל הוא ידאג להוסיף לכך את הידיעות הבלתי-חלולות שלו, את פרשנותו הבלתי-משוחדת. בקיצור: הוא ידאג כי האזרח הבריטי או האמריקאי הנבון יידע את האמת, וגם יידע מדוע משקר משרד החוץ שלו.

שום דבר דומה לזה אינו קיים בארץ.

כאן הופכים דברי משרד החוץ לאמת מקודשת. העיתונות מפרסמים אותם, לרוב מבלי לציין את המקור, כדו"ח עיתון נאי אובייקטיבי, כגילוי האמת לאמתה. לא זה בלבד שאין שמץ של הסתייגות מן הדברים, אלא שהעיתון עצמו מוסיף — למען המולדת — תולדות של כתבות ומאמרים לחי-זק הקו של משרד החוץ. כל כתבי-החוץ הישראליים משר-תים ביועצין את משרד החוץ.

התוצאה היא כי אין הבדל רב בין מצבו של האזרח בדמוקראטיה הישראלית, ובין מצבו של צמית קומוניסטי בדמוקראטיה עמי מית, בכל הנוגע לידיעת האמת על ענייני חוץ.

האזרח פשוט אינו יודע את האמת. הוא יודע רק מה שמשרד החוץ פבור שיש לספר לגויים.

מעשית-אבא אלה, שהקשר בינו ובין האמת הוא מיקרי, ולרוב שלילי, הן הקובעות בהכרח את השקפת-עולמם של האזרחים הישראליים לגבי בעיות-הגורל של המדינה, מלבד אזרחים המתנגדים בחוש-ביקורת ובעצמאות מחשבתית עילאיים.

אני טוען כי בכך טמונה סכנה לאומית ממדי רגה ראשונה.

וגמה קטנה, שאינה יוצאת מן הכלל, אלא מלמדת על הכל:

כ' עיתוני ישראל פירסמו השבוע כתבה על פניו שתו של השגריר יוסף תקוע עם סגן שר החוץ הסובי ייטי ולאדמיר סמיונוב.

הכתבה באה כולה מפי משרד החוץ הישראלי. גם המסקנה היתה מפי משרד החוץ: ברית-המועצות מת-גדת למצב של שלום במרחב, אף שאינה רוצה במלחמה. בקיצור: כתבה רגילה.

אלא שלא היה לה שום קשר עם האמת. כי הדו"ח הפנימי על אותה פגישת, שהגיע לידי משרד החוץ, סותר לחלוטין את פירטי הכתבה הנ"ל, וגם את מסקנתה.

כמילים אחרות: הכתבה היתה מבוססת על שקר מכוון.

מדוע היה משרד החוץ מעוניין בפירסום נרחב ביותר של דבר שאינו אמת?

אני מניח שהיו לו לכך סיבות טובות. משרד החוץ נמצא בעיצומו של מאבק מדיני עולמי. אחת מחזיתות המאבק הזה היא החזית הישראלית-הסובייטית. זוהי מלחמה פוליטית טוטאלית.

הכתבה שהופצה עליידי משרד החוץ היתה יריית-חזית במלחמה זו. היא נועדה להגיע למרחקים, להשיג שם יעדים מדיניים מסויימים.

הצרה היא שהקורא הישראלי התמים אינו יכול לדעת מי כתב כתבה זו, ולשם מה. הוא התייחס אליה באימון, כאל דיווח אובייקטיבי והגון של האמת.

כאן מתעוררת השאלה שזה מכבר הגיעה השעה להציגה בפומבי.

כ' משרד החוץ בעולם, ללא יוצא מן הכלל, הוא מיניסטרויון של שקר.

בלשון עדינה יותר: מקובל בעולם, כי דיפי לומאטים רשאים, ואף חייבים, לשקר.

השקר, הנחשב כעבירה על חוקי המוסר ביחסים בין אדם לאדם, מקובל כמכשיר לגיטימי ביחסים בין עמים. מבחינה זו לא התקדם המוסר האנושי מאז ימי קדם ועד היום הזה. הדיפלומט משקר כשם שהחייל הורג — לא בחיים הפרטיים, אלא למען המולדת.

לפני 400 שנה אמר הדיפלומט הבריטי הגרי חוטון כי "שגריר הוא אדם הגון, הנשלח לחוץ לארץ כדי לשקר למען ארצו". המדינאי הדגול, לורד אקטון, אמר כי הדיפלומט הוא "שקרנות בעלת כתב-האמנה". ואילו ההומרי ריסט האמריקאי אמברו בירס, הגדיר בסיפרו "חילונן של השטן" את המיקצוע הדיפלומטי כ"האמנות הפטריוטית של שקרנות למען המולדת".

מכאן שהדיפלומטיה הישראלית אינה יוצאת מן הכלל. יתר על כן: יהיה זה עוול מצידנו לשלול ממנה בלי-נשק, המצוי בידי יריביה. איננו מונעים בעד חיילינו מלירות על אותם הירורים עליהם. איננו יכולים לאסור על דיפי-לומטינו לשקר למי שמשקר להם.

כשנפסקים את הדיפלומט לשקר — הכוונה היא שישקר לזרים.

אז מנח, אין גבול גיאוגרפי ברור בין שקר לשקר. קשה לדרוש מאיש משרד החוץ לשקר בצאתו ולומר אמת בבואו.

כי המרחקים נעלמו, והעולם הוא אחד. כתבה המתפר-סמת היום בעיתון ישראלי, מונחת מחר על שולחנם של הדיפלומטים בחשינגטון, במוסקבה ובקאהיר.

הדיפלומט, המשקר בחו"ל, נאלץ לחזור על שקרים אלה גם בביתו.

כך זה אצלנו, וכך זה בכל מקום אחר בעולם. ומתעוררת שאלה — אצלנו, ובכל מקום אחר — איך לפשר בין אמת ושקר? איך ליישב את צורכי-השקר של משרד החוץ עם צורכי-האמת של הציבור, שעליו לדעת את האמת כדי להכריע הכרעות נכונות?

כמילים אחרות: איך ליישב דיפלומטיה עם דמוקראטיה?

זהו, בארצות המערב, תפקידה של עיתונות נאורה ונבונה.

לא מכבר רגזו הכל על השר ישראל ישעיהו המיסכן, על כי אמר שיש ליצור רשת ציבורית שתפקח על העי-תונות.

זה היה באמת מרגיז.

חיי ומותו של סגן-אלוף צבי עופר הצבי-חלל

הקניון, פצעה אחד מהם, שיכנעה את חברו להיכנע. הוא מסר מייד שחבריו מסתתרים בצלע הדרומית, זו שיחידתו של עופר טיהרה אותה.

סגן-אלוף עופר, ממוצע קומה, צנום, גינאי ובעל עיניים תמימות מבט, איתר את המערה שלתוכה נמלטו החבלנים. הומטרה לתוכה אש חזקה. היחידה במקום מסרה שהמערה נראית ריקה. כמה מאנשיו של עופר חלפו על פניה, המשיכו הלאה. אבל כשחלף עופר עצמו על פני המערה, נורה מתוכה צורר יריות. שתיים פגעו בו, האחת בעורק הצחאר, השנייה בריאות. מההדף צנח עופר אל הסלעים מגובה של 12 מטר.

אי אפשר היה לחצו. רק לאחר זמן, הצליחו ארבעה חיילים לספס מתוך ערוץ הוואדי בקיר הסלע התלול ולהוריד את גופתו. מסוק שנחת בתוך הוואדי בשעות החשיכה, חילץ אותו לבית-החולים. שם נק' בע כי צבי עופר (36), גיבור קרב נוקייב

סגן-אלוף צבי עופר שר שירי חנוך. שלושה נרות חנוכה זלקו בחנוך כיה, ושלוש ילדותיו הקטנות סרו עימו, בביתו אשר בכפר או"ר, "על הניסים ועל הנפלאות אשר חוללו המכבים".

איתו ערב, ביום הרביעי בשבוע שעבר, היה יום הולדתה ה-28 של דורה עופר, אשר תו, עופר, מפקד אחד מכוחות צה"ל בקעת-הירדן מזה מספר שבועות, הצליח להגיע הביתה, הביא מתנה לאשתו, ותק' ליט שירי-חנוכה לילדותיו.

אותה שעה, במוצב הצבא הירדני שליד גשר עבדאללה, סיימה קבוצה של 11 חבלני אל-פתח את התצפית והתיכנון של צליחת הירדן, שנועדו לליל המחרת. ביום החמישי בלילה הם צלחו את הירדן מצפון ליריחו. כ-24 שעות אחר-כך, בשעות הערב המוקדמות של יום השישי, הצטלבו דרכיהם של צבי עופר והחבלנים. בקניון העמוק של ואדי קלט, במרחק של 15 קילומטר מן

שתי תמונות המאפיינות את דרך חיי של עופר. משמאל: צבי עופר כעובד "מקורות" במיפעל יבוש החולה, בשנת 1950. למעלה: רב-סרן עופר, בפעולת-התגמול על מוצבי הסורים בנוקייב בשנת 1962, שעבור מיבצעיו בה זכה לצל"ש. בתמונה הוא חובש פצוע בשעת-הקרב.

הפלאח שנהיה למושל

צבי עופר כאב, מלביש את ילדתו איילת בת החמש. נוסף לה הוא היה אב לשתי בנות נוספות, נעמה בת 3 וחצי וענת בת שנתיים, ואב לבן, ניר, בן 12 וחצי.

הקרב בוואדי קלט

זהו הקטע של ואדי קלט בו נערך הקרב עם החבלנים, בו נפל סגן-אלוף צבי עופר. התמונה צולמה מצד מערב. למטה, בתוך הקניון, עובר הוואדי. בצלע השמאלית נראה אקוודוט המים. לידו (בנקודה 1 בתרשים) חוסלה חוליית החבלנים הראשונה. עופר נהרג ליד המערה (מיספר 2), שאינה נראית בתמונה בגלל כפל ההר. אחרוני החבלנים נכנעו בנקיק הסלע (מיספר 3).

ב-1962, מלך חברון ב-1967 ומושל שכם ב-1968, מת מפצעיו.

עופר נולד וגדל כחייל. הוריו היו ממייסדי כפר או"ר בשרון, אשר הוקם במיסגרת הגורת-הביטחון שהוקמה בשעתו סביב תל-אביב. כשהיה ילד הותקף הכפר במאורעות 1936 עליידי פורעים ערביים. אביו, מיכאל יבוקבסקי, היה איש ההגנה במקום. רובה המאוזר שלו היה מונח מתחת למיטת צבי. כשחגג את הבר-מיצוה שלו, זכה צבי במתנה מיוחדת: ניתן לו לערוך מיטוח של

הגבול, ערכה יחידת צה"ל מצוד על כנור סיית החבלנים.

***

יחידתו של צבי עופר סרקה את הצלע הדרומית של הקניון — צלע תלולה ור-מסולעת, מבוותרת בנקיקים רבים ובמעורות, שרק שבילי עיוזים צרים התפתלו ביניהם. זמן קצר קודם לכן, נחקלה היחידה שסרקה את הצלע המיוחסת בחוליה שמנתה שני חבלנים, אשר הסתתרו באחד הנקיקים. מכת האש הנוראית, שהומטרה לפני הסריקה אל

עופר ואשתו דורה בעת טיול בגרמניה.

ארנו של עופר מונח בקבר הפתוח בבית הקברות, כשלידו עומדים חבריו וממול בנו, אשתו, הרמטכ"ל ואלוף-פיקוד-מרכז.

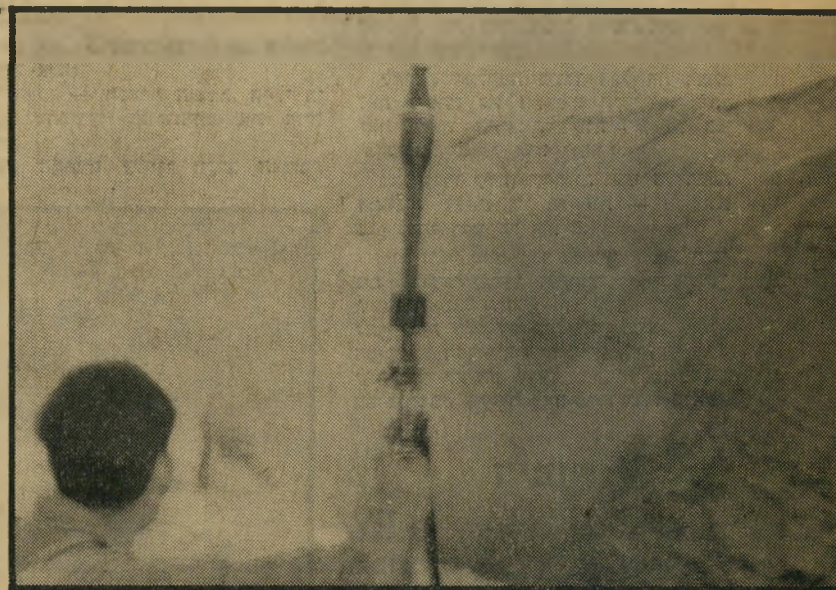
עופר עם אמו, שרה רובינשטיין ואחותו, ביילי ברק, המשרתת כקצינה בצה"ל.

אלה שהרגו אותו

אחד החבלנים שניתפס במערה ממנה נורו היריות על צבי עופר, יושב כשידיו כפותות לאחור. אפשר להבחין בסוליות הגומי של נעליו, לידו, משמאל, מוטלת על הארץ גוויית

אחד החבלנים כשמעליו רגליו של חייל צה"ל. התמונה צולמה בלילה, לאור פנסי מכונית, בידי שני הנערים שנקלעו למקום באקראי. בקרב עקוב מדם זה נהרגו שני חבלנים, ביניהם גם מפקד היחידה, ונתפסו שישה אחרים, שניים מהם נפצעו. מכדוריו חיילי צה"ל הרודפים

חופת בקניון

חייל צה"ל מחזיק בידו רימון רובה-נגד טנקים, משקיף אל תוך הקניון בו הסתתרה קבוצת החבלנים, ואשר לתוכו המ"סירו כוחות צה"ל אש תופת, לפני שהחלו בסריקה. עשן ואבק עולים מתוך הקניון למרומים.

13 יריות ברובה טוטר. אחר-כך הוכנס בסוד הגדנ"ע, סייע לנקות נשק והפיץ את עיתון ההגנה אשנב. בגיל 16 נשלח ללמוד בבית הספר החקלאי בנהלל. כעבור חצי שנה פרצה מלחמת העצמאות, הוא נטש את בית הספר והצטרף לפלמ"ח. בתום המלחמה השתחרר בדרגת סמל. אז החל לעבוד בחברת מקורות. השתתף במיפעל ייבוש ביצות ה' חולה. קורס קצינים עבר במילואים, ובשנת 1955 חזר לצה"ל, חתם לשירות-קבע. תפקידו היה ראשון בתפקידים גועזים — הוא הקים יחידה מיוחדת להתחקות אחר אנשי סדאיון שחדרו לישראל ולחיסולם. אחר-כך הצטרף לצנחנים, השתתף במרבית פעולות התגמול, קיבל את הפיקוד על סיירת גולני, כשמוטה גור עמד בראש חטיבה זו, והנהיג אותה לקרב על נוקייב ה' סורית, שעל מיבצעו בו זכה לציון-לשבח. במיבצע סיני נקטעה אחת מאצבעות ידיו בשארם אישיין. היה זה כשקפץ מעל מש"אית וטבעת הנשואין שלו נתפסה בדלת המשאית. הוא נשא את כאביו בגבורה ב' משך יום, עד שניתן היה לפנותו. במלחמת ששת-הימים, פקד צבי על גדוד של החטיבה הירושלמית. גדודו שטף את

שיחה אחרונה

„אני חוזר לשדה!“

חלק חשוב מהאוכלוסיה נהרג גם הוא שלא להיגרר למעגל של סירור ותגובות חמורות. מה יהיה בעתיד? צבי עופר משר את כתפיו. „אני, על כל פנים, שמח שזאת כבר לא תהיה הראגה שלי. אני חוזר לשדה.“

★ ★ ★
תקופת שירותו כמושל צבאי של העיר הגדולה ביותר בגדה המערבית נראתה לו כתקופה גדושת עניין, ומרתקת. כי הוא היה, למעשה, כלי חשוב לא רק על לוח-השחמט הצבאי, אלא גם על לוח-השחמט המדיני של ה' מרחב. את המגעים עם חמדי כנעאן, איש-אמונו של המלך חוסיין — ניהל ברציפות. והוא הפך מומחה לבעיות שלטוני, על כל זרמיה הפוליטיים המות' רים והאסורים.

עופר הבחיר את מדיניותו המוצהרת של המימשל: לאפשר ל' פלסטינאים התבטאות פו' ליטית חופשית, עד לסף ההת' ארגון.

צבי עופר

לצערי הרב, אינה ניתנת לפירסום כאן.

★ ★ ★
צבי עופר, כמוכבן, לא היתה מדיניות משלו. הוא ביצע את המדיניות שנקבעה על-ידי הממשלה בכלל, ושר הביטחון בפרט. אבל מעשיו כמושל צבאי דיברו על עצמם: עם כל היותו „המושל של חמדי כנעאן“ הוא לא עשה דבר שיפריע לפלסטינאים החושבים אחרת: אלה הדוגלים ביישנות פלסטיניות, למשל, והחותרים להקמת רפובליקה פלסטינית, שתחתום שלום עם ישראל. בשלב זה של השיחה, החלטנו שנינו כי, בעצם, אין המסיבה החברתית המקום ה' מתאים ביותר לסוג זה של החלפת-דיעות. הרמנו שנינו כוסית לסיום תקופת שירותו כמושל צבאי, והתחלת תקופת שירותו ה' מתורש כמפקד יחידה קרבית.

יומיום לאחר מכן נכנס לתפקידו הישן, חדש, כמפקד היחידה שבראשה הוא עמד, כאשר השינוי הכדור האחרון בואדי קלט.

ה' היה במסיבה, בביתו של עורך-הדיון צבי לידסקי, האורחים שנאספו היו מגוונים: שופטים, עורכי-דין, עיתונאים. כל אלה אשר טבעו לראותם בביתו של משפטן. יצאו דופן מספר קציני צבא, שהשתייכו כולם למימשל הצבאי בשטחים. כי צבי לידסקי שירת במילואים כפרקליט צבאי, באחת מתקופות השירות שלו שירת בשכם, כשסגן-אלוף צבי עופר היה מושל צבאי שם.

את עופר פגשתי עד אז תמיד במדים. הפעם היה לבוש חליפה כחולה אלגנטית, ואשתו נלוותה אליו. בשעה שנטל כוסית לידו, שמ' תי לב כי חסרה לו אצבע. זה היה ביום בו הוגלו שלו' שה מתושבי שכם אל מעבר ל' גבול. העיר היתה שרוייה ב' עוצר והתחזית היתה: עוד ר' עונ שביחות והפגנות-תלמידים. „ראיתי את הכתב שלכם ב' ביתו של חמדי כנעאן“, פתח. „אם הוא ידווח על פגישתו, אנא שים לב לעובדה אחת: ייתכן שהוא יכתוב, כי חיילים שעברו בטאנק לפני הבית השליכו חזיון לגן. זה מה שהתלונן בפנינו ראש העיר עצמו. ובכן, בדקנו. לא נזרף שום חזיון. פשוט טנק שעבר שם הש' מיע קול-נפץ מהמונע. הסברנו לראש העיר, והוא קיבל את ההסבר. אבל ייתכן שהכתב שלכם לא שמע זאת.“

הבטחתי לשים לב לנקודה זו בכתבה. ★ ★ ★
שיחה התגלגלה, כמוכבן, לענייני השטחים. לא אפר את הבטחתי, ש' דברים מסוימים יישארו אף זה רקורד. השאלה הכללית היתה: האם יכול מישה' כיבוש, המתחיל בדפוסים ליברליים ביותר, להישאר ליבראלי — או שמא דוחפים אותו המאורעות להיות נוקשה יותר ויותר, עד שהוא נהיה מיסטר-כיבוש ככל מיסטר מסוג זה בהיסטוריה?

„כמשך שנה וחצי“, השיב, „הצלחנו לש' מור על מצב תקין, בגבולות מסוימים. זה, על כל פנים, ריווח נקי. ידענו לשלוט — בלי להיגרר למעגל של דיכוי. התוצאה:

ישראל — ממעוף בחלל*
התנתקות

ובמוסדות אחרים. תבעו לבטל את ההחלטה הנכונה של שדי קולק ומסודות הביטחון — לאפשר לציבור הערבי הירושלמי להקים מצבות לזכר החיילים הערבים שנפלו.

„אלה אינן מצבות, אלא אנדרטות!“ זעקו עסקנים אלה — ובצוקותיהם שלהם אומרים הפכו את המצבות לאנדרטות.

ההגינות המבומבמת. פרשה זו כולה מראה רק דבר אחד: ההידרדרות הנפשית האיומה של חייה הציבורי הישראליים, מאז מלחמת ששת הימים.

למחרת המלחמה כיבדו הכל את רצונם ואת גישתם של החיילים הקרביים. היתה זאת גישה המאמינה, שותרת שלום, כפי שהתבטאה בספר שיח לוחמים.

מאז עברו על הארץ שנה וחצי של הספה דמגוגית של שותרי מלחמות — מלחמות בהן מותו דמם של אחרים.

כיום נוצר מצב שבו נאלצים אנשים הגרים ונוכחים לגמנם ולהתנצל — כפי שגימגם והתנצל השבוע שדי קולק, שלא העז להגן כפה מלא על החלטתו הנכונה. ואילו הטיפוסים הפרימיטיביים ביותר, שעוד לפני שנה וחצי לא היו מעזים להראות את פרוצ' פס בפומבי, צועקים עתה בקול גדול בראשי חוצות.

דיעות

שני מכתבים

הפרופסור ראובן ירון (רוזנקרנץ), 44 ילדי וינה ומומחה למשפט המורח הקדום, הוא דיקן הפקולטה למשפטים באוניברסיטת ירושלים. נוסף לזאת הוא נמנה על פעילי „התנועה למען ארץ-ישראל השלימה“.

בשבוע שעבר קיבל ירון שני מכתבים. שניהם חתומים בידי קולגה שלו, הפרופסור מאיר פלסנר, 68, מרצה לתרבות האיסלאם באוניברסיטה העברית. מכתביו של פלסנר היו הכרות מלחמה, אולם לא בנושא אקדמי.

„כאשר מצאתי בדואר האוניברסיטה כרטיס הזמנה שמעלי מתנוסס שם, התנועה למען ארץ-ישראל השלימה, היה בדעתי להשליק אותו מייד לסל“ כתב פלסנר במכתבו היראשון. „אולם כאשר נוכחתי לדעת שאתה הסכמת להיות יושב-ראש של, כינוס מורים במוסדות להשכלה גבוהה... החלטתי לפנות לפחות אליך... כאיש אשר רעיון הצינונות המקורי והספור משמש נר לרגליו עד היום: כחוקר האיסלאם היוזע את המשימה הארוכה של המוסלמים בגרשו את הז צלבנים עוד אחרי 90 שנה אחרי כיבוש ירושלים, והמשוכנע שפיתרון בעיית השטח חים ברוח „התנועה“ יקומם נגדו לא רק (המשך בעמוד 16)

* ישראל וחצייהאי סיני נראים בבירור בקצה העליון הימני של התמונה.

במדינה

העם

החלל

מול

החללים

ישראל שקועה בצרות משלה — ואין העתה פנויה למאורעות המרגשים את לב העולם.

העולם עקב בנושמה עצורה אחרי מסע החללית האמריקאית אל הירח.

בישראל עורר מאורע זה רק התעניינות מועטה.

ישראל לא הביטה בחלל החיצון. היא הביטה בחלל שהיה מוטל על הארץ — טגן-אלוף צבי עופר, קצין בכיר נוסף שנספה במלחמה הזעירה שעל הגבול (ראה כתבה).

טבעי ומסוכן. מדינה השקועה במלחמה יומיומית, אינה יכולה לשתף את עצמה בשמחות העולם — אף לא כשהשימחה קשורה במאורע בעל משמעות היסטורית: יציאת האדם מכוח המשיכה של כדור-הארץ, הפריצה אל סביבתו של הירח.

זה טבעי, אך זה גם מסוכן.

כי בהיותה שקועה בצרותיה, מתנתקת ישראל יותר ויותר מן העולם. היא הופכת אי בהדרגה היא מאבדת את הכושר להבין את מחשבות העולם, אפילו כשאלה נוגעות אליה. ומכיון שהעולם אינו מסתכל בענייני ישראל במבט ישראלי, נדמה לישראלי ש' העולם מתנכר לו.

גם זה טבעי, וגם זה מסוכן.

חיילים

מול

חלמה

מעולם הם לא עמדו בצורה כה ברורה, אלה מול אלה:

בצד האחד — תפארת האומה, חיילי ה' צנחנים, שהבקיעו בגופותיהם את חיות ירושלים.

בעודם המומים עליידי הקרב האכזרי,

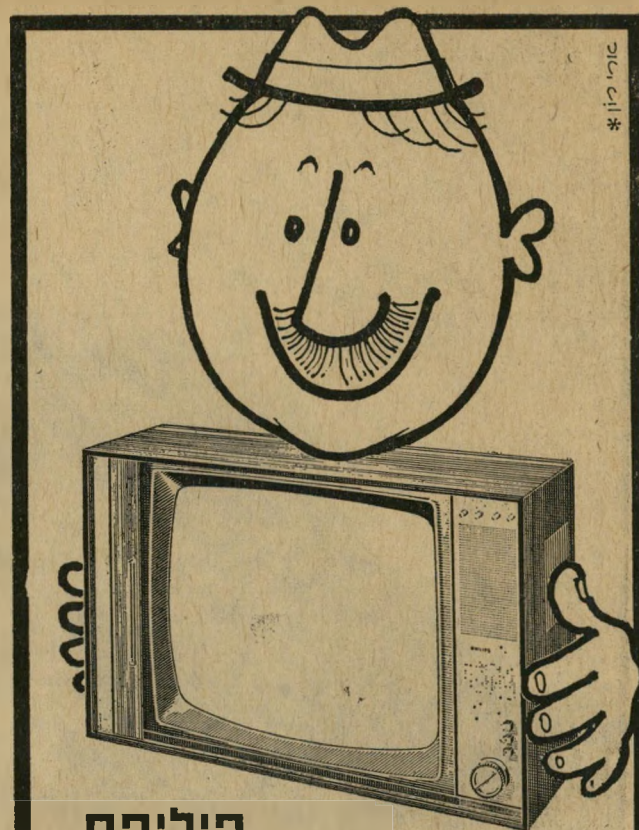

המצבה המאולתרת של הערבים*
התנצלות

כשמיטב חבריהם שנפלו עוד עמדו לנגד עיניהם — הקימו באופן ספונטאני מצבה מאולתרת לכבוד החיילים הערביים, שלחמו באומץ לב ונפלו באותו קרב עקוב-דם.

בצד השני — העסקנים המפלגתיים העל-בים, שרובם לא היו חיילים מעולם, ושאישי מהם לא היה מעולם חייל קרבי, אנשים שפרנסתם על שילהוב יצרים פרימיטיביים. אלה התאגדו השבוע בעיריית ירושלים

* נוסח השלם התקוע על הרובה ה' הפוך: „צבא ישראל — צה"ל — כאן קבורים 17 חיילים ירדניים אמיצים, 7 ביוני 1967.“

פיליפס
נמכר יותר
מכל מכשיר אחר
כי

PHILIPS
פיליפס תמיד עולה יותר

בינואר 1969

סיפרו החדש של
ח"כ אורי אבנרי

לחברי ומבקרי
מועדון מנדי ירושלים
הואילו נא לרשום לפניכם
מספר הטלפון החדש שלנו
28800
מנדי מועדון חברים
רח' הורקנוס ירושלים

פרסום ב'נא' ירושלים

לפי יסאנסון
פי יסופר

השריקה המסוכנת

הרבה אמונות תפלות תלויות בש' ריקה. שחקנים מאמינים כי שריקה בחדר-הלבשה מביאה מול רע. מל' חים סבורים, כי שריקה עלולה לה' ביא סערה והערבים קוראים לשרי' קה „זימרת השטן“. לא תמיד זה נעים אם שורקים אחריו ברחוב, אבל לפחות את יכולה לדעת שאת ראויה לכך, שכן רגליך נראות במלוא הדרן כשעליהן גרבוני חדי' שים ומרהיבים של „מרסי“. הגר' בונים של „מרסי“ הם היחידים המ' יוצרים בישראל ברמה אירופית אמ' תית ותפורים בשיטת „פולי פי' שני“, להתאמה מושלמת לגופך. מחירם רק 4.50 ל"י, או 5.40 ל"י לגרבוני „מרסי“ בסריגת מחסום עוצרת-רכבות.

נשים מאמינות בנדי

Merci

מאחורי התחביב של דיין התפתח עסק

עליה וחנקו אותה. שללם היה — 120 ל"י.

את הערבים אלא את האיסלאם כולו; כ־
מורה באוניברסיטה אשר שמע מפי תלמידיו
שפיתרון כזה יעשה בעיניהם כבלתי אפשרי
לקחת חלק במלחמה עתידה – לא להגנה
על זכויותנו אלא לקיום העול שגנו עשו
י"ם לעשות – ... אני דוחה מכל וכל את
מטרות "התנועה" ואת הדרכים שבה היא
עושה להרעיל את רוח הישוב."

את מכתבו הראשון סיים פלסנר בציטטה
משיר גרמני: "על כך נפשי נעצבת / לראית
אותך בזה הצחח".

השתיקה אסורה. לא חקי שבוע י-
ירון קיבל מכתב נוסף חתום בידי פלסנר,
שהזמון ב-1958 לוועידה היסתיכונית
הראשונה בענייני ישראל-ערב, שיכנס ה-
פרופסור להיסטוריה בפרינצה.

רק ימים מעטים לאחר שקבלתי את
ההזמנה לכנס המורים שאתה הסכמת לשבת
בראשו, כתב פלסנר לירון, "ולאחר מכתבי
אליך, שבו הבטתי את עצמי על שאתה
בתור פרט ובתור דיקן הפקולטה מפשטים
נותן לי תלונה הנושאת בקרובה בקטריה
סוטלסטרית, אני מקבל חזר אל מורי בתי-
הספר הגבוהים הנושא, בין האחרות, את
הספר.ימחד.

ההשקרים הכתובים בחזון זה מחייבים תגובה נוספת ונמרצת יותר. צריכה עזרת מצח בלתי רגילה לטעון שדעת המתנגדים לסיפוח השטחים אינה אלא, דעתו של מיעוט קטן השוקד על מתן ביטוי נמרץ לדעותיו... הסיון שלכם להעמיד את עצמכם כמתנגדונים, הוא האמצעי הבדוק שבו השתמשו כל התנועות הסוציאליסטיות המאה שלנו: ברוסיה, בגרמניה הנאצית, יפן, כפי הנראה, גם בישראל.

הטענה שאתם שואפים לשלום, מתוך השאיפה המשותפת לציבור הישראלי כולו, היא אחוזה צנינים... לא מוגזם לומר שאתם מצפצפים על השלום, אם רק תובטח שליטת ישראל בכל שטח שאתם חושבים כחלק מארצנו...

...תעבולתכם הגיעה לנקודה שבה
ההשתקה אסורה על כל מי שאינו רוצה
להצטרף לחור מבנה שסן זה, שבו מושיב
ההחזקים שמאחוריהם במלים את הרעל
שביבי לא רק לקץ מדינת ישראל, אלא את
היהדות... צריך להבין בכל דרך אפשרית,
שיש בקבוצה זאת קטנה של מורים להשכלה
לגבוהה שאינם מהססים לשעבד את עצמם
במגמות פאשיסטיות, כדרך שעשו פרופסו-
רים גם בארצות אחרות. איני יכול אלא
להזהיר מפני הסכנה הזאת... מי יתן וב-
סוף תורכם לא יהיה צורך לחבר מגילה.
איכה חזקה

הרצחת

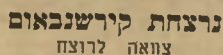
וגם ירשת?

כתב-האישום שהוגש השבוע לבית-המשפט המחוזי בתל-אביב היה מיוחד במינו. לראשונה בחולדות המדינה, הועמדו שני קטינים לדין כאשמת רצח. השניים, שני נערים בני 15 וחצי, נאשמים ברצח מנהלת בית-הספר בלהה קירשנבאום.

המנהלת הקשישה נמצאה ללא רוח חיים בדירתה בחולש נובמבר השנה. חוקרי ה-
מסטר שסיפלו בפרשה נתקלו בקיר אטום.
רק אחרי שחקורקים בבו עדויות מעשיות
מכריה וקרובי משפחתה של המנהלת נדלק
אור צהוב. היה זה כשנתגלתה סתירה ב-
עדויות של נער, קרוב משפחתה של המנהלת.
הוא טען כי בליל הרצח היה כל הערב
בביתו. בעדות אביו נמסר כי בא הביתה רק
כ־15 לפנות בוקר. נוכח סתירה זו נשבר
הנער. הוא הודה ברצח סרובת משפחתו.

צִוְנוֹתַי טוֹבוֹת. כאשר שיחזרו החוקרים עם החשוד את הרצח נפלה הפתעה נוספת. הסתבר כי המנהלת לא נרצחה במיטתה כפי שמוצא, אלא ליד דלת הכניסה. ברור היה שמישהו עזר לנער לשאת את הגופה לִי מיטה. כאן נשבר ההעיר שוב וחזרה כי שותפו בפשע היה נער בן־גיל, חבר מ־ילדותו.

החשוד הראשון פרץ לבלי הרצח לזירת המנהלת כדי לגנוב כסף מהשירה. המנהלת התעוררה ותפסה אותו. היא הספיקה לו מוסר ונתנה לו כסף כדי שישע הביתה. לאחר שיצא חזר הנער שוב בלויית חבריו. כשפגשה להם בילה את תולת התפסו.

מנהל הפנימיה ומנהל בית-ספרו, המבקרים אותו בכלאו, הצהירו: "לא נטוש אותו אפילו אם עשה את המעשה הנורא שמייחזרים לו."

בתי נית דריסקין. הגנתם של טני הנערים נמצאת בידהם של עורכי־דין אריה דרינסקי וצבי לידסקי. השניים ביקשו לזרז את ההליכים נגד הנערים. עודד שמיינסקי נסוג כנראה לתקוף את ראיות התביעה, יילה לידסקי את קלפיו כבר השבוע. הוא שתמש בטיעון של חוסר־אחריות־פלילי של מרשם, שפעל, לפי טענתו, כתוצאה מדחף־לחץ־ניתן לדיסון.

אם יורשעו השניים בהאשמות שמיחסי
הם, יעמדו השופטים בפני השאלה: איזה
עונש להטיל עליהם? בניגוד להרשעת מבוגר
ברצח, שם עונש הוזהב הוא מאסר-עולם,
הרי במיקרה של הרשעת טטין ברצח יש
במה שגורר, פיקוח קצין-מבחן, שיכון
מוסד ספורי, וגם מאסר-עולם.

בעייה נוספת שתתעורר: כיצד למלא את נוחתה של הנרצחת? היא הורשה את יכושא לאותו הנער שרצח אותה, מבלי שהוא עצמו ידע זאת. היוחל עליו העקרון של "הנרצחת וגם ירשת?", שימנע ממנו את הירושא?

העירייה

והחשיש

השוטרים צ

השוטרים עצרו את יעקב סוסו (21), כש
הוא יושב בודד על ספסל בגן הכובשים,
שבמבואות יפו. ערכו השוטרים חיפוש ב-
כליו ולא מצאו דבר. אבל מתחת לספסל
מצאו השוטרים חבילה קטנה ובה כמה
אבצעות של חשיש.

הביאו השוטרים את סוסו לבית-המשפט
וביקשו לעצרו על החוקת סם. אבל סוסו
אזחב לשבת על פספלי גנים-ציבוריים ולא
כבכלא. "זה ג'ציבורי סמוך לבית", הסביר
לשופט. את גירסו על המעצר, "וכותי, כמו
כל אורח, לשבת על בל פספל. יכול להיות
שהמשטרה מצאה שם חשיש — אבל או הם
צריכים לבוא בטענות לעיריה — מדוע היא
לא מנהל שטח?"

“החשוד צודק,” סיכם השופט. “יחזק שמשוהו אחר זרק את הסם מתחת לספסל ועליו ישב. אבל זה לא צודק להאשים את העירייה.” אולם, כדי לתת למשטרה שהות לברר אם האשמה בסוסו או בפועלי-הנקיון של העירייה, הורה השופט לעצור את סוסי שבעה ימים.

ארכיאולוגים ואנשי אנף העתיקות הקימו צעקות. הם אמרו שלא ייתכן להפך את החוק בצורה כה מופנמת, אבל כלום לא עזר להם. הם חרקו שן והשלימו עם ההפירות הפרטיים. נזיות, ואילו סתם אורחים, האוהבים את משה דיין בכל אשר יעשה, ראו בכך ניצוץ של שובבות צברית.

באה מלחמת ששת הימים. בא כיבוש שטחים נרחבים, עשירים במיצאים ארכיאולוגיים, באזארים אגדיים, ובהם סוחר־עתיקות מופלגים, נפתחו בפני חובבי־העתיקות הישראליים. בראשם צעד משה דיין.

מדי פעם הופיעו ידיעות בעיתונים, על משאת צבאית המביאה לביתו של שרה-ביטחון מימצא ארכיאולוגי שהוא גילה בשטחים, או על הופעתו המתאומית של דין בהליקופטר, בפניה נידחת של סיני, שם נתגלה אתר ארכיאולוגי מרתק.

תלמידי שכם המפגינים ראו בשר הביטחון כובש אכזר המטיל עוצר כל יום שני וחמישי. סוחרי העתיקות הכירו את הצד השני של שר הביטחון הישראלי: איש חיכנו ולבראלי, שביקר במקומות העוצר כדי לבשר על ביטולו. והתעניין במציאות עתיקות בעלות ערך. הוא היה קונה אצלם סחורה באלפים רבים של לירות.

גם זאת יודע העולם. זה חלק מהשיגעון של חובב הארכיאולוגיה המפורסם ביותר בארץ.

ללא ניאקה

לשך הבטחון

אבל ללהימותו של משה דיין
לעתיקות וארכיאולוגיה יש גם
צד אחר. צד אשר אין כותבים
עליו, ואין מפרסמים אותו. זה ה'
צד המיסחרי. כי התחביב של שר'
הביטחון הוא גם עסק גדול, בו
מתגלגלות רכבות של לירות.

באנגליה

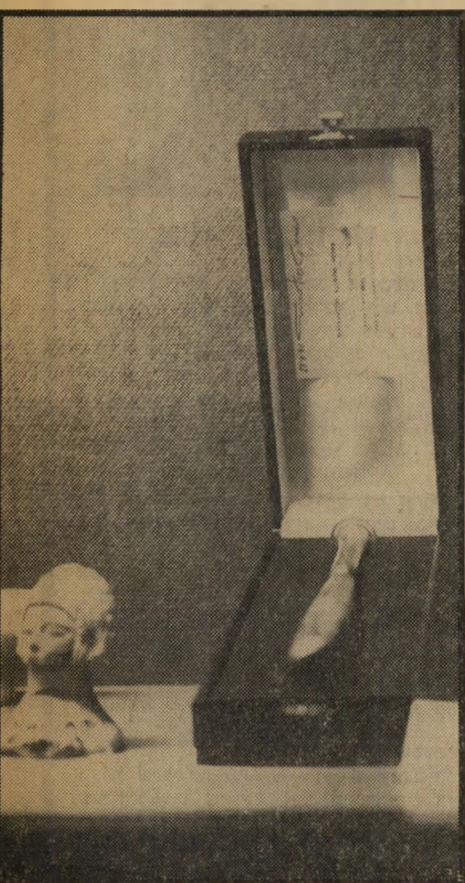
— סוד, בעצם, אינו סוד מוחלט. כי
 סחורה צריכים למכור. ואי אפשר למכור סחורה מבלי להציג אותה בפני לקוחות. אפשר אמנם לנהל את העסקות בצניעות — אבל לא בהסתתר.

הסחורה מוצגת בחנות הגדולה והיפה של
משכית, בקומת הקרקע של בניין אל-על
בתל-אביב. מנהלת משכית (שהיא חברת-בת
של משרד העבודה) הינה הגברת רות דיין,
רעייתו של שר הביטחון, והרוח החיה של
משכית.

בתוך ארון זכוכית, בין מדפי מוצגים
אחרים, עומדים חפצי העתיקות היקרים, ה-
מוצעים למכירה בחנות שכל־כולה קודש
לעבודות־ידים ישראליות. יש פסלוני־חרס של
ראשי אלילים, יש סמלי־פריון עתיקים, יש
קבוקי־שמשם רומאים, יש כדים קטנים
בעלי יופי חלואסי, וכלי־הטורשת פיניקים.

כל אלה נושאים את הציון בי
אנגליה: „האוסף של דיון“. היקף
רים שבהם – העולים אלפי לירות
– אף מצויירים בכרטיס נאה,
עליו מודפס תיאור החפץ ומקום
מוצאו ומציאתו. ומתחת לתיאור
שוב באנגליה – חתימה האר
מרת כולה עוז. חתימתו של משה
דיון.

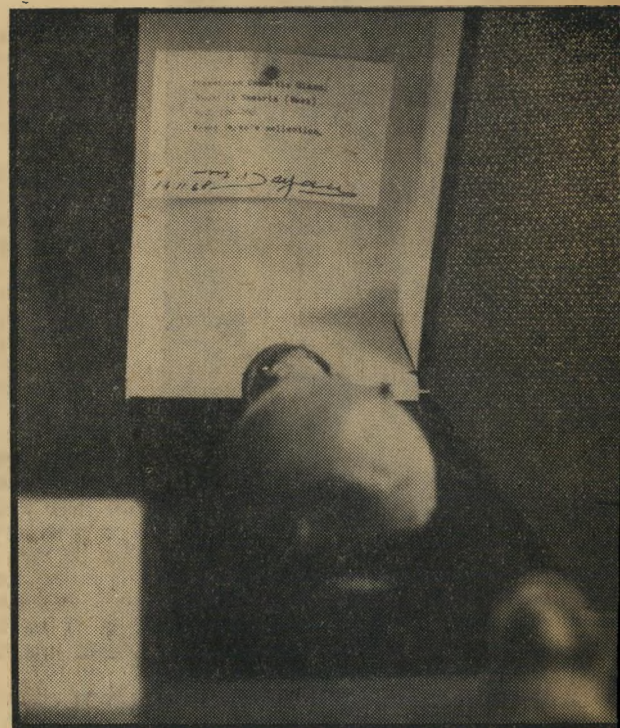
משכית אמנם אינה חנות עתיקות, ורבים
המחששים עתיקות אינם יודעים איזה אוצ-
רות מוצעים שם למכירה. אבל בין חוג

מחמם : דיין

חתום: דיין

כוס קוסמטית פניקית, נמצאה בשימרון (מערב), 100—200 לפני הספירה הנוצרית. אופסו של משה דיין. ולמטה: חתימתו של משה דיין, והתאריך: 1.1.1968.

בחנות ובעזה

פניניקי לתמרוקים בן אלפיים שנה, בתוך קופסה מהודרת, הרכישות והמכירות של משה דיין. מימין: בקבוק ראש ואנשי צבא, בוחן כד עתיק, בעת ביקור ברצועת עזה. סוחרים ערבים מכינים במיוחד חפצים בעלי ערך למענו.

על מדף בחנות משכית. למעלה: משה דיין, מוקף שומרי ראש ואנשי צבא, בוחן כד עתיק, בעת ביקור ברצועת עזה. סוחרים ערבים מכינים במיוחד חפצים בעלי ערך למענו.

בא בחשבון, והאמריקאי לא קנה שום דבר. עד כאן סיפורו של רות דיין. סיפור מרתק בכנותו, השופך אור סימפאטי על תהיבו של אדם חשוב ורם. אילו נגע ליחסים בין משכית לבין סוחרות עתיקות מיקצועי; או בין משכית לבין אספני עתיקות פרטי — היה נחשב לסיפור פיקאנטי ומלא עניין. אבל המרוכז בשרי הביטחון של ישראל, באותו משה דיין שפולחן, לו את העבירה על חוקי הארכיאולוגיה, במנהיג המסמל את המדינה בעיני ערביי השטחים.

אפשר להבין את נכונותם של תיירים — או ישראלים — עשירים המוכנים לשלם אלפים רבים של לירות כדי לזכות בחפץ, שאליו צמודה חתימתו של שר הביטחון. אבל אי אפשר להבין את שר הביטחון המצמיד את חתימתו לחפץ המוצע למכירה. מכירת העתיקות שלו במשכית אמנם לא היתה ידועה לקהל הרחב. אבל אנשי המיקצוע ידעו עליה. סוחרות עתיקות יהודי מירושלים אפילו התלוננו על התחרות לא הוגנת. "אין לי שריביטחון שיספק לי סחורה", התמרמר. "ובכלל — איך מביטים הסוחרים הערביים על הקניות של משה דיין? כשהם יודעים שהוא מוכר מה שקונה אצלם, בתוספת 100% למחיר." כאשר ניסה כתב העולם הזה, אשר נכח במיקרה במקום, להציל מפי הסוחר יותר פרטים — השתתק לחלוטין. סירב לומר מילה נוספת, והתחנן שלא להותו. אבל מה שאמר בעטרה, הוא בוודאי כבר השמיע במקומות אחרים.

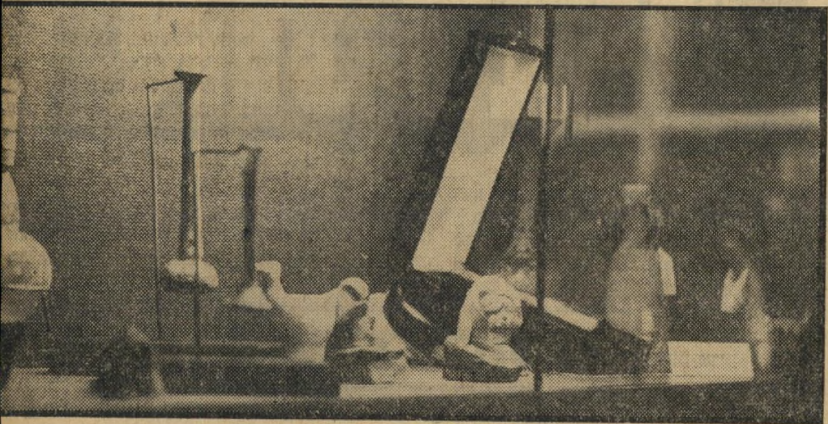
וזה אינו מוסר כבוד לאיש מן המערבים בכל העיסוקות הללו.

דרוש רשיון סוחר?

אשר נשאל פרופסור יגאל דיין — גם הוא רמטכ"ל לשעבר, גם הוא קשור מאוד לענייני ארכיאולוגיה — מה דעתו על נוהג מיסחרי זה, השיב: "אינני מוכר עתיקות או נותן רשיונות למכור אותן. אני רק חופר עתיקות. אבל בכל העולם נהוג למכור עתיקות, ונהוג גם לרשום, מאוספו של..."

ואילו מנהל אגף העתיקות במשרד החינוך והתרבות, ד"ר אברהם בירן, השיב: "לפי מיטב זכרוני יש למשכית רשיון למכור עתיקות. אני זוכר שחתמתי להם על הרשיון. "למשה דיין — אין רשיון. רשיון דרוש רק למי שעוסק במיסחר, ולא לאספן המחליף או מוכר שניים עד חמישה דבריות עתיקות מאוספו. אם אדם המוכר באופן קבוע דבריות עתיקות זקוק לרשיון — אינני יכול להי שייב. זאת היא שאלה משפטית."

על השאלה, מה דעתו על כך, שבמשכית מוכרים עתיקות הנושאות את חותמו, מאוספו של משה דיין, השיב: "אין תגובה". זה חסר. כי באותו יום עצמו פירסם קול ישראל ידיעה, כי הוחרמה כמות גדולה של מימצא עתיקות אצל סוחרים ערביים בשטחים, המקבלים אותם אצל חופרים ללא רשיון. אותם סוחרים, המכונים דבריות עתיקות כדי להציעם לשר הביטחון.

אוסף למכירה

אחד המדפים במשכית, ועליו אוסף מגוון של דבריות עתיקות, כולם מאוספו הפרטי של משה דיין. כלים, לבושים, פיסלונים, סימלי פריז, כלי זכוכית וכדומה. מחירו של כל פריט: כמה לירות.

מתרחב של ידענים, ידוע כי בקומת הקרקע של בניין אלעזר אפשר לקנות פנינים ארכאיות לוגיות — ישר מן האוסף המפורסם של משה דיין. חוג מצומצם זה יודע כבר לקרוא בין השיטין של הידיעות האמורות, כי שר הביטחון ביקר אתמול במזרח ירושלים וקנה שם דבריות עתיקות ב-4000 ל"י. אם הספקנות אוכלת אותם לדעת מה קנה שר הביטחון, הם מתאזרים בסבלנות, מתוך תקווה שבעוד זמנמה יוכלו לראות את הדברים האלה — או חלק מהם — מוצעים למכירה ב"משכית".

רג מתחת לבולדוזר

לגברת דיין יש הסבר למיסחר הזה. לנציג העולם הזה, ששאל אותה על כך, השיבה: "זה התחיל בכך, שמשכית ייצרה תכשיטים משובצים, שברי זכוכית וחרסים עתיקים. היינו הראשונים בזה, וכשזה נהיה פופולארי, הרבה הלכו אחרינו. משה היה נותן לנו את השברים, שהיו נשארים אצלו מעבודת ההדבקה של כלים עתיקים.

"כאן, במשכית, אין לנו אף מומחה לענייני עתיקות. מנהל החנות פנה למשה, לברר מה אפשר לעשות בעניין זה. הוא ראה את האוסף שלו, והחליט שאפשר לפתח דבר וציני. "אני רוצה להרגיש, שמשא לא מוכר שום דבר ממה שהוא מוצא בחפירות שלו."

"בכלל, הוא משוגע לחפירות. מסתובב בשטחים, וכל מקום שנראה לו מתאים — הוא עוצר וחופר. מול שיש לו נהג, כי מבטיו כל הזמן סורקים את השטח משני צידי הדרך. אבל את כל המימצאים מפנינים אותו. הוא מתרכז רק בתקופות האבות ומה שקשור בעם היהודי, הוא ממש חש, שכל חפץ כזה החזיקו אותו יהודים בידיהם בתקופת האבות. והוא מתעניין רק בחרסים. לא בזכוכית ולא במתכת.

"דברים נדירים ממש, שהוא גילה, העביר למוזיאון ישראל. דברים יחידים בעולם. שם מקומם, מבחינה לאומית. חוץ מזה, על כל מיקרה שלא יקרה..."

"הנה, למשל, פעם נסע וראה בולדוזר פותח כביש. משה ידע, רק לפי חתך האדמה, איפה כדאי לחפור. לולא היה חופר, היה למחרת שם כביש. זה היה ליד נתניה. עמדו לחפור כביש לאיזה מושב שם. הוא עצר את הבולדוזר ואמר לו להפסיק לרדע את העבודה. ראה בין שכבות האדמה שיכבה כהה. זאת אומרת אדמה זרה. חפר ומצא דג.

"יש הרבה דגים מחרס. אבל הדג הזה הוא יחיד במינו בעולם. עשוי מחרס. חלול ומכוסה שקשקים. בן 4000 שנה. הוא הוציא אותו שלם, והיום הוא במוזיאון ישראל."

לא י"תערוכה בכד"ב

אחרי כמה שנים שהוא נהנה מזיו הדברים המיוחדים שהוא גילה, הוא העביר חלק מהם למוזיאון. כל מה שהוא עצמו חפר, מה שנקרא האוסף שלו, האוסף הישראלי, הוא השאיר. בכלל, הוא לא מעוניין בזכוכית, והוא לא חופר להוציא כלי זכוכית. אחרי המלחמה מצא את כל המקורות הערביים. מצא אצלם חרס דברים. גם הרבה מזוייף. לא שהם מרמים אותו. אבל הם בעצמם קנו את זה מזוייף ממישהו. לפעמים לא כל הכלי מזוייף. הוא מפרק את כל השכבות והחלקים, עד שהוא מגלה את החלק המזוייף. כל השכבות הוא יושב ומדבוק. זה מקור המחשבה, אני מתארת לי.

"כשהגיע לסוחרים הערביים, היה מוצא מתוך אלה דברים — דבר שהוא מעניין בו. משלם אלפי לירות. מתוך זה הוא משאיר משהו בשבילו — ואת השאר מוכר.

"משכית היא עסק. היא רוצה פירסומת. אז לוקחים את העתיקות האלה, עושים קופסה יפה, כותבים שזה מתוך האוסף של משה דיין. גם חתום. "משכית" מוסיפה 100% למחיר ששילמה למשה. זה לגיטימי. משה אפילו כעס, ואמר: "מה אתם צריכים להרוויח מכל כך הרבה עזי? לא כל דבר הוא מוכר. יש מגורה שממנה לא יפיר לעולם. מוכר מחרס. ארבע קומות. עם המון פתחים לשמן. שילם על זה 2000 לירות בעיר העתיקה.

"הסוחרים הגדולים יודעים מה שהוא מחפש — ומכינים בשבילו. קנה מגורה אחרת — יותר מאלף לירות. שתי קומות. כל קומה שבעה גרות שמן. חשדו של משה התעורר, כש ראה שאחד הנרות אטום. הסתבר שהערבים, שיועצים שבשביל היהודים המספר שבע חשוב, הרכיבו שתי קומות של שבע. במקור זאת היתה מגורה עצומה: קומה תחתונה של שישה מעליה שורה של חמישה, מעליה ארבעה. משה פירק אותה, והרכיב אותה כמו במקור. "פעם היה אוסף הכל: עמורים, כדים מיוון. הכדים היו מונחים בבית. פעם ביקש מישו בתנות כדים כאלה. מנהל החנות טילפן למשה, והוא הסכים למכור.

"פעם אחרת ביקר איזה אמריקאי כאן. היה מוכן לקנות את כל העתיקות של משה ש הוצגו בחנות. אבל העמיד תנאי: שגם יאפשרו לו לערוך בכלבו שלו תערוכה של האוסף הפרטי של משה דיין. מנהל החנות אפילו לא היפנה את השאלה למשה. אמר לו שזה לא

סיפורה של אשת בעל הלב השתול

ניגשתי שוב לחדרו כדי לראותו, לפני ש-
אני שוכבת לישון. אבל ראיתי שהחדר שלו
מלא רופאים. אפילו פרופסור מוריס לוי
הרועק במיוחד בטלפון מהבית שלו והיה
שם. ראיתי שהם עסוקים ולא רציתי להפ-
רע.

ניגשתי לחדר הרופאים שבאותו מסדרון,
במחלקה לניתוחי לב, שם נתנו לי מזה
לישון, ושם ישנתי כל הלילות מאז שתלו
לו את הלב החדש, חוץ משני לילות ש-
ישנתי בבית. נכנסתי למיטה. בחדר שקי
יכולתי לשמוע את פעימות הלב של בעלי
שהושמעו ברמקול: "תק-תק-תק..." שכב-
תי ככה הרבה זמן כשבאוזנים שלי הקול
של הלב החדש שלו. ידעתי שאם אני שו-
מעת את זה, הכל בסדר. סימן שהוא עוד
חי. נרדמתי.

*** בריתה בדרך לחתונה

ביום חמישי בבוקר קמתי. יצאתי ל-
מיסדרון וראיתי את האחיות. ראיתי ש-
העניינים שלהן למטה. אז רק שמתי לב ש-
אני לא שומעת יותר את הלב של ז'אק.
הבנתי הכל. הבנתי שהוא מת.
ובאותו רגע יכולתי לראות את כל ה-
חיים שלנו יחד, מהיום שראיתי אותו בפעם
הראשונה.

זה היה בשנת 1947, אני חושבת. הייתי
או בחורה צעירה בת 17. רציתי לעלות
לארץ-ישראל עם כל המשפחה שלי. ניגשתי
למשרדי הסוכנות היהודית באלג'יריה, כדי
לראות מה אפשר לעשות. ז'אק היה האיש
שקיבל אותי.

הוא היה אז בחור יפה בן 23, שהיה ב-
מחתרת הציונית באלג'יר. בסוכנות הוא
עבד בהתנדבות כדי לארגן את העניינים של
עליה ב'. אמרתי לו שאנחנו רוצים לעלות
לארץ-ישראל. אז לא היתה עליה מצפון.
אפריקה לארץ. קודם היו מעבירים לצרפת,
ומשם באוניות לארץ-ישראל.

ז'אק אמר לי שבאותו זמן נותנים רק
ליהודים ממרוקו נסוע לצרפת, מפני ש-
היו אז פרעות ביהודי מרוקו. הוא אמר לי
להגיד שאני ממרוקו ואז אולי יעזרו לי.
ניגשתי לשליח הארץ-ישראלי שעבד שם ו-
אמרתי לו שאני ממרוקו. סידרו לנו נסיעה
באוניה לצרפת.

בצרפת הכניסו אותנו למחנה פליטים ב-
מרסיי. אני הייתי חולה מהנסיעה, ובאחד
הלילות ביקשו להביא לי רופא. פתאום, איך
שהייתי חולה, ראיתי אותו, את ז'אק. הוא
היה בא כל פעם לצרפת לגייס כספים בש-
ביל העליה מאלג'יריה. הוא הביא לי אחוז
ושמיכות ואחר-כך גם רופא.

סולם - הסוד!
גופתו עטופת התכריכים של יצחק סולם, שתול-הלב הראשון
בישראל, שנפטר לפני שבוע, מורדת אל תוך הקבר, כשידיו
של הקברן העומד בתוך הכור, מושטות לעברה ומסביב עומד הקהל שחלק לו כבוד אחרון.

הוא לקח איתו את לבי!

ז'אק! אתה שומע אותי? זאת אני, אשתך
שרה! ז'אק! אם אתה שומע אותי עשה
סימן. ז'אק — זאת אני! אשתך אני יודעת
שאתה יכול לשמוע אותי! תעשה סימן ב-
עניים שאתה שומע!
ז'אק...

עמדת ליד מיטת
בעלי יצחק סולם,
בבית-החולים ביי-לי-
סון. הוא שכב ללא
תנועה בעיניים עצומות. דיברתי אליו. הר-
גשתי איך שהעניינים שלו מתנועעות כשאני
מדברת. הוא בטח שמע אותי. פיתאום הוא
פתח את עיניו והסתכל אלי. רק הרופאים
יכולים לקבוע אם הוא ראה אותי או לא.
אבל אני בטוחה שהוא הכיר אותי. אחרי-כך

מאת שרה סולם

הוא עצם את העיניים שלו שוב.
בוה-אחר-יה ניגשו אליו הילדים: איבון
בת ה-19, מול בת ה-18, אלי בן ה-16 וחיים
בן ה-14. כל אחד מהם ניגש למיטתו וקרא
לו בשמו. אחרי כ-
מה דקות הוא פתח
את עיניו, הסתכל,
עצם אותן שוב. "א-
בא", צעקו הילדים
שלנו, "אם אתה
שומע אותי, פתח את העיניים — אז אני
אדע שאתה שומע אותי". הוא פתח את
העיניים לכולם. גם לאמא שלו, לאחיו ליאון
ולאחותו קלמנטיין, שקראו לו בשמו.
זאת היתה הפעם האחרונה שהבטנו זה
לזו בעיניים. ביום הרביעי האחרון בלילה,

מתוך האלבום המשפחתי של יצחק סולם
— יצחק סולם ואשתו שרה עם ארבעת
הבן-מצווה של הבן הצעיר; למעלה מוש-

בר-מצווה
אלי סולם, בכור בניו של יצחק סולם, עם
אביו ואמו בחגיגת הבר-מצווה שערכו לו לפ-
י שלוש שנים אלי — כיום בן 16 — מנגן בלהקת-קצב ישראלית
עם קדיש אלי סולם בן
שבוע שעבר
בל דלקת ריאות. הלב הש-

הראשון - שנפטר השבוע

שלחת החיים של יצחק סולם משתקפת היטב בתמונה זו, שצולמה רק לפני כשנה, בה הוא נראה כשהוא רוקד עליו בחברת אשתו שרה במסיבה. מאז נתקף בהתקפת לב ראשונה לפני שנה, סבל סולם באופן כרוני מליבו.

במדוי הצבא הצרפתי; למטה מומין - י. סולם ואשתו בת מונת נשואין. למטה משמאל - סולם (משמאל) בעוד בנק לאומי בקבלת-הפנים לנשיא יצחק בן-צבי בעת שסייר במבן.

ל: למעלה מומין ילדיהם בחגיגות מאל - י. סולם

אחרי כמה זמן, כשהייתי בריאה, הלכתי עם חברה לחתונה של אחד מהחברים שלנו במחנה. פתאום תפס אותנו באמצע גשם. נרטבנו חזק. אז בא זאק והכניס את שתינו מתחת למעיל שלו. יחד הלכנו לחתונה. פתאום הוא שאל אותי, ככה בצחוק: "שרה, מתי אנחנו מתחתנים?" זאת היתה סתם שאלה בצחוק, מפני שלא הכרנו אפילו. אחר-כך היינו ביחד באותה אוניה שלקחה אותנו לארץ ישראל. זה היה בסוף שנת 1947. שם היינו מיוודים ושם גם אהבתי אותו כבר. אבל על חתונה לא חשבנו למרות שהחבריה תמיד שאלו: מתי אתם מתחתנים?

כשהגענו לארץ, אני גרתי עם הורי ביפו וזאק התגייס לצבא. הוא היה בעל נסיון צבאי, מפני שבמלחמת העולם השנייה הוא שירת בחיל-ההנדסה של צבא צרפת החופשית, ובמחנה קראו לו כולם "קומנדר זאק".

היתה לי חברה אחת ביפו. פעם אחת היא אמרה לי: "יש לי בשבילך שידוך מצויין". היא לא ידעה שאני מכירה את זאק. היא הוציאה את התמונה של אחיה מהכיס והראתה לי אותו: זה היה זאק. צחקתי. אמרתי לה שאני מכירה אותו. האחות התעקשה לשדך בינינו, אבל זאק היה אז בצבא.

★ ★ ★

עבודה אחראית

אחריכך עבדתי במטבח הפועלים בחדרה. שם פגשתי את זאק פעם נוספת. עכשיו כבר החלטנו להתחתן. ר' הוא היה עוד במדים.

התחתנו. הסוכנות רצתה לתת לנו דירה בראשון-לציון, מפני שזאק נפצע במלחמה. אבל זאק לא רצה לקחת. עזרו לנו לקחת חדר קטן ביפו, בלי מטבח ובלי כלום. כשזאק השתחרר, הוא ניסה לפתוח מסעדה עם חבר במגדל-אשקלון. אבל העסק לא הצליח. אחר-כך הוא עבד במע"ץ בסלילת כבישים, בהתחלה כטרקטוריסט ואחר-כך כאחראי על קבור צת פועלים ומכבש. בינתיים נולדה לנו הבת הראשונה, איבון. בשנת 1951 קיבלו את זאק לעבודה בסניף הראשי של בנק לאומי בתל-אביב, למחלקת השמירה. מאז הוא נשאר לעבוד שם.

זאת היתה עבודה אחראית מאוד. כתבו בעיתונים שהוא עבד כפקיד ובמעלית. זה לא נכון. הוא היה במחלקה ששומר (המשך בעמוד 20)

16' אומר קדיש על קבר אביו, שמת ב' חרי סיבוכים בכליותיו ונוסף לכך גם קי' זול המש' לפעום כראוי עד רגע מותו.

בני האלמנה שרה סולם (במרכז, כורעת), מבכה את בעלה ליד זרי הפרחים שהונחו על קיברו. הלווייתו של סולם, עובד-בנק אלמוני עד לפני שבועיים, הפכה להלוויה המונית, בה ביכו את שתול-הלב הראשון בישראל.

הוא לקח איתו את לבו!

בין כה לא תעזור לואק, אז מוטב שיח-
זירו אותו הביתה.
"לא הבנתם", אמר הפרופסור לוי, "אני
מתכוון להשתלט לב שלם חדש!"

★ ★ ★

"לא נתתי הסכמה להשתתף"

פרופסור מורים דני אמר לנו: "א-
תם צריכים להחליט אם אתם מוכנים
שאני אשתול לב חדש לואק."

לא אמרנו לו שום דבר, אפילו לא די-
ברתי על העניין עם בעלי, אם הוא מוכן
או לא. אף פעם לא אמרתי לפרופסור לוי
שאני מוכנה שישתול לב חדש לואק. לא
ביקשו ממני ולא חתמתי על שום מסמך
שאני מרשה, אבל אולי זיאק חתם והסכים
בלי שידעתי זאת.

אני יודעת שלפני שהכניסו את זיאק ל-
מחלקה של פרופסור לוי החתימו אותו על
איוזה מיסמך, אני לא יודעת מה זה היה.
אבל זיאק לא אמר לי שהוא מוכן שישתול
לו לב.

אחרי זה ראינו את פרופסור לוי עוד
כמה פעמים. כל פעם הוא אמר לנו: "נו,
תחליטו!" אם זיאק הסכים להשתתף, לוי
לא היה מבקש כל פעם. אבל אולי זיאק
הסכים. כי הפרופסור לוי נתן לנו להבין
שבלי השתתף, מצבו של זיאק אבוד.

שלחתי מיברקים לאחיו ואחיותי של
זיאק בפאריס שיבואו לארץ. כמה עברו
איוזה שבועיים-שלושה מיום השיחה עם לוי,
ביום חמישי לפני שבועיים נסעתי לבקר
אותו כרגיל בבית-החולים ביילינסון. נכנס
חי לחדר שהוא שכב שם, וראיתי שהמיטה
ריקה. שאלתי את האחיות: "איפה זיאק?"
והן אמרו לי שלקחו אותו לבדיקות. ידעתי
שזה לא נכון. עשו לו כבר את כל הבדי-
קות שאפשר היה לעשות. בלב שלי הרגש-
תי שלקחו אותו לעשות לו השתלת לב.

אמרתי לאחיות: "אני יודעת שהוא ב-
ניתוח." הן אישרו לי את זה. יצאתי למי-
דרון לחכות. לא בכיתי. הייתי רק מתוזה
כמו קפץ. התפללתי בשבילו שהניתוח יצ-
ליח.

אבל זה שכתבו בעיתונים, כאילו קראו
לי במיוחד לבית-חולים לפני הניתוח, זה
בכלל לא נכון.

★ ★ ★

"כל הזמן התפללתי"

א ראינו את זיאק כשהוציאו אותו
מחדר הניתוחים. ישבתי וחיכיתי במי-
דרון בית-החולים לראות מה יקרה. כל ה-
משפחה באה לשם: הבנים והבנות, האחים
והאחיות שלו, האמא שלו, החברים והמכ-
רים. כולם הרגיעו אותי. כולם אמרו שה-
לב החדש עובד בסדר, וזה סימן שזיאק
בעלי ימשיך לחיות.

במים הראשונים כמהעט לא ישנתי ב-
לילה. רק התפללתי כל הזמן שהוא יהיה
בסדר. בשבת הלכתי לבית-הכנסת של בית-
החולים. הצלמים של הטלביזיה רדפו אחרי
לשם. למרות שביקשתי לא לצלם, צילמו
אותי. לא רציתי לדבר עם העיתונאים. ה-
פרופסור לוי אמר לי שלא כדאי לדבר עם
עיתונאים, עד שלא נדע איך יצא הניתוח.
התכננו את כל התמונות של זיאק. רק ה-
בנק שבו עבד, נתן תמונה אחת שלו ל-
עיתונים.

חשבתי שאני אעשה מסיבה גדולה של
עיתונאים כשזיאק יבוא ומצבו יהיה טוב.
בשבוע הראשון עוד האמנתי וקיוויתי ש-
הכל יהיה בסדר. כיוון שהרופאים אמרו לי
שמצבו הולך ומשתפר, אבל בשבת האד-
רונה הרגשתי שהוא בלב שלי. ידעתי שה-
מצב שלו הולך ונעשה גרוע. פחדתי ש-
משהו יקרה לזיאק שלי.

כשנודע לי שזיאק מת, בכיתי. אחר-כך
טילפנתי לחבר הטוב של זיאק, שעובד איתו
יחד בבנק, והוא שאירגן את כל הסידורים
להלוויה.

עכשיו אני לא יודעת מה יהיה הלאה.
עוד לא חשבנו על העתיד בלי זיאק. איבדנו
הבת הגדולה, רצתה ללמוד באוניברסיטה,
עכשיו אני לא יודעת אם תוכל לעשות
זאת. שום דבר לא יהיה יותר כמו שהיה
קודם, בלי זיאק. הוא לקח איתו את הלב
שלי, את הלב של כלנו.

(המשך מעמוד 19)
רים על העברת הכסף לסניפים. לפני שנע-
שה חולה היה הסגן של מנהל המחלקה.
ככה חיינו לנו בשקט בדירה בבית ערבי
נטוש ביפו. שם גידלנו את הילדים שלנו.
את כל הכסף שהיה מרויח, היה זיאק נותן
לי. הוא עצמו היה איש שמח ועליו, תמיד
אהב לעשות חיים במסיבות, לרקוד ולספר
בדיחות.

עם הבריאות שלו היו לו צרות לפעמים,
בעיקר עם הכליות. אבל מהלב הוא לא
סבל.

★ ★ ★

ההתקפה הראשונה

ל פני שנה היה ראש-השנה ביום חמי-
שי ושישי. בשבת שאחרי זה התעורר-
תי בבוקר ואני רואה את זיאק נושם
חזק, סובל מחוסר אוויר. הבנתי שיש לו
התקפת לב. רצתי כמו שאני, עם כותונת
הלילה, אל השכן, וביקשתי ממנו שישלפן
לרופא שגר לא רחוק. השכן כל כך הת-
בלבל שבמקום לטלפן הוא רץ אליו ברגל.
בא הרופא של קופת-חולים לעובדים לאר-
מיים. פתח את החלונות שיהיה אוויר, יצ-
ף במגבת, ונתן לזיאק זריקות. כשזה לא
עזר, לקח אותנו השכן באוטו שלו לבית-
חולים איכילוב. שם שכב זיאק עד שהבריא
מההתקפה.

אבל מאז התחילו הצרות עם הלב. הוא
קיבל עוד שתי התקפות לב ולקחו אותו
לבית-חולים דונוול. לפעמים גם היה שוכב
הרבה בבית. בפעם האחרונה ששכב ב-
דונוול, קרא הרופא לד"ר מורים לוי מ-
ביילינסון, שיראה אותו.

לא ידענו בדיוק מה יש לו. אבל ידענו
שיש לו מחלת לב קשה. כשלקחנו אותו
הביתה, הזמנו רופא פרטי לטפל בו.
אני נעשיתי משוגעת לגמרי מהשנה ה-
זאת. כל הזמן הייתי חושבת רק עליו. ה-
בת הגדולה שלי גמרה את הגימנסיה ואני
אפילו לא יודעת מה הציונים שלה.

★ ★ ★

זיאק רצה הביתה

ב התקפת-הלב האחרונה כבר לקחי
את זיאק לבית-חולים ביילינסון. הוא
שכב שם במחלקה פנימית ג' ואני הייתי
נוסעת כל יום לבקר אותו. הרופא שטיפל
בו אמר לי, שהמצב של הלב של זיאק רע
מאוד. יש לו ססתום אחד קרוע, והשריר
של הלב מתכווץ לא כמו שצריך. הוא אמר
שאולי יצטרכו לעשות לו ניתוח של החלפת
ססתום, אבל גם אז הלב לא יהיה לגמרי
בסדר. מפני שהשריר לא בסדר. הוא גם
אמר לי אז שהדבר היחיד שיכול לעזור ל-
זיאק זה השתלת לב חדש, אם יעשו דבר
כזה בארץ.

כל יום הייתי מביאה לזיאק עוגות מיוח-
דות בלי מלח, שאפיתי בשבילו והוא היה
אוהב, למרות שבבית-החולים נתנו לו יחס
מצויין ונתנו לו איוזה אוכל שרצה. אחר-כך
אמרו לי האחיות שפרופסור לוי רוצה ל-
דבר איתי. תפסתי אותו פעם כשיצא מה-
מחלקה שלו, המחלקה לניתוח-לב, ואמרתי
לו: "פרופסור לוי, אני רוצה שתדבר רק
איתי." הוא אמר לי: "אני רוצה לדבר
איתך ועם בעלך בחדר."

נכנסנו שנינו לחדרו. הוא הסביר לנו עם
דיאגרמות איך עובד לב ומה קרה ללב של
זיאק. הוא אמר שהחלפת מיסתם לא תע-
זור לו הרבה. בסוף הוא עוד אמר לנו
משפט שלא הבנתי אז: "אם יצטרכו לע-
שות השתלת לב בישראל, תשאירו את זה
לנו."

לא חשבתי שעומדים להשתול לב לזיאק.
חשבתי שהוא מדבר על השתלת מיסתם.
דיברתי עם בעלי לבד. הוא אמר לי שהוא
רוצה להתיעץ עם אמו ואחיותיו. אמרתי
לו: "זה עניין שלך. אתה צריך להחליט. לא
חשוב מה אומרת המשפחה."

למחרת בבוקר אמר לי זיאק: "אם נג-
זר עלי למות בין כה וכה, אני רוצה לנ-
סוע הביתה ולהשאיר את גורלי בידי ש-
מיים." אנתנו לא אנשים דתיים, אבל בשנה
האחרונה, מאז נעשה חולה על הלב שלו,
עשיתי הכל מה שאמרו לי, הייתי צמה,
מתפללת והולכת אצל רבנים. פנינו לפרו-
פסור לוי והודענו לו שאם השתלת-ססתום

הגיע הזמן להתכונן לבחירות

חברי התנועה ואוהדיה באזור חיפה והצפון מוזמנים לכנס פעילים
ומסבירים שיתקיים ביום חמישי זה, 26 בדצמבר, ב-8.30 בערב,
במעון "כרמליה", רחוב הרצליה 35, הדר, חיפה

על הנושא:

לקראת המערכה:

בחירות 1969

יפתח אורי אבנרי

פוליטכניקום

בגרות
ומוקדמות

מורים אקדמאים מעולים, אפשרות חזרה במקרה
של כשלון, ספרי למוד ותקצירים בהוצאת ביה"ס.

פרטים, הרשמה בשעות 9-1; 8-5

רמת-גן
ביאליק
42

חיפה
שמריהו לוי
30

תל-אביב
ברנר 17
מפנת אלנבי 55

קסם בשפתייך
וזהר לצפורנייך
בשפוחנים ולכות של
דורה - גלוס

dura gloss

AMERICA'S LEADING BRAND

תשקיף

בז-גוריון

יהפוך סיעה

ייתכן שייחשף צד מוסתר של תביעת דויד בן-גוריון להכיר בו כסיעה, לכיכר בכנסת.

אומנם הוסברה דרישה זו בכך, שביגוי מבקש רק לקבל את הזכות — הנמונה בידי סיעות בנות יותר מחיב אחד — להגיש הצעות אי-אמון לממשלה. אולם לדרישה זו גם משמעות כספית, עם הגשת הצעת-החוק למימון מערכת הבחירות של הסיעות.

בין יועציו של בן-גוריון, אנשי רפ"י לש" עבר, יש הדוחפים אותו לדרוש את כל המיכנסה שהגיעה לסיעת רפ"י בת תשעת החברים, לפני שזו החליטה לנטוש את הזקן ולשוב למפא"י. כמיקרה זה ישמש סך 1.2 מיליון ל"י שיקבל — קרן לקידום מטרותיו הפוליטיות של משה דיין.

מטה מלחמת

ההשמצות

גוף חדש יצא בקרוב לאור העולם הפוליטי של ישראל. הוא יהיה מורכב ממומחים לדעת-הקהל ולפיר סום, ויהיה כפוף ישירות למזכיר מע"י סינחס ספיר.

הוא ייקרא "צוות המגיבים", ותפקידו יהיה להשיב מיד לכל האשמה נגד מע"י, ובשלב מאוחר יותר לכל השמצה שתשמיע מפלגה יריבה במערכת הבחירות, ובשלב עוד יותר מאוחר: לכל השמצה של סיעה מתחרה בתוך מע"י.

סנה בראש

רשימת מק"י

הר"ר משה סנה יוצב בראש רשימת מק"י לבחירות לכנסת השביעית. שמואל מיקונים, מזכיר המפלגה, יוצב רק במקום השני ברשימה.

אנשי מק"י סבורים, כי נוכח הפופולאריות העולה של סנה, תביא הצבתו בראש הרשימה, למשיכת-יתר של בוחרים.

נקבע מועד

הבחירות להסתדרות

הבחירות להסתדרות יתקיימו ב־3 בספטמבר 1969 — חודשיים לפני הבחירות לכנסת.

הסיבה לכך היא שיש להגיש את הרשימות לכנסת עד לאמצע ספטמבר, ולכן מעוניינת מפלגת העבודה לחכות לתוצאות הבחירות להסתדרות כדי לראות מה תהיה מידת הצלחתה ולהסיק מסקנות על-פיה, להרכבת רשימת מועמדיה לכנסת.

החלטה זו התקבלה בניגוד למגמה להצמיד את הבחירות להסתדרות לבחירות לכנסת.

ביתניים מתקרב המועד בו תצטרף מפ"י לגת העבודה להכריע מי יהיה מועמדה לתפקיד מזכיר ההסתדרות. תוך חודשיים-שלושה תצטרף המפלגה לבחור בין שלושת המועמדים האפשריים: אהרון בקר, המזכיר הנוכחי המועד כי הוא רוצה לפרוש אך מעוניין שישמנעו אותו להמשיך בתפקידו; ירוחם משל, יושב ראש האיגוד הימני-מיקצועי, ושרי-העבודה יוסף אלמוגי.

חי חסידות

יקבל חנינה

חי חסידות, מי שהיה ארכיב במשרד-המשפטים, שנידון בשעתו למאסר על גילוי סודות רשמיים של המדינה, בכך שגילה מיסמכים חסויים של משרדו, שהעידו כי קציני משטרה קשרו קשר כדי להכשיל את התביעה במשפט עזות-השקר של יחזקאל סהר, עומד לקבל חנינה מנשיא-המדינה.

לאחרי שהנשיא הסכים, בערב יום הכיפורים האחרון, למחוק את הרשעתו בדיון של סהר, שהיה מפכ"ל המשטרה, הוכאה בפניו בקשה חוזרת לנהוג כאותה מידה גם כלפי חסידות. נראה שהפעם ייעתר הינשיא לבקשה.

שוללי המערך במפ"ם

יתכנסו

ועידת חברי מפ"ם, השוללים את החלטת מפלגתם להצטרף למערך עם מפלגת העבודה, עומדת לשוב ולהתכנס בעוד כשבועיים, אחרי שהתכנסה לפני ועידת מפ"ם שהחליטה בחיוב על המערך.

בפני שוללי המערך במפ"ם יעמדו שתי אפשרויות: להיכנע להחלטת הרוב או להחליט על פרישה. בחזירה ינסו השוללים להגיע לעמדה אחידה שתחייב את כל המשתתפים.

יועלה שכר

השוטרים

בשטחים

במאבק אותו מנהלת צמרת משרד-המשטרה, להטבת תנאי השירות של השוטרים, כדי להתגבר על מצוקת כוח-האדם במשטרה, הושגה התקדמות מה. ההישג הראשון, עליו יוסכם בקרוב, יהיה העלאת שכרם של השוטרים המוחזקים, והשוואתו ל- העלאתה שקיבלו אנשי צבא הקבע המשרתים בשטחים. ההעלאה תהיה רטרואקטיבית מאותו תאריך בו הועלה שכר חיילים.

משטרת

תיירות

תוקם בקרוב

במגעים הקדחתניים המתנהלים מזה זמן בין משרד-התיירות ל- מטה הארצי של משטרת ישראל, הושגה הסכמה כאשר להקמתה של משטרת-תיירות מיוחדת שתפעל בכל רחבי הארץ. הגוף שיוקם בקרוב וישא את השם "מפקד חי התיירות", יהיה כפוף למשרד-התיירות, אך יקבל גיבוי מלא של משטרת-ישראל. הפקחים ילבשו מדים מיוחדים ויועצו בכל האתרים בהם מבקרים תיירים, כבתי-מלון, מוסדות, מועדונים לילה וחנויות לתיירים. לפקחי התיירות, שבעיקר יגנו על התיירים מפני הסקעת מחירים, יינתנו סמכויות רחבות.

המלחמה על המיץ

אחת הפרשיות המיסחריות המסובכות ביותר מתקרבת לשלב של הכרעה.

המדובר בטענותיהם של מיפעלים המייצרים (כגון קריסטל, טסט, פרימן וכו'), כי הקארטל המייצר בירה מאלץ קמעונאים לקנות גם את המיצים שהוא מייצר.

יצרני הבירה מכחישים כל הפעלת לחץ, מציעים להקים ועדה של נציגי המפעלים המתלוננים, משרד-המיסחר-התעשייה ויצרני הבירה, כדי שתבדוק כל תלונה. ואילו המתלוננים דורשים הפרדת השיווק של הבירה והמיצים, על מנת שלא יבוצע כאמצעות אותם סוכנים עצמם.

במיקרה שלא תושג פשרה, מתכנן לפחות בעל מיפעל קריסטל להקים מיפעל בירה שיתחרה בקארטל הבירה, דבר שיגרור שרשרת של גילויים, לחצים ומלחמת-שיווק.

הנסיכה

האמריקאית

תוצג באוקספורד

מחזהו של ניסים אלוני, "הנסיכה האמריקאית", שהוצג בשעתו בתיאטרון העיר

גלויה זו לחג-המולד, המראה משפחה של פליטים ערביים בבית-לחם, ושהוד-פסה בלבנון, נמכרת על-ידי אונר"א בשטחים המוחזקים. ההכנסות מוקדשות לפליטים. הגלויה נושאת איחולי חג בצרפתית, ערבית ואנגלית, ונשלחה על-ידי תושבי השטחים המוחזקים למשפחותיהם וידידיהם ברחבי העולם בכמויות גדולות.

המשפחה הקדושה

נות", עומד להיות מוצג בתיאטרון לא-מיסחרי באוקספורד.

האנגלים מנסים עתה לשכנע את יוסי בנאי, ללמוד אנגלית ולשחק את התפקיד הראשי, זה של המלך, במחזה. בארץ שיחק תפקיד זה אבנר חזקיהו.

ניסים אלוני עצמו דחה הצעה לביים את המחזה בטענה שלא מעניין אותו לביים מחזה שלי באנגלית באוקספורד. נראה שהבימוי יימסר לשחקן-במאי עודד קוטלר.

אם יקבל יוסי בנאי את התפקיד, יכבשו שחקני ישראל את בימות בריטניה, כשייחזרו עימם יופיעו באותה תקופה על בימות לונדון חיים טופול במחזה "מעגל הגיר היקווקאזי" של ברכט, ויהורם גאון בגירסה האנגלית של המחזמר "קזבלו".

אין לסכסוך קצת

1 מול 119:

המאבק נגד הכפייה הרתית

היתה זאת ההסתייגות היחידה שהוגשה לחוק זה. תבעתי להאריך רק שלושה חודשים, כדי לחייב את הממשלה להגשים, תוך תקופה זו, את דרישת בית המשפט ולמחוק את הפרט "לאום".

אורי אבנרי: ... כאשר העליתי דרישה זו בקריאה הראשונה של חוק זה, האשים אותי סגן שר הפנים בכך שעצם הדרישה הזאת יש בה התעלמות מצורכי ביטחון המדינה. הוא שאל איך אפשר, בתקופת חירום כזו, הקיימת כיום, להציע ביטול הסעיף "לאום" בתעודת זהות.

ויתקון

גברתי היושבת ראש, אין זו הפעם הראשונה שמשתמשים בנימוקי ביטחון כדי להסוות מנחות שאין להן ולא כלום עם ביטחון המדינה, בגון הכפייה הרתית. ה"ייתי מעיר כאן ש"כיום, במצבו הביטחוני, חייבים אנו להידר על אחת כמה וכמה שלא לנצל לרעה נימוקי ביטחון, כשמדובר בבטחון דת ומדינה.

סענה זו של סגן שר הפנים חמורה שבעתיים, כאשר היא מושמעת להלכה נגדי, אבל למעשה נגד בית המשפט העליון של המדינה, שאני רק חוזר על דרישתו. למעשה משתמעת מדברי סגן שר הפנים ההאשמה שתעשה שופט בית המשפט העליון של המדינה דואגים לביטחון המדינה פחות מאשר סגן שר הפנים, או משהו אחר במדינה.

האשמה זו, כשהיא מכוונת נגד בית המשפט — ובין השאר נגד שופט בעל סמכות ביטחונית מובהקת, כמו כבוד ה"שופט ויתקון, יושב ראש הועדה לענייני חוקי החירום — הרי היא חסורה מאין כמוה.

היו"ר טובה סנהדראי: חבר הכנסת אבנרי, אתה חוזר ממיסגרת ההסתייגות. עליך להצטמצם בהנמקת הסתייגותך.

אורי אבנרי: כשאני בא לכנסת כדי לנמק מדוע אני מציע להאריך את החוק לתקופה של שלושה חודשים בלבד, במקום שנתיים, תדרוש ממני הכנסת, באופן הגיוני, שאסביר לה על סמך מה אני דורש זאת. הרי אני דורש זאת בעלמא.

אליעזר שוסטק: מתי אתה בכלל מדבר על עניין העומד לסדר היום?

אורי אבנרי: כאשר הכנסת מתכוננת להצביע על נושא זה, היא בוודאי תרצה לדעת על מה היא מצביעה. אני מעלה על דעתי שתתיר לקפח את זכותה לדעת על מה היא מצביעה.

הסתייגותנו נדחתה, כמובן, פה אחד, ב"בחינת 1 נגד 119 (אם כי 100 מבין 119 נעדרו, כמובן, מהאולם).

המאבק נגד הכפייה הרתית הוא אחד מ"תפקידי העיקריים בכנסת. בימים אלה מתרכז מאבק זה — אותו אנחנו מנהלים עתה לגמרי לבדנו — סביב התביעה להגשים את דרישת בית המשפט העליון למחיקת הפרט "לאום" במירשם החושבים.

הגשתי לשר המשפטים שאלה לגבי ההליכה הממשלה לדחות את דרישת בית המשפט.

אורי אבנרי (שאלה נוספת): מאחר שדרישת בית המשפט העליון היתה מכוונת אל המחוקק, למרות שהופנתה רשמית אל הממשלה — האם לא סביר השר כי על הממשלה היה להביא את ההכרעה בפני הכנסת?

יעקב שמשון שפירא: אני מבין את פניית בית המשפט כפשוטה. היא הופנתה לממשלה, וזו החליטה מה שהחליטה.

חזרתי לנקודה זו כאשר נקראתי לנמק את הסתייגותנו לחוק החוקת תעודת זהות.

דגים מתים

ופיחות הל"י

שרהבריאות השיב לשאלתה ישנה של בעניין השתלחות — שאלתה שהוגשה לפני השתלחות. הדבר נתן לי הזדמנות לשאול שאלה המסרירה את המדינה כולה:

אורי אבנרי (שאלה נוספת): כבוד השר, האם בעיקבות השתלחות הלב האחרונה נקבעו הנחיות לגבי האספקטים הציבוריים של השתלחות הלב (כגון פירסום או אי פירסום שמות התורמים), והאם ההנחיות הללו הושפעו על ידי תגובות אפשריות של החוגים הדתיים?

ישראל ברזילי: הדבר נתון בבירור. על כל פנים, לא הושפענו על ידי אף חוג זאף אישיות. הוא נתון ברגע זה בתוך בירור של חוגים רפואיים בלבד.

אחרי שברזילי הודיע לנו כי הדגים ב"ירקון" מתו בגלל התפוצצות צינור ביוב מרכזי ברמת גן, והבטיח לנו למנוע תקריות כאלה בעתיד, הגיע תורו של סגן שר האוצר, שאלנו אותו לגבי השפעות אפשריות של **המשבר הכספי** באירופה, והוא מסר הודעה מרגיעה שיגרתית.

אורי אבנרי (שאלה נוספת): האם פועלת הממשלה על פי ההנחה שפיחות ה"פראנק", המאקל או הלייט צריך להספיק על המטבע הישראלי?

צבי דינשטיין: לשאלה זו אין תשובה. כפי שאפשר לשאול בצורה ברורה, אין להשיב בצורה כל כך ברורה. ברור שהאפי שריות הן בלתי מוגבלות, כך שגם ה"תגובות הן שונות, בהתאם להתפתחויות. אנחנו עוקבים מקרוב אחרי ההתפתחויות. אין לי תשובה ברורה מה תהיה עמדתנו לגבי כל מיקרה של פיחות.

במילים פשוטות: פיחות גורר פיחות.

אחד התענוגות המעטים שיש לנו בכנסת הוא לסכסך בין שרי מע"י. כך, למשל, כאשר ענה אבא אבן לשאלתה שלנו על הצהרותיו של משה דיין, ביחס להחלטת מועצת הביטחון, הסותרות את הודעות אבן, הסביר אבן ארוכות כי הנה, לאחרונה, מסר דיין דוקא הצהרה התואמת את הקו הרשמי.

אורי אבנרי (שאלה נוספת): אדוני שר החוץ, לפני שבועיים, בהופיעו בסלונייה הישראלית, אמר השר דיין, כי עצם העובדה שישנן מדינות ידידותיות הדורשות מאיתנו להצהיר בפירוש על כך שאנו מקבלים את החלטת מועצת הביטחון — מעידה על כך שממשלת ישראל אינה מקבלת את החלטת מועצת הביטחון. האם סביר כבוד השר שהכרזה פומבית כזו תואמת את "הפירוש המוסמך", שכבוד השר מסר לנו כרגע?

אבא אבן: גם אני הקטן זוכה להופיע לעיתים בסלונייה, ואני מוכן להצדיק כל מה שאני משמיע בסלונייה. לגבי שרים אחרים — אני מציע שהשאל הנכבד יגיש שאלותיו להם.

אחרי "קציעה גלויה" זו לדין, ביקשתי להביא את אבן לחתת את דעתו על שיחת דיין — **ניכסון.** ההזדמנות באה כאשר ענה לי אבן על שאלתה ישנה על יחסי ישראל-ארצות הברית.

אורי אבנרי (שאלה נוספת): כבוד שר החוץ, תשובה זו מתייחסת, כפי שאני מבין, לממשלת הנשיא היוצא. האם המגעים עם הנשיא הנבחר, שהתנהלו, לאחרונה, גם באמצעות שר הביטחון, מבשרים שינוי בעמדת ארצות הברית, לפי הערכת משרד החוץ?

אבא אבן: המימשל החדש טרם נכנס לכהונתו, ואני סבור כי מוקדם לפסוק ולנחש מה תהיה מדיניותו. לפי שעה אין לי אלא לסמוך על ההודעות וההכרזות שהשמיע והנשיא הנבחר, במעמדים רבים בעבר הקרוב.

אם כן, מה יחסה של ישראל לחוזה איה הפצה של הנשק הגרעיני, המדאיג כל כך את ניכסון ואנשינו? השר הסביר, בתשובה לשאלתה שלנו, מדוע אין ישראל חותמת עליו לפי שעה. הדיונים בממשלה נמשכים.

אורי אבנרי (שאלה נוספת): האם כבוד השר יכול לתת לנו ניחוש כלשהו מתי יסתיימו הדיונים של ממשלת ישראל בנושא זה?

אבא אבן: לא, אין ביכולתי לקבוע את המועד בו יסוכם הדיון הזה. יותר מצאה חן בעיני תשובתו של אבן על שאלתה שלנו בעניין **ביאפורה**. היא מעידה, אגב, על כושרו העילאי של אבן לחשוב ולנסח דברים במהירות רבה — שהרי כל התשובות לשאלות נוספות אינן מוכנות מראש. (אין השר יכול לדעת מראש מה אשאל אותו במיסגרת זו).

אורי אבנרי (שאלה נוספת): כבוד השר, בעוקבי אחרי הפירסומים בעולם על הפעולה ההומניטארית העולמית לטובת ביאפורה, אני מוצא שאין מזכירים בכלל את הפעולה ההומיניטארית הראויה לשיבח של ממשלת ישראל, של משרד החוץ ושל חוגים ישראלים אחרים. האם כבוד השר אינו סבור כי נוטל על נציגות ישראל בחוץ לארץ להביא לתיקון דבר זה?

אבא אבן: הפעולה ההומניטארית שלנו נעשית לשמה, ולא עלימנת לקבל פרס של פירסומה. אף על פי כן, למען הדיוק, נדאג לכך כי דאגתנו וזמרתנו ייוודעו ברחבי העולם, וכן הצעדים שאנו עושים, אולם אנו רואים את עיקר ערכו של הסיוע בעצם הגשתו.

נכים, שביחות וסידורי בטחון

גוף הארץ את אחת מפינות החמד של ארץ ישראל, המושבה הגרמנית.

● תמכנו בתיקון לחוק **נכי המלחמה בנאצים**, המשפר את מצב הנכים. תוך כדי כך העלינו את הרעיון שכראי להשוות את מצבם של כל הנכים במדינה, שיקבלו כולם קיצבה חודשית נאותה מידי המדינה, בלי קשר לסיבת נכותם.

● הצבענו נגד הצעת החוק **לצינור שביחות**. בוויכוח צילנו כי כוונת החוק אינה אלא לתת ל"בוסים של ההסתדרות שליטת יתר על פועלים, כדי שאלה לא יוכלו להכריז על שביחות "פראיות" המכוננות נגד ההסתדרות. כל ה"שאר הוא הסוואה, בתשובתו פסל ה"שר אלמוגי את כל הטענות שהושמעו נגד הצעת החוק — מלבד הטענה שלנו, הוא אישר כי אכן צדקנו: החוק מכון לחוק את ההסתדרות.

● באותו יום גם מחינו נגד **סידורי ביטחון** חדשים שהונגו בכנסת, המטילים על שומרי הביטחון לערוך חיפושים בכיסים של אורחים "חשודים" ולדרוש מחברי הכנסת לזהות אותם — כשה"חשודים" נקבעים לפי "טביעת עין".

פירוש הדבר, למעשה: אורחים ערביים. תבענו כי סידורי ביטחון אלה יונהגו כלפי כל האורחים, בלי הפליה, בלי קשר ל"השתייכותם הלאומית, חוות פניהם או זהות חבריהם, שאותם הם באים לבקר. הכנסת — המוסד המסמל את הדמוקרטיה בישראל — דחתה את מאהלתו זו!

אדמוני

"זה כבר לא קרה הרבה חודשים — אורי אבנרי לא נאם במשך ישיבה שלמה!" כך התלוץ אחד מכתבי הכנסת ביום ב', ואבן — אותו יום היו רק "זנבות" של ויכוחים, ומכיוון שכבר נאמתי בהם בישיבות קודמות, ישיבות ושתקתי.

למחרת היום תיקנתי את המעצות ועליתי שלוש פעמים על דוכן הנואמים. בין השאר:

● הסתייגנו מכמה פרטים של "חוק לתיקון דיני הרכישה לצורכי ציבור", ה"חוק **בהפקעת אדמות**", ותבענו להקים ועדה שתשקול את הצורך בתשלום פיצויים למי שמופקע חלק מאדמתו.

תוך כדי כך הוברתי כי "בעצם הימים האלה מוחקת **עיריית חיפה** מעל פני

הכנסת אינה

מתעניינת בזקנים

אפשר היה לחשוב כי דווקא הכנסת תהיה ערה לבעיות הזקנים בישראל. מסתבר שלא. ביום השני בשבוע שעבר, בשעה 8 בערב, כאשר דנה הכנסת בהצעת חוק של ח"כ ורטמן לשפר את תנאי הקיצבה של הזקנים, נכחו בכנסת — מלבד המזיע, שרהעבודה, יו"ר ה"ישיבה (נצר) ואני — חמישה מבין 120 חברי הכנסת.

רשימת הנוכחים: מע"י — 4 מבין 59 (ביבי, חקטון, שורש, בהרי). מפד"ל — 1 מבין 11 (זוארץ). נעדרו כליל כל שאר הסיעות — גח"ל, מפ"ם, ל"ע, אגו"י, רק"ח, המרכז החופשי, פא"י ומק"י.

דחוף? מה זה?

בשבוע שעבר קבעה ויכוח הכנסת כי הצהרת המלך חוסיין, על נכונו להסכים להקמת מדינה פלסטינית — אינה דחופה. גם שאר הנושאים שהעלינו נמצאו — למרבית הפלא — בלתי דחופים בהחלט.

השבוע ביקשנו לקיים דיון דחוף בנושאים הבאים:

- הפירסומים הרבים בארצות הברית וברחבי העולם על שינויים במדיניות ארצות הברית כלפי ישראל, עם כינון הממשלה החדשה שם.
- הפירסומים הסותרים לגבי הצהרת משה דיין בטלביזיה האמריקאית, בקשר לווייתור ישראל על שטחים נרחבים תמורת שלום, והבהרת עמדת הממשלה בסוגיה זו.
- שיחת תקועים מיונוב, והנובע ממנה לגבי יחסי ישראל-ברית המועצות ויחסי ישראל-ערב.
- הפעולה למניעת הנצחת זכר חללי אויב.

הכנסת התאחדה מקיר אל קיר כדי למנוע את השמעת הנאום הזה:

כבר מזמן לא עורר נאום שלנו סערה כה כללית, כמו הנאום הזה.

הקורא ישים לב לעובדה כי היה זה נאום שקט, מנוסח בהתאפקות רבה. אולם מנוי וגמור היה עם כל חברי הכנסת — שהמיליונים המ- חכים להם העבירו אותם על דעתם — שלא לאפשר לי לדבר. היושב-ראש, משה סרדינס, הצטרף למקחלה והפריע לי באופן שיטתי. אפי- לו כתב, "דבר", דניאל בלוק, העיר על כך ב- "דו"ח בעיתונות: "היושב-ראש מ. סרדינס ניסה משושימה להפסיק את אבנרי, בטענה שאינו מדבר לנושא. כמה חברי-כנסת סייעו ליושב- ראש בצעקות. אך יציע הכתבים הפרלמנטריים היה מאוחד בתמיכה על צעדו בהלתי-מונח של היושב-ראש."

כתוצאה מכך לא הספקתי לאמר את כל ה- דברים, שהיו מוכנים אצלי מראש.

הקורא ישים לב לעוד עובדה מוזרה: השת- קנות של שאר אנשי "האופוזיציה", "המרקז החופשי", למשל, לא רק הצביע שוב עם מעי, אלא גם התעטף בשתיקה כל-כך עמוקה, עד כי אף עיתון אחד במדינה לא ציין איך הוא הצ- בע. מעולם לא ראיתי התאפקות כזאת מצד סיעה זו, ש-99% ממאמציה מוקדשים להשגת פירסומה. הפעם השתדלה בכל כוחה שלא להשיג פירסומה.

(המרקז תחפשי חשש, כנראה, שאם יפתח את פיו וירגז את קרגמן, עלול קרגמן להתי- נקם בו בוועדה ולמחות את הבאקשיש בסך 360 אלף ל"י, שהקציב לסיעה זו, שלא נבחרה מעולם — למרות שעבור אותם שלושת חמני- דאטים תקבל גם גח"ל סכום, של 360 אלף ל"י מכספי משלם-המיסים.)

אורי אבנרי: כבוד היושב-ראש, כנסת נכבדה. שקלנו בדעתנו אם עלינו להימנע מהצבעה על הצעת חבר-הכנסת קרגמן וחבריו, או להציע להסירה מסדר-היום. החלטנו כי טיבה של ההצעה מחייב אותנו להציע את הסרתה.

אין אנו מתנגדים עקרונית לרעיון של מימון ממלכתי של מערכת-הבחירות, בתנאי שית-

ל"ע, שיש לה כיום ארבעה מנדאטים ושקיבלה קולות לאר- בעה וחצי מנדאטים, סכום עבור המישה מנדאטים?"

הנקיון מחייב עיקרון ברור, או שסיעה תקבל לפי המצב שלה למחרת הבחירות האחרונות, או שתקבל לפי מצבה ערב הבחירות הבאות. הסדר של קנוניה, המפר כל עיקרון, פסול מעיקרו. חוק הקובע שיש 122 חברי-כנסת, נוגד את האמת ואת חוק-היסוד.

יתר על כן: מדוע צריכות בכלל לקבוע ה- תוצאות של הבחירות האחרונות, ולא התוצ- אות של הבחירות שאותן בא החוק לממן? מדוע לא יחליט הבוחר עצמו לאן תלך תר- בת?

אני מציע שכל תשלום שישולם לפני הבחירות — ייחשב כמיפרעה בלבד, בסך אחוז מסויים של תוצאות הבחירות האחרונות, ואילו הסכום האמיתי והסופי ייקבע על פי תוצאות הבחירות לכנסת השביעית.

יכריע הבוחר ליד הקלפי גם לגבי התשלוי- מים.

אם רשימה חדשה תצליח להיכנס לכנסת — תקבל גם היא. אם רשימה מלאכותית, שנולדה כתוצאה מפרשיה מיקרית, לא תחזור לכנסת — תפסיד לפחות את עורך הסכום.

היו"ר משה סרדינס: אתה נגד החוק, ואתה מדבר בעד החוק.

אורי אבנרי: בשבוע שעבר נוצר כאן תקדים מסוכן, כשהיושב-ראש הפך עצמו לשופט לגבי תוכן דברי חבר-הכנסת. אין שום סמכות כזאת בתקנון!

היו"ר משה סרדינס: ישו **אורי אבנרי:** אמרתי בפתיחת דברי, כי אינני מתנגד לעיקרון של מימון ממלכתי. אני מתנגד להצעת-החוק המונחת לפנינו. ויקטור שם-טוב: תוכל לומר זאת בוועדה.

זו קנוניה!

בסם על שלושה: על הנקיון, על החיסכון ועל השיטיות.

ואילו ההצעה שלפנינו אין בה לא זה, לא זה ולא זה.

מרדכי פורקים: אתה תקבל את הכסף, כן או לא?

אורי אבנרי: אני מודה לך על השאלה, ואשיב עליה.

אם מישהו יציע הצעה, חבר-הכנסת סורקיס, לפיה מותר להכניס מסילעופרת לכפפה של בוקס, — אתחנך להצעה זו. אבל אם הצעה זו תתקבל, והי- יריב שלי יכניס עופרת לכפפה שלו — אכניס גם אני.

כבוד היושב-ראש, אין בהצעה זו נקיון כפי- יום. נודה ממנה ריח של קנוניות.

ביסוד מדינת-החוק עומד העיקרון של נורמות כל- ליות, אובייקטיביות, החלות על הכל. ואילו בהצעה זו אין שום נורמות קבועות. נקבעו בה, באופן שרירותי, תי, הוראות שלא תעמודנה בשום מיבחן של הגיון אוב- ייקטיבי.

הוראות שהושגו על פי שיטת מקחי-ומימי- כר בחרי-החירים, שי- טח של שמור-ליוואשמור-לך, שיטה של יר- רוחצת-ידי.

זוהי הנורמה של קרגמן-באדר. אם חוק — או מדוע לא חוק אחיד לכל מערכת-הבחיר- רות?

אם עיקרון — או מדוע לא אותו עיקרון לכל — לגח"ל ולרפ"י, למרכז החופשי ולכהן-יצידון, לדורני וליהודי? מדוע שוה המנדאט הנווד של חבר-הכנסת שוסטק, שלא נבחר אישית ולא התייצב אישית לבחירות, פי שניים יותר מהמנדאט שלי, שמאחוריו עומדים 14 אלף קולות, או אפילו המנדאט הנווד של חבר-הכנסת יוהר הררי? מדוע מקבלת

קרגמן

החוק המסויימת, המונחת לפנינו, וכבוד היושב- ראש לא יצוה עלי אם לומר זאת בדרך השלילה או בדרך החיוב. אני אומר שהעקרונות האלה אינם נכונים.

אני ממשיך: לא מספר המנדאטים צריך לקבוע, כפי שמור- צע, אלא הקולות. בכנסת הזאת נבחר המועמד החמישי של ל"ע בעודף שעלה רק באלף קולות על המנדאט השני של רשימתי שלי. אם רצון הבוחר קובע — הרי לא האריס- מטיקה של חלוקת המנדאטים צריכה להכריע, אלא היחס הישיר של הקולות.

"ביזבוז מזעזע ומשווע"

ומן הנקיון אל החיסכון.

בכל דיני הבחירות והכנסת יש עיקרון של מינימום ומאכסימום. הסיעות הקטנות ביותר — הובטח להן מיני- מום הוגן, הן בחלוקת זמן-הדיבור בכנסת, למשל, הן בהקצבת שידורי בחירות ברדיו. מטבע הדברים, לא נקבע מינימום זה כמודד למפלגות הגדולות, מתוך הנחה שמפלגה גדולה אינה צריכה לדבר פי

סרדינס

חמישים יותר מאשר מפלגה קטנה, לא ברדיו ולא מעל דוכן הכנסת.

על פי עיקרון זה קבע סגן ראש-הממשלה, יגאל אר- לון, עוד ב-1959, כדלקמן: "אני סבור שגודל המפלגה בכנסת הנוכחית יכול וצריך לשמש מפתח לזמן-הדיבור המוקצה בכנסת לכל סיעה. אבל לגבי הכנסת הבאה — כולן שוות. איש אינו יודע מי תהיה הקטנה ומי תהיה הגדולה, על כל פנים, לא להלכה."

אני מציע לקבוע תיקרה של שני מיליון לירות, כי סכום ההקצבה המכסימאלי למפלגות הגדולות. והנה כאן נקבע עיקרון אחר.

120 אלף לירות הוא מינימום סביר לסיעה כלשהי — אך כמודד המוכפל במספר המני- דטים של מפלגה גדולה הרי זה ביזבוז מזעזע ומשווע.

מפלגת-העבודה איננה צריכה פי 54 יותר פלקטים, יותר אסיפות, יותר כרוזים, מאשר מק"י. פי 10 הוא די והותר — מה גם שלמפלגה זו יש מקורות עצומים אחרים, ודרכי- תיקשורת עצומים, שאין למק"י, וזה בסדר-גודל של פי מאה מסייעת-יחיד.

יצחק ה. קלינגהופר: האם זוהי קריאה רא- שונה על החוק?

היו"ר משה סרדינס: אמרתי לך שזה לא ייתכן.

אורי אבנרי: אני מציע לכנסת ולציבור לשים לב להתרגשות מוזרה זו, שאין לה שום תקדים בכנסת. זוהי התערבות שרירותית בדרכי התמנהק, זוהי התערבות בעבודתה של הכנסת, ומעניין הוא שהיא מתעוררת דווקא כשמדובר על כסף למפלגות.

היו"ר משה סרדינס: אתה צריך רק לנמק מדוע אתה מציע להסיר את הצעת-החוק.

אורי אבנרי: במשך שלוש שנות ישיבתי ב- כנסת לא היה תקדים לתגובה מוזרה זו של חברי- הכנסת והיושב-ראש.

היו"ר משה סרדינס: לא היתה הצעה כזאת. קיים תקנון, ואתה צריך ללכת לפי התקנון.

אורי אבנרי: כבוד היושב-ראש, אני מקצר את דברי ומסכם: הצעה זו לקוייה, וחסרונותיה עולים בהרבה על מעלותיה.

היא לקוייה מבחינת הנקיון, מבחינת החיסכון ומבחינת השיטיות.

אולם הליקוי העיקרי שלה הוא זה: הצעה זו באה להקפיא סופית את המיבנה המפלגתי הקיים. היא באה למנוע עליית כוחות חדשים, לתת יתרון עצום לכוחות קיימים. הגדול יהיה יותר גדול, העשיר יותר עשיר, ושורון ישמן עוד יותר ויבעט עוד יותר.

קריאות: —
אורי אבנרי: ישרון איננו חבר-כנסת, ולכן לא פנעתי אף בחבר-כנסת אחד.

אריך זו, יותר מאשר כל דבר אחר, זקוקה היא לשינוי, לתמורה, לרם חדש, למתכונת רעננה. הצעת-חוק זו באה ליצור חסימה של כסף, ובצורתה זו היא פסולה ככל אחוזי-חסימה אחר.

אנשים

כסף

קטן

לרמטכ"ל

האיש הנרגז ביותר השבוע בישראל (ובי צדק) היה דובר משטרת ישראל, ניצב-מיש נה יעקב נש. עיתון אחרי עיתון (כולל העולם הזה, למרבה הצער) פירסם ידיעה כאילו הוא עומד לפרוש מתפקידו, מסיבות בריאות. כל זאת, בשעה שיש — לשעבר קונסול ישראל בלוס-אנג'לס — הוא בריא לחלוטין וממלא את תפקידו כרגיל ומתכוון לשרת במשטרת ישראל עוד שנים רבות ו טובות — אם לא ייקרא שנית למלא תפקיד דיפלומטי. ● כאשר נשאל שר הביטחון משה דיין בארצות-הברית אם אלוהים עזר לישראל במלחמת ששת-הימים, השיב: "להיפך, אנחנו עוזרים לאלוהים". השבוע הציע ח"כ חילוני בהלצה לח"כ פאיי, אבי רהם ורדיגר, להגיש על כך שאילתה. השיב ורדיגר, אף הוא בהלצה: "בהחלט, מדברי דיין נובע שיש שינוי בסטאטוס-קוו". ● כמה עוגות אוכלת משפחת הרמטכ"ל בערב שבת? כאשר התפרסם סיפור הציק של רבי-אלוף חיים ברידל לראשונה (ה עולם הזה 1633), נאמר כי הנהג של נכנס לקפה הרלי בתל-אביב והגיש ציק על סך 40 לירות לבעל הקפה. אורחי הרלי, שרצו לקנות את הציק כמוכרת, יצרו התרגשות כזאת, שקשה היה להם לשים-לב לעובדה, שהנהג קנה עוגות ב-15 ל"י בלבד — ואת היתרה קיבל במומין, כדי שהרמטכ"ל לא ישאר בלי כסף קטן לסוף-השבוע. ● שיי כות עקיפה עוד יותר לענייני הביטחון יש ליועץ הבאה: היא נוגעת לדרת דיין, אשת שר הביטחון, שרבים פונים אליה ל סעוד ולעזרה. בין הרבים הללו נימנה גם הרב חנניה רעני, שגילה 30 ילדים יהודיים בשטחים המוחזקים. "ייתכן שלא היה

קולנוע

סרטים

מלאך

המוות

בום (אופיר, תל-אביב, ארצות-הברית) המיליונרית המזוקנת, השולטת על האי הי פרטי שלה, מגלה בעזרת ידיד רכלן ש המשורר התמהוני, שהעפיל אל סירתה, נורג לבקר נשים בודדות לפני מותן, ולבלות איתן עד הסוף המר.

היא מתפשט בכליו ומוצאת שם פנקס כתובות, והיא קוראת שם שם של אשה שמתה, ועוד אשה שמתה, ועוד אשה ש מתה, ועוד אחת שמתה, ועוד אחת ועוד אחת. "מי אתה?" היא שואלת אותו בקול זועף, "איה מפלצת, או מה?"

"אני פשוט אדם שאיבד הרבה ידידות", וכיון שריצ'ארד ברטון, שהוא שחקן מעולה, אומר את זה כל-כך בפשטות ובכנות, מאמינים לו.

זהו אחד המפתחות של הסרט. האזרת אינו כפי שאפשר לחשוב, גיגולו, שבא לרשת נשים נטות למות, הוא גם לא סתם אורח. הוא אדם חי, קלידעת קצת, ויחד עם זה הוא מעין אגדה. הוא מסתובב עם תלבושת של סמוראי בסירה שחילוניתה מתעופפת כל הזמן ברוח, ועוקב בעיניים טובות ומבניות אחרי שיעוליה-הגסיסה של הגברת של הסירה.

לה היו כבר ששה בעלים, והיא בודה ושונאת כל מי שנמצא לידה, וכשהיא מכתירה למזכירה שלה את זכרונותיה, דרך מערכת רמקולים משוכללת, כל האי רועם ורועד.

היא פחות מהמות פחד מוות. היא שלשה גאה של ממלכה קטנה, והיא לא רוצה שיראו שהיא כל-כך חלשה, ועומדת לאבד את כל זה עוד מעט, היא מסתובבת בין מערכות-החזרים שלה בלי לדעת למה, ויום אחד היא מתכוונת להכתוב למזכירה שלה פרק על משמעות החיים. "תכתבי: משמעות החיים", היא אומרת לה, ופתאום נכנס הרופא עם מכשיר-צילום ביד, ואחר כך נכנס האורח, וכל הניירות מתעופפים ברוח, ואיש לא יידע מה היא משמעות-החיים. והאורח רק עוזר לה בסופו של דבר להיפטר מ הכאבים והיסורים והזהב והיהלומים של העולם הזה, ולעבור לעולם אחר, שקט.

למרות שיש בסרט אחירה מסתורית, צילומים מלאי-פיוט, דמותו המרתקת של ריצ'ארד ברטון ודיאלוגים עם הרבה שירה, בקטעים רבים הוא לא משכנע, הפיוט יוצא מפיה של אליזבת טילור מזויף ודוחה, הדמות שלה בנאלית, דומה לכל הנשים ה מזוקנות של סנטי ויליאמס, שהקולנוע ה אמריקאי טיפל בהן כל-כך הרבה. כל מה שהיא אומרת על החיים ועל המוות לא משכנע, לא את הלב ולא את השכל.

בעל בית-הקולנוע היה מעוניין שהמבקרים יבואו לסרט ביום הראשון, כדי לראות איך משפיעה הטלוויזיה ועל הקולנוע. מי שבא ביום השבת יכול היה לראות איך משפיע הקולנוע על הטלוויזיה. פרסומית ישנות שמתמשכות בלי סוף, קהל רעשני שאף אחד לא טורח להשתיק אותו, רעש של גילגול בקבוקים, צריחות וצעקות. למה שהאנשים ילכו לקולנוע, כשיש להם טלוויזיה בבית?

שוד

אדיפוס

דאפי (חן, תל-אביב; אנגליה) הוא סרט משעשע, בעיקר מפני שמתפתח בו חברי רה של צעירים נחמדים, יפים ועליונים. שני אחים (גיימס פוקס וג'ון אלדרטון), שניהם שחקנים מצוינים, מחליטים לשדוד כמה מיליוני דולרים מאביהם העשיר, בעזרת ידידם (סוזאנה יורק) ותמהוני שכי, ה מבין בעניינים כאלה (גיימס קבורן).

הם חמודים, ועליונים, ויפים, ומסתובבים כל הזמן בבגדי-פאר, או בלי בגדים בכלל, וזה משעשע מאוד.

לכן השוד הימי, שהוא די רגיל, תצוגת בובות, שלא ברור מה היא עושה בסרט, אהבה חסרת-הסברים בין הידידה לכמה ו כמה גברים, והרבה אירועים שאינם מוסי ברים עד סופם — כל אלה לא מוסיפים ולא גורעים.

ועכשיו -

בחיפה ובעכו

היכנון להופעתם של אלופי פסטיבל הקצב

לחברה האלה קוראים

THE BEATNIKS

הם הלהקה מספר 1 של סקנדינביה

כוכבי טלביזיה ורדיו בינלאומיים

והם צולמו על סיפון האניה "מולדת" של צי"ם, בהגיעם לנמל חיפה השבוע.

הם יופיעו יחד עם מיטב הלהקות של ישראל שזכו בפרסי פסטיבל הקצב הישראלי 1968

בחסות

שנערך על-ידי

נהיפי-קולה

העולם הזה

★ השמנים והרזים

פרס גיטרת הזהב
גיטרת אמקור

★ הכוכבים החדשים

פרס שרביט הזהב
שרביט "פז"

★ הסגנונות

פרס מיקרופון הזהב

★ הכוכבים הכחולים

פרס תופי הזהב

"הקדושים" — להקת הייצוג של חיפה והצפון

הופעת-אורחת מיוחדת של
מלכת הגוגו 68

בעכו

קולנוע "גן עדן"
ביום רביעי 8.1.69
ב-9 בערב

בחיפה

קולנוע "ארמון"
ביום רביעי 8.1.69
ב-9 בערב

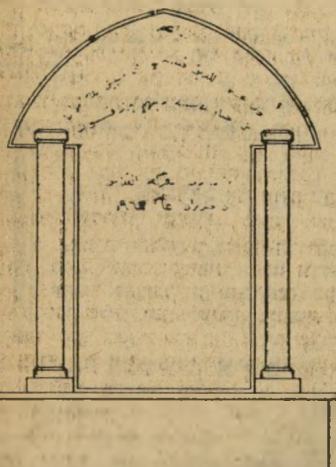
ר ט י ס י מ :

חיפה: משרד "עיוג" (רח' הרצל 8) וביתר המשרדים

עכו: משרד כרטיסים "שרותי דויד"

ערב המופע — בקופות בתי הקולנוע.

המצבה שאושרה ע"י תדרי קולק

זוהי התוכנית אותה אישר ראש עיריית ירושלים, תדרי קולק, להנחלת הוואקף, לפיה היו צריכים להקים שלוש מצבות במזרח העיר, לחללים הערביים שנפלו במלחמת ששת-הימים. המצבות שתוכננו על-ידי המשרד ההנדסי נוסיעה בירושלים, נועדו להתנשא לגובה שני מטרים ולרוחב 2.30 מטרים. הכתובת המופיעה עליהן לקוחה מן הקוראן ו היא אותה הכתובת המופיעה על המצבות הארעיות שהוקמו בעיר לפני שנה: "אל תראו את אלה שנהרגו בדרך אלה כמתים — כי הם חיים ואצל בוראם מתפרנסים".

בעקבות הסערה שקמה אחרי אישור התוכנית בידי תדרי קולק, אמר מנהל ההקדש המוסלמי, חסן טהמוב: "אני מבין את היהודים הצועקים. יש ראל לא פחדה מאלה, שלזכרם מוקמות המצבות, כשהיו חיים. מדוע פוחדים מהם כשמתו כבר?"

...מבחר גדול של תנורים וכיריים מודרניים...
...תנאים מיוחדים לזוגות נישאים ולכוחות הבטחון...
...אספקה מהירה ושירות יעיל

בזגזג

יכולים לסמוך

PAZGAS

סינטיה מאיר לא תהיה מתנדבת בישראל

היהודיה מטולידו

בישראל חולמות ילדות בנות 15 להיות קצינות בצה"ל, דוגמניות או מלכות יופי. אבל **סינטיה מאיר** רצתה יו"ר החודש של שבועון הגברים האמריקאי הנפוץ פלייבוי, ושחמונה החשופה תתנוסס שם לגובה שלושה עמודים בצבעים בטעיים. אפשר להבין אותה. היום היא בת 18 ונרי אית גדולה על עצמה. בגיל 15 היא היתה בגודל המתאים.

מובן שאפילו הפלייבוי אינו מפרסם תמונות של ילדות בנות 15 עירומות, אפילו אם הן יהודיות. אבל חלום חייה של סינטיה התגשם כשסיימה את בית-הספר התיכון בעיר מולדתה, טולידו שבמדינת אוהיו.

הפלייבוי היה מוכן לקבל את מה שיש לה להציע. המידות המדויקות: 153 (החזה) — 95 (המותניים) — 141 ס"מ (הירכיים). סינטיה בטוחה שתהיה כוכבת קולנוע, אבל בינתיים היא מתכוונת ללמוד אנתרופולוגיה דווקא, ומרבה לבקר במוזיאונים (בתמונה למעלה), שם ודאי מתבוננים בה כבמוצג.

כתב העולם הזה בניו-יורק ניסה לברר אם העלמה מאיר היא גם ציונית, נוסף ליהדותה, ואם יש לה תוכניות לעבוד כמתנדבת באחד הקיבוצים בישראל. אבל כל מה שהצליח לברר טלפונית בטולידו, היה: "היא ממשפחה מתבוללת ללא קשר הדוק ליהדות. בכלל, אין בעיר הרבה יהודים."

צריך להוציא אותם, אמרה רות, "אבל מ' כיוון שעשה זאת, ומכיוון שהם צריכים ל' התפרנס ולהתקיים" — היא אספה בין בע' ליהיון ממכירה את הסכום הדרוש לפרנסת שלוש הילדים במשך שנה. • לאחר שראש-המשלה, לוי אשכול, סיים הש' בוע לענות על השאלות מעל במת ה' כנסת, הוא אסף את ניירותיו והתכונן ל' רות. ברגע זה כבר עלה על הווכח ש' המשטרה אדירה ששון. לפתע הפליט אשכול: "אחרי, המבול" ממושב חברי הכנסת נזרקה לעברו קריאה: "האם זו הצ' הרה מדינית?" הסתבר שזאת היתה סך' הכל קריאה שלא כוונה לששון. כשאסף את ניירותיו, הפך אשכול את כוס המים שעמדה על הדוכן. • אגב, מי יכול לפתור תעלור מה זוז במינון חברי-הכנסת, בו מבקרים רק חברי-הכנסת ואורחיהם האשישים, נעלמו תוך שנה אחת 86 מלחיות ופילפולות. • כאשר הופיע סגן ראש-המשלה, יגאל אלון, בהוצאה במועדון בני-ברית, הציעו לו מנהלי המועדון להצטרף כחבר קבוע ל' מועדון. השר סירב, אך הסכים בכל זאת לשמש כחבר-כבוד. הצער לא יכלו המארי חים להסכים להצעתו בהסברים: "אצלנו אין חברי-כבוד — רק חברים מן השורה". • "הוא עוד ירצה להתגייס לצה"ל", אמר ב' חיוך אחד החיילים שהשתתפו במידור את' רי אנשי אל-פתח. הכוונה הייתה לראש-עיריית רמת-גן, אברהם קריניצי (82), אשר היה אורחו של אלוף פיקוד המרכז, רחבעם (גנדי) זאבי, וסיר בהליקופס' סר בין כוחות צה"ל בביקעת הירדן — כשלתע נקלעו בחיילים המשתתפים במיר דף. ההליקופטר נחת ליד הרדופים וקריניצי איחל לחיילים הצלחה במשימתם. • בערב ראיונות אשר נערך השבוע, הועלו על ה' במה ד"ר משה סנה וד"ר יוחנן באדר. במהלך העצמות בין השניים כינה איש גח"ל את סנה כדובר ממשלה-הליכוד, ואילו איש מקי"ת הוביק לבאדר את התואר "ראש ממשלה-הליכוד". באותו ערב גילה באדר סוד מעברו: "בזמנו, בפולין, הייתי

כרטיס

חנים

לאמא

מוכיר סיעת מקי' בכנסת, שלום פרידמן, הודמן למסיבת סטודנטים בירושלים. כשראה פרידמן את הסטודנטיות בשמלות המיני, העיר בחיוך: "אני מאוד מצ' טער, אך הגעתי למסיבה באיחור של 20 שנה לפחות". • לאחר שעורך-הדיון אדירה קדר טען בבית-משפט השלום בתל-אביב כי לקוחתו, סוזן גבאי, אשר נחשדה בשדול-לזנות, עלולה לקבל השפעה שלילית אם יפסוק השופט לעצרה, השב' השופט, מנחם אלין: "אחרי חודש ש' אני בתורנות-מעצרים, הפכתי לאויש' ול' ציניקן אחרי ששמעתי כל-כך הרבה סיפורים מורמים". • כאשר הציעו לצלמת אלה זוהר עיתונאי צעיר כחתן, סירבה: "אני רוצה משהו מבוסס". אמרה, "אבל אביו עשיר מאוד, ויש לו מיגרשים ובתי חרושת". טען המציע, כן, אבל אני מניחה שאביו כבר נשוי". השיבה אלה. • איך לזכות בנסיעה חינם לארצות-הברית? יש' רא' רריס (17), תלמיד תיכון מכפר סבא — גילה את הסוד. הוא כתב מכתב לחברת-התעופה אלעל, סיפר כי לאמו יש אחות בארצות-הברית והיא לא ראתה אותה 20 שנה. לאחר יש בת שעומדת להתחתן

נשים נווה תירצה. הייתה זאת מסיבת-פרידה לבמאי צמח יקר. צמח, אשר עסק לאחרונה בבימוי הצגות תיאטרון בבתי-ספר, נסע, מייד לאחר המסיבה, לחוץלארץ, כדי להשתלם בבימוי טלביזיה — על חשבון מילגה של אולפני הבי.בי.סי.

פסוקי השבוע

- סגן ראש-המשלה יגאל אלון: "הערבים פרים ורבים — ואנו ב' עיקר רבים."
- חיים חפר עז שריהביטחון משה דיין: "נער השעשועים של הגדה המערבית."
- הסטיריקאן עמוס קינן, עז מעורר-הערב החגיגית של דיין בארצות-הברית: "סעודת הערב שלו היתה רעה מאוד, והיקרה ביותר שאכלנו עד כה."
- אדירה עמיקם, הכתב הפר' למנטארי של "יריעות אחרונות", עז הניצים והיונים בממשלה: "הגענו לחנוכה, ופורים רחוק עדיין, והנה הניצים מתיוונים — הופכים ליונים."
- הצייר אורי ליפשיץ: "מה ש' מותר לפינחס לבון — מותר לשמעון צברי."

★ קבוצה אחת לבית-החולים -

★ קבוצה שנייה לבית-הסוהר!

כדור-על

איך שחודורוב מכניס אגרוף לחיים לביא. לי הרביץ משהו אחר. חנן לוי, כדורגלן הפועל רמלה, בעט בכל כוחו ברגלי. אחר כך באו מאחורי והרביצו לי עם קת של רובה. היה שם צנחן אחד, מהאווהים של רמלה, שהסתובב במגרש עם רובה. לטענת אנשי רחובות החלה ההתפרעות עוד בזמן המשחק. הם ממש שכרו אותנו, סיפר סמי. "תוך כדי משחק", הוסיף עשור, "החל חנן לוי, החלוץ המרכזי של רמלה, להתפרע. שחקן אחר, דויד שריקי, היכה גם הוא שחקנים". לדברי הרחובות, הם פנו אל מאמן רמלה, יעקב חודורוב, וביקשו ממנו לרסן את שחקניו. תשובתו, לדבריהם: "ככה זה איתכם! תבואו לרמלה ונגמור את החשבון!"

★ ★ ★

ל טענת הרמלאים אשמה בהתפרעות קבוצה שלישית, שלא נטלה חלק ב"משחק — בית"ר עקרון, המובילה בראש טבלת דרום ב' בליגה ב', מאחר שהמשחק בין רחובות לרמלה היה משחק דחוי, ש"נערך ביום רביעי, באו אוהדי בית"ר עקרון לעודד את שחקני רחובות, התגרו ברמלאים. סיפר יהושע סעדון, בעל בית-הקפה ה"מ"ג" גש ברמלה, המהווה מרכז חברתי לכדורגלני ואוהדי הפועל רמלה: "במקב של 3:4 לטובת רחובות, התקפנו עם הכדור והיה פנדל לחובת רחובות. אבל השופט לא נתן את זה. זה הרגיו את האוהדים והם התחילו לצעוק. אבל מי שחימם אותם היו אנשי בית"ר עקרון. הם הראשונים שהתפרצו למגרש בסוף המשחק. השחקנים שלנו רק רצו להגן על החברה מרחובות".

הגנת אנשי רמלה היתה כל כך יעילה, שהשאירה אחריה שמונה פצועים. אבל אנשי רמלה טוענים שהכל פיברוק, למרות התעודות הרפואיות. "יעקב עשור", טוען יעקב חודורוב, "נפצע בזמן המשחק. הוא יצא החוצה. רק אחר-כך העבירו אותו לבית-החולים כאילו נפצע בתיגרה". אבל משטרת רחובות, בפיקודו של סגן ניצב עזרא גולדברג, לא השתכנעה. היא הוציאה פקודת-מעצר נגד שניים משחקני רמלה ושלושה מאוהדי הקבוצה, הודיעה כי תאשים אותם בגרימת חבלות גופניות, בתקיפה ובהפרעת הסדר במקום ציבורי. יתכן וההתפרעות בליגה ב' לא היתה זוכה לפירוטת כה רבה, לולא היה מעורב בא שוערה של נבחרת ישראל בעבר, וכיום

לא להכות

יעקב חודורוב, מא"ן הפועל רמלה, מו"ר נע מאחד מחניכיו להשתתף בתיגרת-הדמים.

ב דקה ה-90 הסתיים משחק הכדור-על בין קבוצות מכבי רחובות והפועל רמלה בליגה ב', בתוצאה 3:4 לטובת מכבי רחובות. ברגע זה פרץ במגרש מכבי רחובות קרב אחר — כדור-על. הוא הסתיים כעבור רבע שעה בניצחון מכירע של הפועל רמלה — שמונה מכדורגלני מכבי רחובות היו שרועים על המגרש פצועים וזבירים. האוהדים הצליחו למלט את נפשם בקפצת מעל הגדר הגבוהה המקיפה את המגרש.

באותו לילה עצרה המשטרה את כדורגלני הפועל רמלה ומאמנם, כדורגלן הפאר של הכדורגל הישראלי בעבר — יעקב חודורוב. היה זה שיא חסר-תקדים באלמות וההשגות חוללות הפוקדת את חיי הספורט בארץ — כשקבוצה אחת מאושפזת בבית-חולים. השניה עצורה בבית-הכלא.

★ ★ ★

בתום המחזור העשירי של משחקי הליגות עדיין ראו שתי הקבוצות את עצמן כמשתתפות במירוץ לאליפות ליגה ב', כשהפועל רמלה שתי נקודות יתרון. נצחון מכבי רחובות הכעיס את הרמלאים, שהגיעו למגרש מלווים במאות אוהדים.

על מה שקרה בתום המשחק סיפר יצחק סמי, חלוצה המרכזי של מכבי רחובות, המאושפז בבית-החולים סוף הרופא: "מייד עם שריקת הסיום של השופט פרצה המהומה. מאות אוהדי רמלה פרצו למגרש ו"התנפלו עלינו במכות ובאבנים. ניסיתי איכשהו לברוח ולא יכולתי. ניסיתי לרוץ לחומה — חיכו לי שם. רצתי לגדר — וגם שם המתינו. פתאום בא אלי שחקן מהפועל רמלה והכניס לי בעיטה בפנים. אחר כך הכניסו לי אבן בעין. איבדתי את ההכרה". יחד עם סמי שוכבים בבית-החולים גם וייס לביא (22), המקשר השמאלי של מכבי רחובות, שהבקיע במשחק שני שערים, ו"עקב עשור" (22), לביא סובל מוועות-מוח. צל עשור נקבע סדק ברגלו השמאלית. סיפר לביא: "שלושה אוהדים מרמלה תנפלו עלי והיכו אותי. לפני שאיבדתי את הכרה ראיתי את חודורוב ועוד שחקן צים לכיוון שלי". הוסיף עשור: "ראיתי

שארית הפליטה

שלושה מתוך חמשת כדורגלני מכבי רחובות שנותרו שלימים וכשירים למשחק בשבת, שבוסל משום כך. בנצי ברוה (משמאל) מחזיק בידו אישור רפואי המוכיח ששמונה משחקני הקבוצה פצועים.

הבריחה הגדולה

רק שלושה מ"א כדורגלני מכבי רחובות ניצלו ממכות, אחרי שהצליחו לברוח דרך הגדר המקיפה את מיגרשם. כאן נראים שניים מהם, חננים כל עוד נפשם בם מאימת הפורעים מרמלה.

ביטל את המשחק. הפועל רמלה, ששניים משחקניו עצורים, אחד מורחק ושניים פצויים, הפסידה השבת נגד קבוצת התחתית של הפועל דימונה בתוצאה 3:0. אבל ההפסד לא איכפת להם. הם רוצים לתקן את השם הרע שיצא לקבוצה. "רק שמכבי רחובות יסכימו לעשות טולחה", אמרו, "ושלחו לכל פצועי רחובות פרחים ובנובוגיירות."

מאמן הפועל רמלה, יעקב חודורוב, חודורוב בן ה-41, נעצר אף הוא לחקירה, בשעה 12 בלילה, נכלא למשך 30 שעות במשטרת נס-ציונה. רק לאחר התערבותו של ראש עיריית רמלה, יהודה שטיין, הוא שוחרר ממעצרו.

"מה רוצים ממני, אני ניסיתי רק להפ"ידי", טוען חודורוב. "יש תמונות שמוכיחות את זה".

או מדוע נגבו עדויות לפיהן השתתף חודורוב בהתפרעות? מסביר יענקל'ה: "בסוף שכל אחד יגיד חודורוב, אותי כל אחד יכול לזהות". בינתיים הוצאו שתי הקבוצות מכלל פעולה. במשחקי הליגה השבת הופיעה מכבי רחובות עם חמישה שחקנים בלבד, והשופט

שי לפצועים שחקן מכבי רחובות, חיים לביא, המאושפז בבית-החולים קפלן, כתוצאה מן ההתפרעות בשבת שעברה, ליד בנובוגיירה ופרחים ששלחו לו שחקני הפועל רמלה, בצירוף פתק: "מיטב האיחולים להחלמה מהירה".

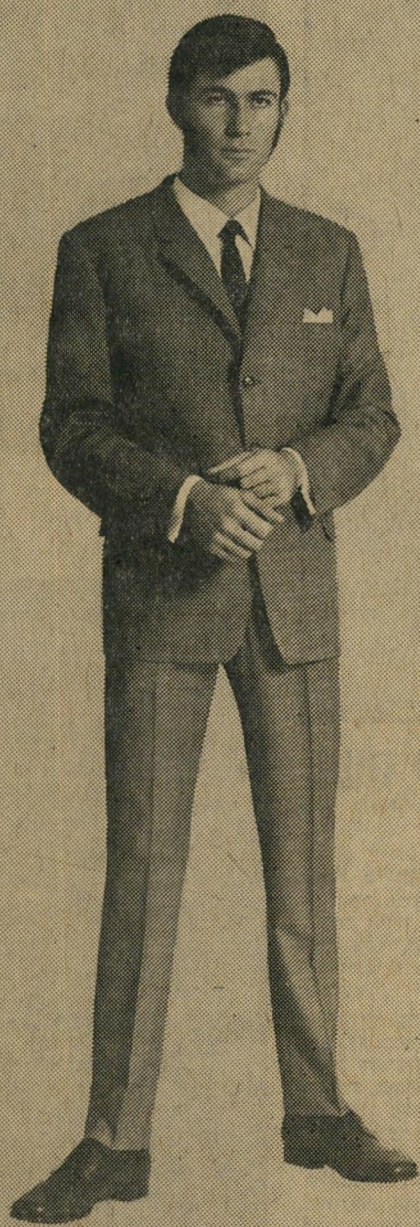
בעיטה בפנים

סמי יצחק, ה"חלוץ של מכבי רחובות, כפי שצולם בבית-החולים.

פולגת

**דיאלן
מאסטר**

® - Reg. trade mark for Polyester Fibre "DIOLLEN" with wool

אני אוהב כל פרט

את המראה האופנתי, את הגזרה, הדשים, הכיסים
וכמובן את אריג האיכות

פולגת Diolen® מאסטר

באיוניר מקפידים על כל הפרטים העושים את החליפה.
זוהי שלמות - חליפת איוניר מאריג פולגת דיאלן מאסטר.

איוניר

בתי האופנה הראויים לאמונך

פרסום מילניק - יארי

מה תא'צ, נאצרי?!

השחקן הלאומי של מצריים
מוכיח כנואף - ועוד יהודי!

זהב מאקנה עומד שריף, בי-סצנה משוחזרת מהמערבון זהב מאקנה, שיוצג בארץ. בסרט המקורי הוא מגיש פרזים לנערה מכוסה - כאן מגיש עומר קאקסוס לנערה חשופה.

לורנס איש-ערב - הסרט שעשה את שריף לשחקן בינלאומי. כאן סצנה הקדושה מטירו מצחיקונת.

קשה להיות יהודי

עומר שריף כפי שיופיע בסרט **מצחיקונת** - כי ניק ארנשטיין, נער-שעשועים מזדקן ומהמר מיקצועי, יהודי קוסמו-פוליטי של שנות ה-20. בתמונה הוא מוקף בשחקניות המופיעות לצידו בסרט. אלא ששם הן יהיו לבושות, כמובן. זה שהניצבות היו עירומות אינו נורא, כמו העובדה ששריף מגלם דמותו של יהודי.

א באבא! אוי לעיניים שכך רואות! עומר שריף, חיים טופול של מצריים, המצרי היחיד שהגיע לפיסגת הקולנוע הערבי, אלוף הברידג' של ארץ הנילוס ואליל הסטודנטיות של אל-אזהר, יצא לתרבות רעה מאוד.

לא די שהוא משחק ברידג' עם ישראלים, לא מספיק שהוא העז להתחשק בפומבי ולעיני המצלמות עם סוכנת ציונית כמו ברברה סטרייסנד היהודיה, והנה הוא זורה עוד מלח על הפצעים. שריף, שסיים את הופעתו בסרט המרסיקאלי הראשון שלו, מצחיקונת, לצידה של המרגלת ברברה סטרייסנד, הסכים להגציח את הדמות שהוא משחק בסרט זה עבור הירחון האמריקאי פלייבוי. כשהוא לבוש בתלבושות של כל אחד מהסרטים שהעלו אותו לגדולה, כמו לורנס איש-ערב וד"ר ז'יואנו, הצטלם המצרי היפה בסצנות הלוקחות מתוך מצחיקונת.

זה שהניצבות בסצינות אלה היו הפעם עירומות, אינו כל-כך נורא, כמו העובדה שהדמות אותה מנציח שריף היא דמותו של ניק ארנשטיין, יהודי ועוד קוסמופוליטי. רק זה עור היה חסר לגאוותה הפצועה של מצרים. נאצר היה מכריז ברצון חרם על שריף. אבל מאוחר מדי. החרם כבר הורטל, לאחר ששריף נשק לברברה סטרייסנר.

ד"ר ז'יואנו לארה היפה היתה ודאי מתהפכת בקיברה לו ראתה את ד"ר ז'יואנו שלה, מתפרץ למסיבה בסרט המוסיקאלי **מצחיקונת**, כפי שהתפרץ לתוך אותה מסיבה, בה ביצעה לארה את ההתנקשות המפורסמת שלה.

תמרורים

נישאו • בניוירק, ארצות-הברית, ג'ולי ניקסון, הצעירה שבבנות הנשיא המיועד של ארה"ב, ריצ'ארד ניקסון, לנכדו של הנשיא לשעבר דווייט אייזנהואר — **דיוויד אייזנהואר.** ג'ולי ודיוויד הם סטודנטים בני 20, וכמובן חסידים של ה-מפלגה הרפובליקאית.

נחוג • יום-הולדתה ה-28 של הקריי-נית הפופולרית בקול ישראל ואשתו של מי שהיה מנהיג צעירי רפ"י, נחום רז — זוהר אוריין.

נחוג • יום-הולדתו ה-51 של הסופר והמחזאי יגאל מוסינזון, מי שיכול לו-

מוסינזון

קוף לזכותו קשת רחבה מאוד של תר-עסקויות, מתקופת לימודיו בבית-הספר החקלאי, חבר קי-בוק, דרך קצין תר-בות במלחמת-השיח-רור ודובר משכרת-ישראל. עיקר פיר-סומו של מוסינזון בא לו ב-1950, עת פירסם 17 סיפורי הרפתקות לנוער ב-שם חסמבה. ב-1958 גרם מוסינזון לסע-

רה ציבורית בהעלותו מחזה מוזמן עלידי דויד בן-גוריון, בשם זרוק אותו לכלבים, שכחנתו היתה להכשיר את הקרקע לחיסול העולם הזה, וב-1968 גרם, שוב, מחזה שלו — שברו את הכלים — לשערורייה. עיקר ספריו ומחזותיו קשורים בהחיי ארץ-ישראל.

נחוג • יום-הולדתו ה-58 של ערי ז'בוטינסקי, בנו של מייסד התנועה הרבינוניסטית —

ז'בוטינסקי

זאב ז'בוטינסקי. כי-בנו של המנהיג הר-גול, רצופים חייו של ערי בפעילות פוליטית, למן היותו נציב בית-ר ארץ-ישראל, דרך העברת יהודים לארץ בזמן ההסגר הבריטי, ועד היבחרו כחבר הכנ-סת הראשונה מטעם תנועת החרות, אף שלא היה חבר בה. ידעותיו האישיות בעניין הפרדת הדת מהמדינה, עוררו לא פעם סערה. משמש כיום כפרופסור בטכניון.

התגרשו • בקליפורניה, ארצות-הברית, השחקן-בדרן סמי דיווידס, והשחקן-גית השבדית הבלגית, **מיי בריט.** ה-שופט אשר דן בגירושין פסק למי מוונות בסך 3000 דולר לחודש, החליט כי שלושת ילדי הזוג יישארו אצל האם.

נפטר • בגיל 58, המלחין, ואחד מ-מנגני הצ'מבלו הטובים בעולם — פרנק פלג. יליד צ'כוסלובקיה, בוגר האק-דמיה הצ'כית למוסיקה והאוניברסיטה הגר-מנית בפראג, המשיך אחרי עלותו ארצה להיות פעיל באירגונים המוסיקאיים ביש-ראל. היה מנהל המדור למוסיקה במשרד-החינוך, המנהל המוסיקאלי של התזמורת-הקאמרי ומנהל התזמורת העירונית בחיפה.

נפטר • בארצות-הברית, בגיל 66, חתן פרס נובל לספרות לשנת 1960, הסופר ג'ון סטיינבק, מי שהתפרסם בכתיבת היצירות עינבי זעם, קידמת עדן ודרך הטבק.

נפטר • בבית-החולים תל-השומר, בגיל 80, הפסלת חנה אורלון. אורלון הגיעה לישראל לראשונה מרוסיה ב-1904, ולאחר ששהתה בארץ שש שנים, עברה לפאריס, ואת רוב שנותיה חילקה מאז בין צרפת וישראל. בשנת 1931 החלה בפיסול מונומנטים, בין היתר את אנדרטת דב גורנר העומדת מול משרת רמת-גן. יצי-רותיה מצויות במוזיאון ישראל ובקיבוצים.

נפטר • בת-לאביב, בגיל 84 אחד מ-מאורות הספרות העולמית — בואכס-ברוד. ברוד הסופר, המשורר, הפילוסוף, נודע בעיקר כממלה ומטפח כישרונות. היה זה הוא אשר גילה את קפקא ואת מחבר החייל האמיץ שווייך — ירוסלאב האשק. כציוני נלהב הוא הגיע לתל-אביב ב-1939 ו-בה התגורר עד יום מותו. למרות שליטתו המלאה בלאטינית, צ'כית, גרמנית ויוונית עתיקה, לא הצליח ברוד להשתלט על השפה העברית עד כדי יכולת ביטוי בשפה זו.

5

גוונים

אופנתיים

(טרה, ריבירה, נרץ, יסמין, ומלון)

לגרב' המכנס

"ג'ולי"

"פנסי'הוד"

של

סבריה*

המוצר הנבחר במשאל העם של "ידיעות אחרונות" לשנת 1968

sabrina

מכנס רשת וגרב קריסטל

מכנס רשת וגרב רשת

בטל

קופר-קרמון

במדינה

הסברה

רק לא

בשבת

מלינה מרקורי, היצאנית בסרטו המפורסם של בעלה ז'יל דאסין, אינה היחידה שאינה עובדת בשבתות. גם שירותי ההסברה של ישראל שובתים ביום זה.

עתונאים חוץ, המועקים למסיבת עתונאים דחופה בשבת (במיוחד בעקבות אירועים בסחוניים, המתרחשים, לפי הסטאטיסטיקה, ברובם בימי שישי ושבת) אינם יכולים להעביר את הידיעות לעתונות במהירות, כיוון שמלשכת העתונות הממשלתית אי-אפשר לסלף בשבת. מיום שישי בצהריים עד יום ראשון בבוקר נעולה המרכזה.

"אין תקציב!" ישבו שר-ההסברה ישראל גלילי ומנהל לשכת העתונות, דויד לגדור, עם הכתבים הזרים בישראל, והתיעצו עימם כיצד אפשר לזרז את העברת הידיעות מישראל, כדי שאם לא יקדמו, לפחות יופיעו בד בבד עם הידיעות שממהרים אירגוני ההבלה הערביים לשגר.

אמרו הכתבים הזרים: מנו מרכזית תורנית גם בשבתות בלשכת העתונות. אמר לגדור: **"אין תקציב!"** נודע שר-ההסברה: **"איזה מין תירוצ זה?"** הזכיר לו לגדור: **"אתה אמרת זאת, כשביקשתי ממך תקציב למרכזית."** נזכר גלילי: **"נכון, אין תקציב."** ראה זאת תדי לויטה, כתבו הישראלי של העתון הלונדוני הנפוץ דיילי מירור והציע: קבוצת העתונים של הדיילי מירור מוכנה לממן משכורת של מרכזית לשבתות ללשכת העתונות הממשלתית של ישראל.

מובן גלילי נעלב למשמע ההצעה, אבל כאשר הגיש לו לויטה הצעה בכתב מהנהלת הדיילי מירור, ובה נכונות להקציב לי ממשלת ישראל 280 ל"י למשכורת של מרכזית תורנית, הבטיח לעיין בהצעה ולהסדיר את התקלה במהירות האפשרית.

מאז חלפו שלושה חודשים. גלילי לא שלח תשובה. בלשכת העתונות אין מרכזית בשבתות. השבוע, כשכנים דוברי-הל מסתבית עתונאים בעקבות המידוך בו נהרג סגן אלוף צבי עופר, לא יכלו הכתבים הזרים להשיג סלפון, כדי להעביר את הידיעה לי מערכות עתונות.

מפלגות

אין

להצליח

בעסקים?

למפלגת העבודה אין כסף. היא חייבת מיליונים עוד מהבחירות לבנסת השישית. מסי-המפלגות ההסתדרותי נודע, בין השאר, להציל את סניפי העבודה מפשיטת-רגל. רי סניף העבודה בגבעתיים אינו יוצא-מהכלל. למרות זאת, יכול סניף גבעתיים של מפלגת העבודה, להרשות לעצמו לוקסוס מיוחד במינו: לשפץ את חזית בית-המנדלבסט — שהוא בית המפלגה בגבעתיים — ואף לי-הוסיף ולבנות שתי קומות לבניין זה. אלא שהמפלגה לא תוציא מקופתה הריקה אפילו פרוטה למטרה זו. היא תקבל את שתי הקומות והשיפוץ חנים — נדבת הקבלן התל-אביבי שלמה מזין.

רק העיריה מפסידה. מזין אינו חסיד גדול כל כך של סניף המפלגה בגבעתיים. הוא גם לא נדבן ידוע. פשוט, העסק משתלם לו.

ברחוב וייצמן, בלב גבעתיים, עמד במשך שנים מיגרש ריק של שלושה דונגם. על מיגרש עירוני זה הוקמו תחנת מכביה-אש וסניף הדואר של גבעתיים. זה היה בינוני. שכן, במקום מרכזי זה, ניתן היה לבנות בניין רב-קומות.

הלך מזין לעיריית-גבעתיים והציע לה עיסקה: הוא יקבל את המיגרש. תמורתו תקבל העיריה קומת משרדים שלימה בבניין שייבנה במקום.

העיסקה אושרה. עיריית-גבעתיים אפילו שיתפה לצורך כך את תכנית המיתאר העירונית שלה, שלפיה אסור היה לבנות במקום בניין רב-קומות. מכביה-אש קיבלו מישכן חדש. ואילו לסניף-הדואר הובטח מקום מתאים בבניין שייבנה.

הבעיה היתה היכן למשכן את סניף-הדואר בינתיים? בכל גבעתיים לא נמצא מקום מתאים.

החייל שלי חזר

וכדי להקל עליו ועל כל חבריו שהשתחררו מאז מלחמת ששת הימים (או ששת-חררו השנה), מציעה לכם קופת חולים לאומית ביטוח בריאות בתנאים שלא היו דוגמתם: שלושה חודשי ביטוח בריאות חנים, הנחה של ארבעים אחוז בשאר חודשי השנה הראשונה הורי החייל יהנו מתנאי הנחה של עשרים וחמישה אחוזים לאורך השנה.

קופת חולים לאומית היא הגדולה בקופות החולים הבלתי תלויות; אין משלמים בה כל מיסים פרט לדמי ביטוח הבריאות; בחירה חופשית של רופאי-המשפחה הפרטיים ושירות מרפאות; מעבדות ותרופות; זכויות אישפוז וביטוח דמי-מחלה המבטיחים גם לשכירים ולעצמאיים משכורתם והכנסתם בתקופת מחלתם ללא הגבלת זמן המחלה.

פרטים בכל הסניפים בארץ-

קופת חולים לעובדים לאומיים

סניף ארמון

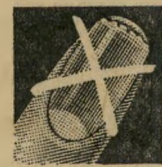
פרסום: א. נבלר

צפרניים יפות וחזקות

כה קל: טפלי בצפרנייך ובמקום גדילתן פעמים אחדות בשבוע (או כשאת מורידה את הלכה) בינונייל. ראי כיצד שברים וסדקים נפסקים מיד וכיצד יגדלו צפרנייך במהירות ותהיינה שלמות וחזקות.

נונייל מכיל חומרי בנין הדרושים לגדול ולהשלמת שומן הצפרן המגן עליה מפני חומרי רחיצה מודרניים או כל גורם אחר.

שמרי על צפרנייך עם נונייל בקביעות, וצפרניים דקות ושבריות יהיו ממך והלאה ובמקומן צפרניים יפות וחזקות אשר ישוו לידך מראה נאה, אלגנטי וחטוב.

NuNale

חזק צפרניים שבירות

סוד
הידים
החטובות:

סוד
ה-נונייל:

סוד:

דיסקו בעים חיפה

חדש בשוק: **"הקסל 3"** סבון ללא סבון אנטי בקטריאלי סבון ללא סבון אנטי בקטריאלי המגן ביסודיות, משמיד חיידקים, אינו גורם לייבוש העור ומרענן אותו. פותח במעבדות, פישר תעשיות פרמצביות בע"מ והוצא למכירה אחרונה. התכשיר **"הקסל 3"** מכיל חומר ניקוי פעיל יותר מזה המצוי בסבון. אין בו כל חומר אלקלי, חומצות שומניות או סבון. לעומת זאת מצוי בו הקסלורופון בסיוור קלואידלי שפעילותו האנטי בקטריאלית מוגברת. תכשיר זה מוריד ביסודיות לכלוך, קוסמטיקה, שומן, שמן שערות או משחות. **"הקסל 3"** חסכוני בשימוש, מקצין וריחו כריח הלימון.

חשוב לשחקנים ולדוגמניות

אין צורך להיות רקדן

מקצועי כדי לרקוד ג'ז

הרקדן-הכוריאוגרף שמעון דוי, בוגר אולפני-מחול בני-יורק ובלונדון, יקנה לך תוך חודשים ספורים כושר-תנועה ומיקצב.

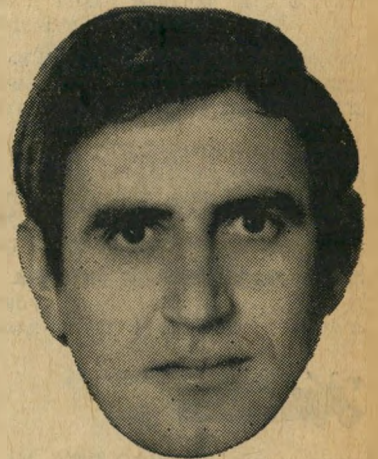
קורסי-בוקר וקורסי-ערב (2 שיעורים בשבוע בכל קורס) 9 רס"ם: 26 17 13 70. 08.00—10.00 10.00 17.00—20.00 (בערב).

חליפות הדיון
בגדים איכותיים

תאם

תא שדר' מסדיק 19
אולטרה 62 25 19 12

כאן התגלתה בפעם נוספת רוח ההתנדבות של אנשי העבודה בגבעתיים. הם היו מוכים נים להעמיד לרשות הדואר את בית-המפלגה, ללא כל תשלום. דואר-ישראל אומנם לא ישלם להם שכר-דירה, אולם מוין יפצה את מפלגת העבודה על כך: הוא יבנה לביתה שתי קומות חינוך. אחרי שגם המפלגה וגם הקבלן גילו רוח התנדבות כה נעלה, לא יכלה העירייה להתעלם מכך. גם היא התנדבה: לחתר על קומת

יוזם קאופמן
אמנות — דרך הקיבוץ

המשרדים, שהובטחה לה בבניין שייבנה, ו לקבל מהקבלן את מחירו הראשוני של ה מגרש. התנדבות זו היתה כרוכה בהפסד לעירייה: שכן ערך קומת המשרדים שהייתה עליה, עולה בהרבה על מחיר המיגרש. עובדה: מוין היה מוכן לבנות עוד שתי

ברוך דוי
לחיים — דרך המוות

קומות למפלגת העבודה, תמורת ויתור ה עיריה על משרדיה, והוא לא מפסיד מכך.

דרכי-חיים

קיבוץ של היפיס

בחדר-האוכל של הקיבוץ היה תלוי סידור העבודה: אורי, שלום ואלי — בסטודיו הציר, יוש, גורי ונתן — בחדר הפיסול; דן, נורית וקרן — בבית-המלאכה לקרמיקה; ותנה, אבי, אתי ועזריאל — בתיאטרון. בפינות שונות של חדר-האוכל ניתן היה לראות צעירים מקומי-מצח מחברים שירים, ועל המידשאה הגדולה בחוף, ישבה קבוצה של חברים שהתחכחו על בעיות גורליות. קיבוץ כזה אומנם אינו קיים עדיין, אך הוא יקום בקרוב, במיצפה-בלפור, בדרך ל סבריה על-יד מיגדל-העמק, בתוך חורשה ובה שתי כנסיות עתיקות גטרשות, בהן ישתקעו המתיישבים עד להקמת המבנים. הנשואין — מפריעים. הונה רעיון הקיבוץ הוא גבר צעיר ונלהב, בעל עיניים יוקדות וחיוך מקסים. זהו אוסנה קאופמן

(26), לשעבר צנחן וחבר גדות ועין-השופט. הרעיון של כפר-אמנים מגקר במוחו מזה שלוש שנים. היה לו שותף לאידיאה, אליה: אסקל, אז מנהל בית-הספר בנהלל, אך בשל נסיבות הזמן, ומלחמת ששת-הימים, לא יצא הדבר אל הפועל. אוסנה, יליד רוסיה ותושב חיפה, המשימש כמדריך-דרמה ובמחנך, כבר עשה צעד ממש: לקראת הגשמת רעיונו: "ניתקתי את הקשרים המישפחתיים למען קיבוץ-האמנים" — סיפר. עוד כשהקמתי דבר דומה, מועדון אמנים על-יד חיפה, זה הפרע לי מאוד בחיי הנישואין, ולכן, למרות שיש לי ילד — התגרשתי מאשתי.

כמו ההיפס. הקיבוץ, כפי שרואה אותו אוסנה, יכיל את כל מקצועות האמנות; והוא אף חווה את דרך התפתחותו: "עד שהקיבוץ יתחיל לשאת את עצמי יעסקו החברים בעבודות-חוף ובחקלאות במקום" — אמר. "לאחר-מכן, כשייכנס ה' מיפעל לשלב-ביצוע, יעסוק איש-איש ב' מיקצועו. הצעירים יערכו תערוכה מתמדת עם גלריה למכירת תמונות, יעשו עבודות יד אמנותיות מקרמיקה, תכשיטי-מתכת, ו' אמנים מתחילים יקבלו הדרכה ויעבדו רע' יונות במשותף. נקים גם תיאטרון שיערוך סיבובים בארץ, ולכן יהיה בקיבוץ גם מוסיקאים ומלחינים.

במקום יהיו מפגשי סוף-שבוע של מבקרים, כולל לינה בבונגלוס. נערוך גם ערביי חוץ, קומיזים ומופעים.

צורת החיים בקיבוץ, שיהיה קיבוץ לכל דבר, על תורנויות חדר-האוכל וחדר-הלדים, הושפעה, לדברי אוסנה, במידת-מה מחי ה' ביטניקים וההיפס, אך לא מכפר האמנים הקיים בישראל, עין-הרוד.

לרעיון המהפכני נימצא, לדברי אוסנה, כבר תומכים רבים, בהם אמנים ידועי-שם. "כבר עכשיו ישנם כעשרים איש המוכנים להצטרף, אך אני מקוה למאה" הסביר. אם ימצאו כאלה, הוא ידע ביום הראשון בשבוע הבא, כשיערוך את ועדת-היסוד של קיבוץ, בקפה הרג'י, בתל-אביב.

תרבות שכזאת

רכז-התרבות של בית-ההבראה שבקיבוץ שפיים, אתר-אילור הגופשים המתאכסנים במקום. אך לא תמיד זוהי משימה קלה במיוחד. בכך נוכח בוגדי לוי, (25) שהיה רכז-התרבות שם בשנה האחרונה.

יום אחד פגש בוגדי נמוך-הקומה נופשת מרת-נפש בקיבוץ. היתה זו סימה. עולה חדשה מארגנטינה מזה שנה וחצי, אשתו בת ה-27 של רופא בבית-החולים אסף הרופא. סימה הגיעה לבית-ההבראה אחרי שביצעה הפלה מלאכותית. ברגע של גילוי-לב, גיל תה סימה לרכז-התרבות, כי נאלצה להפיל את ולדה אחרי שבעלה לא רצה בה. עתה, הודיעה לו, היא רוצה לרדת לארגנטינה, מעל לצורה-החובה ומעבר לדרישות תפקידו, התגנב בוגדי לחדרה של סימה כל לילה, על מנת לשכנעה שהחיים יפים יותר ושכדאי להשאיר בארץ. השיכנועים נמשכו בדרך כלל עד שעות הבוקר.

גם לאחר שעזבה סימה את בית-ההבראה, המשיך בוגדי לפגשה, היה מנסה לברר את רוחה בבילויים בתל-אביב. באחד הימים הודיעה לו האשה כי חסיהם חייבים להיבדק מר. "השלמתי עם בעלי", סיפרה לו.

חיים מצהיקים. בוגדי היה כל כך מאוכזב עד שהחליט בלוע כדורי-שינה. בכמות מספיקה לעורר רשם, אך טענה מזי מכדי לגרום למוות. לאחר שהקין מ' תרדמתו, מיהר לבשר לסימה: "ניסיתי להת' אבד, בגללך."

"לא הבטחתי לך כלום", השיבה לו אשת-הרופא. "מצדי אתה יכול להתאבד." בוגדי מילא אחר התוראות. הוא כתב מכתב הסבר, לגם שתי כוסיות ויסקי ובלע שוב שוב תופן מלא כדורי-שינה. לפני שאיבד את הכרתו טילפן שוב לאשת-הרופא.

"בלעתי כדורים", אמר לה, "אני עומד למוות."

"אין לי זמן בשבילך", השיבה האשה, "אני ממחרת לסרט."

בעזרת רופאי תל-השומר חזרה הכרתו של בוגדי אליו. כשהתאושש, נראו לו החיים טובים יותר. הוא החליט לשכוח את אשת-הרופא, לעזוב את בית-ההבראה בשפיים, ו' להתחיל להצחיק אנשים כבדרן.

ההתאבדות שלי החזירי אותי לחיים", אמר, "אחרי זה שום דבר כבר לא נראה לי רציני."

• שם בדוי לצורך הכתבה.

למען יופי שערותיך

ROJA PARIS

ROJA PARIS

Nuit DE LONGCHAMP

הבושם המעולה

הבושם הצרפתי המשווה לך עידון אצילי תוצרת "LUBIN" פריז

להשיג בכל הפרפומריות המובחרות המפיצים INA ROUEL רמת גן, טלפון 725594

שיעורים פרטיים לערבית

גם לתלמידי תיכון. המעוניינים יפנו לת.ד. 136 ת"א, עבור מורה לערבית.

יבלות מחוסלות על ידי

שמן קיק וחומצה סליצילית

הלאה פלסטר בלתי מועיל! הלאה סכין גלוח מסוכן! נוכסקורן — חומר נוזלי חדש מסלק הכאב תוך 60 שניות. יבלות ועור נוק שה "נובלים" עד השורש ע"י שמוש בנוכסקורן. נוכסקורן מכלי שמן קיק מזוכך, יוד ובנזוקאין המשתיק כאבים. בקבוק קטן של נוכסקורן, מרחיק היבלות האנטיספטיות, חוסך הרבה צרות ב-2.50

NOXACORN

מרחיק יבלות אנטיספטיות

דיסקו בע"מ, חיפה

שני אנשים היושבים תחת עץ, בלי לזוז, ומחכים — זכה לבימיו מזהיר של יוסי יורעאלי, שעשה ממנו קירקס ססגוני. תיאטרון אמיתי.

★ שיריה הנפלאים, הנוגעים לכל לב, של רחל, מושרים ומוקראים עלידי צוות שחקנים, שהבולטת בהם היא חוה אלברשטיין, בבימוי של עדנה שביט; שלעתים מעמים עליהם פאתוס שאינו בהם, והמצאות שאינן הולמות אותם, אך בדרך כלל אינו פוגע בהם.

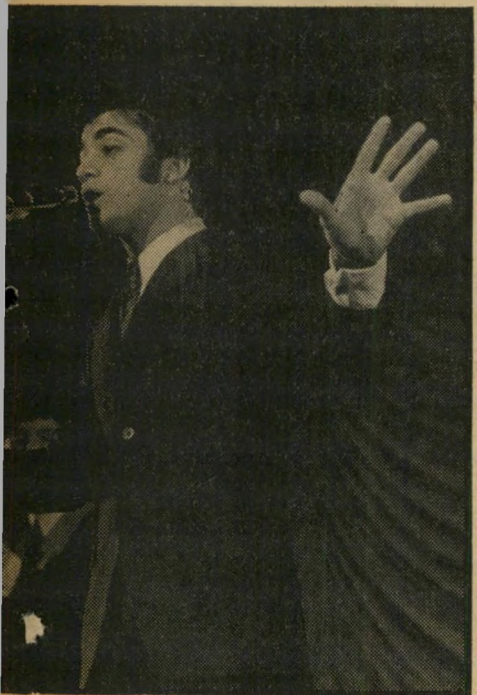
*** איש חפיר היה (תיאטרון בימות) שירים וסיפורים חסידיים, בהצגה מרהיבה של במאי מצויין וחמישה שחקנים.

*** החדר (מערבון מתוך חדרים; בימת השחקנים של התיאטרון הקאמר) מונולוג מזעזע של אשה בודדה, במתווה של פינטר מבוצע ומבויים בדרך הכי מרשימה שיכולה להיות.

★ את ואני והמלחמה הבאה סאטירה חריפה, מעניינת, חד צדדית, על תאוות המלחמה של אחרי מלחמת ששת הימים.

בידור

★ לואיג'י הוא בלגי, הוא בן שמונה עשרה, גובהו מאה ששים ושמונה סנטימטר, והוא שר את הלהיט הלא-נורמאלי רחמים. חצי מילה באנגלית הוא לא יודע, לכן הוא שר בקול נשי במיקצת, ובכייני במיוחד, שלגרים חמים באיטלקית ובצרפתית.

לואיג'י

תית, בתחילה חיבר לו את הלחנים אחיו, שניגן כמיהו בתזמורת חלשות מקומיות. עכשיו הוא יכול להרשות לעצמו להזמין שלגרים מטובי המלחינים. עם הפאות ה' ארוכות שלו, עיניו הכהות הבעורות, אין פלא שבנות התשחרות משתגעות אחריי ולא רק הן. רואים גם המון זקנות בהופעות שלו, מה שכדאי לא לשכוח: התזמורת של הזאבים הצעירים היא לא-נורמאלית ממדרגה ראשונה.

★ שמאלץ פרימיטיבי ברוטב פזמונים, שחלק מהקהל עוד זוכרם ועלול להצטרף אליהם, ניתן למצוא מלוא חופניים בז'אנר מיינ פולק (שירת עמי) בכיכובו של זיג' מונד טורקוב, המוכיח שהוא שולט באידיש לא פחות טוב מאשר בעברית, בה שבועי אותו על בימות תיאטרון וזאב ז'ל. טורקוב, שבימים אלה מלאו לו 72, מגלם בהצגה ג'ה שחיבר, ואף ביים, את דמותו של אבי התיאטרון היהודי, אברהם גולדפאדן. אין פלא שהוא מבצע בהזדהות מלאה את תפקידו, המגיע לשיא בסצינות בהן רואים את גולדפאדן הזקן בעת חוליו. חבל רק ש'הגסיסה, אותה הוא מבצע לפני אולם מלא ביהודים חביבים שבאו לשמוע את המאמץ לושן, מתמשכת בלי סוף.

★ אריק איינשטיין (במזל גדי)

★	אפשר לראות
★★	רצוי לראות
★★★	חובה לראות

הוליווד

סרטים חדשים

כום (אופיר, תל-אביב) התסריטאי טנסי ויליאמס. הבמאי ג'ון (התאונה) לזוי. ה' שחקנים הראשים אליוואט טילור וריצ'ארד ברטון. שחקני-מישנה: יוהנה שימקוס ונואל קווארד. איה המלצות נוספות צריך כדי ללכת לסרט המספר על מיליונרית, השולטת על אי קטן בלב הים?

ראפי (חן, תל-אביב) גיימס קוברון נש' כר עלידי שני צעירים (גיימס פוקס וג'ון אלדרטון) כדי לשווד את אביהם (גיימס מייסון). סרט-מתח עליו ומשעשע, עם שפע שחקנים ידועים, כולל סוזאנה יורק וטוטי (הדיבוק) למקוב.

הבלש (תל-אביב, תל-אביב) חיו של בלש (פראנק סינטרה) מתוארים מהצדדים היומיומיים שבהם, בסרטו של במאי מקצועי כראגלאס גורדון, ותסריטאי מוכשר באיבי (יום הדין בנירנברג) מאן.

דירקרב הענקים (אלנבי, תל-אביב) הגרי האטאות, במאי מערבוניים בעל שם ועבר, ביים מערבון חדש לעת זיקתו, עם שתי דמויות ידועות במערב הפרוע: י'ן מרטין ורוברט מיצ'אם.

סרטים פחות חדשים

★★★ הכנפיה (פאריז, תל-אביב) סרט נפלא של גודאר, עם סיפור הגיוני (יחסית לסרטי גודאר), על שוד בבית אשה זקנה, ודמויות ריאליסטיות מלאות: שני בחורים (סמי פריי וקלוד ברסר) ונערה תמימה וחמודה (אנה קארינה). מתחת לסיפור מתגלות דיעותיו של הבמאי על הבריחה מהמציאות ועל החלומות הנוצרים על פי סרטי-אלימות, ועל הבדידות של גיבורי, ועל השאיפות המודחקות שלהם לפרוק את עול החברה, ועל עוד המון דברים, בהומור נהדר ומקסים.

★★★ השיגעון הגדול (אסתר, תל-אביב) לואי דהפינס משתגע לצידו של ד"ר ברט דרי, בסרטו של רוברט דרי, כשהוא מנסה להחזיר את רוברט דרי, השחקן, לעביר דה במספנה שלו. בקטעים הטובים של דרי ברט דרי, הבמאי, אפשר לסבול בהנאה את לואי דהפינס השחקן.

★★★ סמוראי (בן-יהודה, תל-אביב) רודפים אחרי האנשים ששכרו אותו לבצע רצח, ורודפת אחרי המשטרה, והוא נמלט מהם בחזרי מדרגות ומינהרות הרכבת ה' תחתית. הוא: אלן דלון, בסרט מותח של ז'אן-פיר מלהיל.

★★★ הנקם והנועז (ירון, תל-אביב) מערבון שיש בו הספה לשיוויון-גזעים, ה' מור, מתח, עלילה על ציד הרודף אחרי פרוותיו שנגנבו ממנו, ושחקנים טובים כמו: בורט לנקסטר, שלי וינסטרס וטלי סאוואלס.

★★★ צ'ארלי (ארמון-דוד, תל-אביב) מפגר שהפך גאון, בסרט המעורר למחשבה, עם רגעים מרשימים. קליף רוברטסון. קליר בלום.

★★★ הבוגר (הוד, תל-אביב) דאסטין הופמן מגלם ברגישות רבה את דמותו של בן המיליונרים, המדוכא עלידי הוריו ו' קרוביו, והשותף של הוריו, וביחוד אשת השותף (אן בנקרוסט).

★★★ מוז טוב (גורדון, תל-אביב) תהי' זה יהודית, וחיהם של צרפתים בני-דתי' משה, מתוארים בסרט רגיש ובהומור נעים של קלוד ברי.

★★★ רכבות נשמרות היטב (פאר, תל-אביב) ניאוריאליזם ציכי נפלא, המספר על חיהם של עובדי-רכבת במלחמת העולם השנייה.

תיאטרון

★★★ מחכים לגורדו (הבימה) מחזהו המפורסם ביותר של סמואל בקט — המציג

ice fresh
ICE FRESH תיאודן
"מי-אחר-גילוח"
מרגיע, מרענן
ומחליק את העור

עצירות
בגיל מסוים קיימת סכנה של הפרעות בעיכול. עצירות גורמת להצטברות גזים והרגשת נפיחות. כל רופא יאמר לך כי עליך להזהר.
עכשיו לרשותך עלמונה המשלשל הטבעי, עלמונה משחרר את גופך מפסולת מזיקה ומנוזלים עודפים. עלמונה ממריץ את פעולת המעיין בדרך טבעית ונעימה וכמו כל משלשל יוריד גם עלמונה ממשקלך.
כל ההבדל: תרגיש טוב יותר! עלמונה יעזור לך!
4.80 ל"י.
almona
המשלשל הטבעי

מותר ניסוק בליים. חיפה

המתנה לגבר!
עם
LITION
floïd
HAUGROLIZED
AFTER SHAVE
ANTISEPTIC
flood
AFTER SHAVE
ANTISEPTIC

רת ערב של הנאה.
★ **האופרה הישראלית**. אם לא תהיה גם השבוע סערה, ולא ישמעו באולם את קולות הגלים המתנפצים אל החוף, ואת

אחד המוסיקאים ששברו את המונופול של אירופה על המוסיקה הקלאסית מגיע עתה לישראל וינצח על התזמורת הפילהרמונית. זהו אהרון קופלנד, שכל חובבי-מוסיקה

הזמן, התבגר מהרומנטיקה המיורחית, מן הפיגורטיביות הנאיבית. והגיע לצורך מתקן דם ואוניברסלי (זריצקי). לובין נשאר ב' סביבות מגול דודי (המקום בו הציג את

תוכנית יחיד שלמה, המורכבת מאריק איינשטיין, שירים, ותאורה.
★ **שלישיית התאומים** (רבותי פצי צה) מערכונים ופזמונים אקטואליים.

תערוכות

★ ★ **תערוכתו** הרטרופקטיבית של **אריה לובין** (מוזיאון תל-אביב, ביתן הלנה רזבינסקי) היא לא רק סיכום יצירתו האמנותית, אלא גם חתך של התפתחות אמנות-הציור בישראל, החל מראשיתה. יצירתו של לובין, כמו של עמיתיו, רצון פה השפעות של אמנות המערב, תוך גילוי ההוי הערבי-מזרחי. נושאו המרכזי הם: דמויות ערביות, קומפוזיציות — עירום, נר פים. בציורי המזרח מתקרב לובין אל ייחודו האמנותי, באותה מידה שבציורי ה' עירום מורגשת יותר ההשפעה של ציירי אירופה ובשניהם הוא נמנה עם הראשונים, המיוחדים והטובים. אבל הוא התעייף באמ' צע הדרך. חלק מחבריו הציירים נשרו בתחילת הדרך, חלק אחר — התקדם עם

רווח, מור ונאמן ב'הנרי הרביעי'

בידי אברהם מור, ובעיקר כשהוא מבוצע על-ידי השחקן המתחלף איתו, יוסף ידן.

א'אפשר להבין מה הוא אומר. ומכאן גונב את ההצגה פאלסטאף, כשהוא מבוצע

הצגת השבוע

הנרי הרביעי (התיאטרון הקאמרי, התיאטרון החיפאי) הוא מחזה גדול, משום שהוא מחזה של שקספיר. הוא אחד ממחזותיו תיו ההיסטוריים רביי-המשתתפים (המורכב בעצם משני מחזות: הנרי הרביעי א' ובי) ורביי-העלילות. מתוארת בו דמותו קלת הדעת של הנסיך האל, בנו של הנרי הרביעי, המתרועע עם חבורת פוחזים, בראשותו של הנוכל הפיקח וההולל פאלסטאף, ואינו מסוגל לשנות את אורחות חייו, ואת חב' רתו, עד שבא יומו והוא מתיישב על כיסא המלכות תחת אביו, והכיסא הזה הופך אר' תו — בבת אחת — למלך שואף צדק ו' רודף יושר.

תרגומו של רפאל אליעז הוא פנינה שוטף וקולח, ואינו מאבד את השפה ה' שירית, התפאורה (אריה נבון), התלבושות והמוסיקה (דניאל שליט), שומרים על אופי התקופה, אבל עיקר ההצלחה היא של שמואל בונים, שביים את ההצגה במיקצב נכון, בעליות האופיינית לו, והשיג שיתופי-משקל נאות לתוכן הדחוס המעיק על המחזה. זאב רוח בתפקיד האל טוב ביותר, שמעון פינ' קל, כהנרי הרביעי, חגיגי ומרשים, אם כי

שלוש נשים — לובין (1932)

רעש הגשם המכה על גג הפת, אפשר יהיה לשמוע באולם האופרה בתל-אביב את ה' יצירות הנצחיות של האופרה. איל טאבארו של פוצ'יני, כרמן של ביוה, העטלף של שטראוס, שחרזדה של קורסקוב וכן מאדאם באטרפליי ופר גינט. ★ יאלטה מנוחין ויואל רייס. רסיטל לפסנתר. שלא כאחיה, אין נגינתה של יאל' סה מכנית, קרה. היא מכניסה רגש רב ל' קלידי הפסנתר, יותר מאשר הוא — למיתרי הכינור, ואולי זה בגלל העובדה שהיא מנג' נת בערב אחר יחד עם בעלה.

מכיר את יצירותיו "אל סלון מכסיקו" או את "אביב בהרי האפלצ'ים". קופלנד הוא מוסיקאי רבי-גוני; כתב ג'ז, מחזמר, מוסי' קה לסרטים, אופרות (גרועות) ומוסיקה ל' תזמורת פילהרמונית. יש לו יצירות מודר' גיות, הנקראות דודאקאפוניות, או עליידי הדיוטות — קאקופוניות — ההיפך ממוסי' קה הרמונית — אך יד לו גם ביצירות שאפשר ליהנות מהן ואפילו לשרוק אותן. בארץ אין מכירים אותו כמצנח, הוא התחיל בכך מאוחר יותר. אך אם הוא מצנח כפי שהוא כותב מוסיקה, מובטח לצופי התזמור'

עבודותיו (לראשונה) אך מעל זה — אמנות כנה וסימפטית גם כיום.

מוסיקה

★ **התזמורת הפילהרמונית הישראלית**. קונצרט למנויים מספר חמש. תרומ' תה של ארה"ב למה שנקרא מוסיקה קלאסית היתה דלה מאוד, לעומת יבשת אירופה. בכלל תרומתה האמנותית קטנה לעין ארוך לעומת הישגיה המדעיים, למשל.

חדש!

EDDISON
STAINLESS
Edison
STAINLESS

עם "אדיסון" יותר
תתגלח מספר פעמים רב

I.C.I. England עם הציפוי הפולימרי של

דאגותיך לקבלת אישורים פורמליים מ' מוסד מסויים, בקשר לקידום עבודה יפוגו במיקצת בעזרתו של אחד מידידיך. ה' תימרונים שהינך מב' צע בענייני רכוש יב' או לך הצלחה נרוח' בצידה, אך בדוק הי' טב עיסקות שאתה עומד לבצע עם ידי' דים. המכתב שתקבלי ביום חמישי יהיה רג' שני ומעורפל ויקשה עליך להבין מה מבקשים ממך. צפוי לכם בידור ביום שני, מלווה בארוחה דשנה.

הכוכב ונוס המקרין ישירות על בני ובנות מזל דלי הוא הגורם לכך שתזכה בימים אלה לנדיבותו של הר' גורל, שתמצא את דר' כה אליך באמצעות הר' מין היפה דווקא. במי' שור הרומנטי אתה ע' שוי להיות מוצף במח' מאות, אך שיסלב ש' רברבותך לא תהיה הר' גורם העיקרי לרכילות מיותרת ולשיחות מאחר' רי גבך מאידך, בימים הקרובים ביותר תעלה רבות וקרתך המיק' צועית ויתכן שתוצע לך העלאה בדרגה.

הרגישות המופרזת שלך בימים אלה עלו' לה לסבך אותך עם הסובבים אותך. במי' חד שיסלב לא להפ' גין קפריזות מיותרות ביום רביעי. בשיחה שנוהלה מאחורי גבך דיברו בך טובות. כש' פרטיה יתגלו לך ב' ימים אלה תראה כמה מידידיך באור שונה. אתם עשויים ליהנות במידה רבה בבידור יוצא דופן שיערך במקום סגור. זוהי גם תקופה מצויינת עבורכם לצאת להבראה. מריבה תסתיים בהתפייסות.

אם תבדקי היטב תיווכי' חי לדעת שמכספים ש' את מוציאה ללא מחש' בה שקולה את מפיקה תועלת דלה ולזמן קצר. הבעיות עם ההורים עלו' לות להתעורר שוב ול' הכניס אותך לשיחות ללא מוצא מידי' צפויות לכס הנאות מעניינות בשטח הבידור. אפשרית גם זכייה, שתיפול בתלכסם בהיסח הדעת, באירוע חברתי.

חיך נראים לך אפור' רים ומשעממים. אתה מרגיש שאתה עומד ל' חולל שינוי מהפכני בסדר יומך כבר בימים אלה, אך יהיה עליך להתגבר על מיכשולים העלולים לעכב ולב' לום את מירצך. פעור' לה שנעשתה בעבר מ' אחורי גבך, ושנגעה לך בעקיפין, תיוודע לך בימים אלה בעז' רת אדם, שירצה להוכיח לך בזה שהוא עבר למחנה ידידיך. השגיחי על בריאותך ואל תתני לבעיות המרתקות אותך ל' ביתך להעכיר את רוחך. נוחי הרבה.

למרות עיכובים קטנים, אשר יחייבו אותך למשאומתן ארוך, צפויה התקדמות רצינית בעסקיך בתקופה זו. קרוב לוודאי שתהיה חייב להתעניין בנעשה בבית ביום רביעי. ההצ' לחה שבאה לך עקב ראיית הנולד בעניין מ' סויים, והמאמצים שהש' קעת במשך תקופה ארוך כה יהפכו את אחד מ' ידייך למעריץ נלהב שלך, שיאזין מעתה ל' עצותיך. עקב נסיעתו הקרובה של אחד מידידיך היקרים, תיווכי' לדעת מהו יחסו האמיתי אליך ועד כמה זה חשוב עבורך.

באיש ולהתגבר על דיעות קדומות שיש לך לגביהם. אם את נשואה, צפוי לך קושי לשכנע את בעלך לצאת לבלות. השניים שאתה מתכו' נן לבצע במקום עבודתך יגרמו לתנופה ויעוררו הדים חיוביים. מכתב שיגיע אליך יודיע על ביקור קרוב של אחד מכני משפחתך הרחוקים. זה לא יהיה כל כך נורא כפי שאתה משער. הי' רות רומנטית צפויה לך ביום ראשון אך אתה עלול לסיים אותה ב' ויכוח קולני עקב אקסציביות לא מרוסנת.

אם תנצל יפה את ה' הזדמנות שתיפול ב' גורלך השבוע בעז' דתך, יעזור הדבר לב' סוסך החומרי. יהיה עליך לבדוק יפה ול' הבחין בין עיסקה טור' בה לבין הרפתקה מסוכנת. אתם עומדים בפני תקופה סוערת ומעניינת מבחינה חברתית אך נטייה ל' שתלטנות ולחוסר ויתור, עלולה להכניס אתכם לוויכוחים. שמרי על קור רוח.

אחד מחבריך לעבודה, שניסה להתמודד אתך לאחרונה, יפנה את מיר' צו לאפיק אחר, יגלה נכונות לוותר לך ואולי אף להיות לך לעזר. השתדלי להיות זהירה יותר בדיבורים. את עלולה, ללא כוונה רעה, לגעת בנקודות רגישות של הסובבים אותך. בת זוגך תשנה דעתה לחיוב בזמן הקרוב.

השפעת איש קשיש מ' אחורייהקלעים תעזור לקידום ענייניך במז' סד מסויים, אך אל לך לסמוך רק על הב' טחנותיו, כי בהמשך תהיה חייב להיאבק בכוחות עצמך. השתד' לי לקבוע את יום חמישי ליום הקניות עבור הבית. בקניות יום שני את עלולה לנלות פגמים קטנים.

מעטים מבין ידידיכם יודעים שאתם נמצאים בימים אלה בתקופה של רצינות פנימית ומחש' בות עמוקות המעסיקות אותכם. זוהי הסיבה ש' אינם נמנים בין הפסי פסנים השבוע. בעבודה תהיו יעילים מאוד, אך הביקורת שלכם עלולה לפגוע באדם מסויים, עקב עבודתו האיטית. לבשי סגול או כחול.

הכנסה כספית קטנה, שתגיע ממקור לא צפוי בדיוק ברגע האחרון, תציל אותך מן המ' בוך הפיננסי שנקלעת לתוכו. הוויכוח שתש' תתף בו במיקרה, יח' ייב אותך לפשר בין הצדדים באובייקטיב' יות רבה, מבלי לפגוע

אזניים
22 בספטמבר -
22 באוקטובר

עקרב
22 באוקטובר -
22 בנובמבר

אריה
21 ביולי -
21 באוגוסט

טלה
21 במרץ -
20 באפריל

שור
21 באפריל -
20 במאי

אזניים
21 במאי -
20 ביוני

סרטן
21 ביוני -
20 ביולי

רוטקס תמיד קרוב אליך

"מחור" כ-7 צבעים -הל לריכוש

"רישתותית" התחתונים האורייים

"מנדי" בטוה מכוחה

"מיני-קיני" לצעירות ברוח

ג'ליה" של רוטקס עשוי מחוטי ג'לנק" גומי טוב יותר. מתיחה לשני כיוונים טובה יותר. מידה אחת לכולן. בדוגמא רגילה ובקיני בשלל צבעים.

Rotex

Helanca®

חוטי הלנקה מיוצרים בישראל בלעדית ע"י מפעלי הברלון בע"מ, |ברשותה של חברת הברלון שוויציה.

הגברת שנעלמה

כלה בהריון

לבן שנוול במזל טוב ביום השישי בלילה קוראים רב, על שם אביו של החתן. הוא שוקל שלושה קילו ושישים גרם, ואם ירצה השם הוא עוד יגדל ויגדל.

בריו'ט בבית-החולים

הכלה היתה בחודש השמיני להריון. לבושה בשימלת-מיני שחורה, וצעף לבן. החתן עמד לידה נסער ונרגש. מניין של יהודים לא כשרים, שנאסף על מדרכות הרחוב שמול הרבנות, חבש כיפות מושאלות. שני עדים נשבעו שהכלה היא בתולה, והרבי שהשיא את הזוג, הודיע להם בשימחה: "מזל טוב. מזל טוב."

חודש לאחר החתונה היתה צריכה בריו'ט ז'נמר, הדוגמנית הצרפתית הנשואה לאמנון מילצ'ין (25), מנהל חברת-יבוא של דשנים, ללדת. השניים היו כבר נשואים למעלה משמונה חודשי-לידה בנוסאין אורחיים, אבל בריו'ט, שלא היתה יהודיה, רצתה לפני הולדת הילד להיות בטוטה שאפשר יהיה לערוך לו ברית-מילה, ושאיש לא יקרא לו ממזר.

היא ראתה להתגייר, ויחד עם הגיור נערכה החתונה של השניים. אחר-כך התחילו בעיות יותר קשות. הלידה התקרבה. בריו'ט לא יודעת עברית, והיא פחדה שכשהיא תשכב על מיטת-הצירים ותצק "אי" בצרפתית איש לא יבין אותה.

היא רצתה לידה רופא המבין צרפתית, והתברר שפרופסור רייך פרי, רופא נשות-האצולה, מבין גם צרפתית.

"זו היתה הלידה המצחיקה ביותר שהיתה לי", הוא מספר, "ישבתי לידה, פיטפפנו, צחקנו, ופיתאום היא ילדה. עשר דקות לאחר-מכן היא כבר היתה רעננה, כאילו כלום לא עבר עליה."

משה דיין פה משה דיין שם. משה דיין לוחץ את ידו של ניכסון. משה דיין משוחח עם המיקרופון. משה דיין מדבר עם עיתונאים. משה דיין. משה דיין.

כשאשכול נוסע עם מרים, אז מרים מדברת עם לוס, ומרים מדברת עם ג'ונסון, ומרים מכריזה הכרזות ומצחירה הצהרות. אמילו כשלוזי אבן נוסעת בחברת בעלה היא לא חדלה להיראות מול המצלמות, והקהל רואה את היופי שלה עם השכל שלו, או החיפף, לפי הטעם.

אז מדוע רעיית שריהביטחון לא נר-אית ולא נשמעת, כשהיא נוסעת בחברת בעלה למסע ארוחת-ערב?

"כשאני נוסעת לבד", היא אומרת, "למסע שלי, אז אני עומדת במרכז. אני נואמת, אני מקבלת עיתונאים. אבל כש-אני נוסעת כבת-לווייה למשה, אני לא צריכה לעמוד מול המצלמות."

"גם בארוחת-הערב אני ישבתי בצד. בסך-הכל הייתי בת-לווייה. אני לא חור-שבת שהייתי צריכה לתפוס מקום ב' תמונות."

שלושה

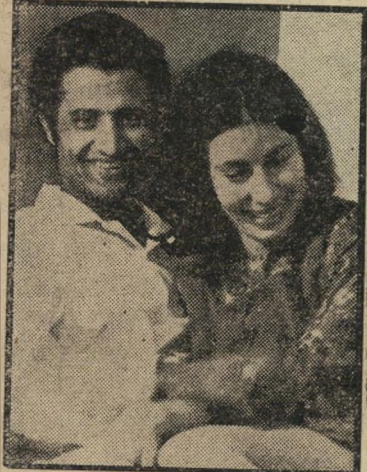
זרי

פרחים

משקר ואמרה לו: "בסדר. אבל בתנאי שזה רק לישון."

הוא קיבל מיטה במרפסת, מיטה נהדרת, עם כרים ושמיות. בבוקר הוא קיבל ארר-חתיבור, וכשהוא הלך לעבודתו הוא שלח אליה ילד, עם זר פרחים.

מה קרה, מאז אותו לילה, לא ברור. אבל

שמעון וורדה

כשהוא פגש שוב את אותו הילד, כעבור שלושה חודשים, וביקש אותו לשלוח לחורדה שוב זר גדול של פרחים, זה כבר לא היה בשביל מיטה, אלא בשביל חתונה.

ואותו מוכר פרחים לא הספיק לנוח מזר הפרחים השני, והנה הוא קיבל שוב עבודה. לשלוח זר-פרחים שלישי, הפעם מיידית. הקודמת של שמעון לוי, השחקנית אביבה ארזג'י, שחיה איתו במשך שנתיים והציגה זמן-מה לאחר גירושיה מאשתו הראשונה, היא שמעה על החתונה השניה שלו, והחליט טה לברך אותו לפני שהיא עוזבת השבוע את הארץ לסיבוב-הופעות.

היא מרחפת כמו באנס הברבורים. יש לה תנועה של איילה. כשהיא הולכת היא עושה את זה בתנועות כל כך נכונות, הנחמארי מורב, כפות הרגליים נוגעות ברצפה, לפני העקב, וכל הגוף מתנועע בגלים, בקצב הנכון. זוהי חווית-הדעת המקצועית של שמעון לוי, מורה לריקודים, על אשתו אותה נשא ביום הראשון השבוע.

את חווית-הדעת המקצועית הזאת הוא כבר פיתח לפני שנה, כשראה אותה לראשונה בדיוגנף, אבל אז היו לו שום מחשבות מעשיות בעניין.

המחשבות החלו לפני שלושה חודשים. הבית שלו היה מלא אורחים, שבאו להתארח אצלו מכמה קצות הארץ. הוא ישב בלילה בכסית, וחשב על איך שיבלה אותו, בלי מיטה ובלי כר להניח עליו את ראשו. ואז הוא ראה את ורדה דשלא, מעצבת-האופנה בת 27, שעוררה כבר מזמן את איש-המקצוע שבו.

"אפשר לישון אצלך?" הוא שאל אותה. היא הסתכלה עליו בבוז, ורצתה להמשיך ללכת. "לא, לא מלא חושבת", היא אמר לה, "יש לי מלא אורחים, ובאמת אין לי איפה לישון בלילה."

היא נתנה בו מבט שני, הבינה שהוא לא

שברו את הכלים

חלף עם אשתך שתשבור שם בעצמה, ואל תשלח את בוסיו! וכדי שהוא יראה שאצטנו לא הכסף חשוב, היא שברה גם לו כמה כוסות, ואחר כך הלכנו."

איך שלא יהיה, מסתבר שהארץ מתחילה להיות כבר קטנה על נעמי ובוסי. הם כבר שברו כאן את הכל. הם כבר היכו את כי-מי שאפשר להכות, והם התחילו להרגיש שעוד מעט יצטרכו לשבת בחיבוק-ידיים, לעבוד אולי, או סתם לשוחח עם אנשים במקום להרביץ להם. וחוזי מזה, הקינט קלאב כבר ניסגר השבוע בפקודת הממונה על המחוז.

זה הפחיד אותם. הם הבינו שהארץ אולי נגמרה כבר, אבל העולם כולו אנשים הי-ראויים למכות, ודיסקוטקים שלמים, עם המוני-המוני כוסות וכלי-זכוכית, והם החזי-ליטו לנסוע לשם. בהתחלה נעמי לא רצתה. הוא הציע לה לנסוע איתו, והיא אמרה שקר לה. היא לא רוצה. אז הוא הלך מהר לחנויות וקנה לה כמה פרוות וכובר-צמר, וזה שיכנע אותה, והם נסעו השבוע לחו"ל. עכשיו העולם צריך להיוהר. הוא בסכנה.

אהבת

חיים

אשתו של ג'ורג' טאופיג, מנהל אג-איטליה, היא אשה מלאת-סבלנות. כל פעם מוצא לו בעלה דיילת אחרת, נערת-זווה, או משהו דומה, וכל פעם שהוא מוצא דבר כזה הוא רוצה להתגרש, אבל אשתו לא מסכימה לגט. היא מחכה עד שזה ייגמר, ועד שיתחיל הרומן החדש.

והיא לא מחכה בתנאים גרועים כל-כך. יש להם וילה בכפר-שמריהו, יש להם שני סוטי-מרוק, והרבה עוזרים ועוזרות. עכשיו, בהיותו בן חמישים פלוס, פגש ג'ורג' טאופיג את הרומן הרציני ביותר של חייו. הוא בנוי מדיילת יפהפיה, פקידת-קבלה באג-איטליה דינארה כהן, שחרחרת, יקית עם יופי תימני כי האב תימני והאם גרמניה, וגם צעירה נוסף לכל, בתחילת שנות העשרים שלה.

הוא חושב שזו אהבת-חייו. שדבר כזה עוד לא קרה לו אף פעם. שהוא מאוהב עד מעל ראשו. שאשתו, שאף פעם אינה מבינה אותו, לא תוכל להבין את זה. אבל אשתו דווקא מבינה. היא לא רוצה לשמוע על גט. היא מחכה שגם זה יעבור. והבת שלו, ליריה, בינתיים יורשת נמנה צרות. היא ניהלה רומן של שנתיים וחצי עם עמי זיסמן, וכשעמי התחתן עם בחורה אחרת היא עזבה את הארץ ונסעה לדרום-אפריקה.

"הוא הופיע אצלי בשעה שתיים-עשרה בלילה ביום השישי", מספר רפי שאורי, בעל דיסקוטק מנדים ובעלה של מנלי, על בוסתנאי ("בוסיו" סחה).

"הוא הפסיד עשרים וארבע אלף לירות בקלפים. הוא אמר לי שהוא שמע שבקינט קלאב לא נותנים להיכנס לתימנים. אז הוא רוצה לראות מה יעשו לו. אם זה נכון, הוא אמר, הוא יפרק את המקום. הוא שאל אותי אם אני מוכן לתת לו אלפים לירות, כזו שיפרק את המקום."

"זה היה ביום שישי. בשעה שתיים-עשרה בלילה", מספר בוסיו את אותו הסיפור, "עברתי במנדים, עם אשתי נעמי אדווה והלכנו משם לקינט קלאב."

מה שדומה בשני הסיפורים הזהים הללו על אותו המיקרה הוא שהיום היה יום שישי, והשעה היתה שתיים-עשרה בלילה. אחר-כך מתפצל המיקרה, ומסתבר שקריו דו-כמה דברים, והוא קיבל כמה גירסות, הכל לפי הפה המספר אותו.

"הוא היה בקינט קלאב", מספר רפי, "הוא שבר שם כמה כוסות, ואחר-כך הוא בא ואמר לי: שברתי קצת. אז תן לי אלף לירות במקום האלפים."

"הלכתי לקינט קלאב", כך נשמע אותו הסיפור מפיו של בוסיו, "בחוזה אחת התחיי-לה איתי שם, וזה לא מצא חן בעיני נעמי, אז היא זרקת עליה כמה כוסות, שנשברו ולא פגעו באף אחד, ואחר כך הלכנו משם, באנו למנדים וסיפרנו לרפי מה היה."

אדווה ובוסיו

בקינט קלאב, אז הוא צחק ואמר: יופי, מה שברתם? הרבה? כמה נזק? הוא גם חקר מי היה שם, ומה האנשים שם לבשו, ואחר-כך הציע לי שיתן לי חמשת אלפים לירות כדי שאני אפרק את הכל שם. "עניתי לו: מה, פתאום אני שובר רק כשמתחשק לי, בשביל התענוג. אני לא שובר בשביל כסף!" ואחר כך נעמי גם התרגזה ואמרה לו: אם אתה רוצה לסדר את העניינים שלך,

השפעת האקלים

כל כך הרבה זמן רצתה שושנה שני ילד. במשך שנים היתה הקאריירה שלה יותר חשובה לה מהכל. היא היתה מוכנה להקריב את המשפחה ואת הבית, את הכל בשביל לקבל תפקיד חשוב בהצגה או בסרט.

אחר-כך התברר לה שהקאריירה היא רק דבר צודי, והעיקר הוא חיי המשפחה. ואז היא החליטה ללדת ילד.

אבל זה לא היה כל-כך פשוט. היו לה קשיים. כל מה שהיא עשתה לא עזר, והיא החליטה לעזוב את הארץ, לחלף את האקלים. אומי-רים שזה בדרך כלל עוזר.

במשך חודשיים היא היתה עם אריק לביא בלונדון, ועכשיו התברר שזה לא היה למשוע. חיי בהריון. בחודשים הראשונים. היא תצטרך לשכב במשך כל החודשים שיבואו. לא לקום מהמיטה. אבל לא איכפת לה. היא מאושרת. אז שיהיה במזל טוב.

העולם הזה

השכנעה

ה'האז'ה

של
פאייבוי

